

**KIURUVEDEN KAUPUNGIN
TALOUSARVIO
2017**

Taloussuunnitelma vv. 2018 - 2019

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

28.11.2016
14.12.2016

KAUPUNGINJOHTAJAN ESIPUHE

Talouden näkymät tulevalle vuodelle

Kaupungin talousarviota on valmisteltu vaativassa tilanteessa. Kansatalouden kasvu on ollut vaatimatonta. Meillä tärkeä perustuotanto on ollut monien vaatimusten edessä ja tilojen kannattavuus on heikentynyt. Yritysten investoinnit muutamaa valonpilkahdusta lukuun ottamatta eivät ole olleet kasvussa.

Kiuruveden kaupungin talousarviossa 2017 toimintamenot asettuvat yhteensä noin 59 miljoonaan euroon. Vaikka sote menot ovat kasvussa, voitiin kaupungin omien palvelukeskusten menot mitoittaa kuluvan vuoden tasolle. Valtuusto vastikään vahvisti veroprosentit. Kunnallisveroprosentti säilyy kuluvan vuoden tasolla 20,75 %. Kiinteistöverot säilyvät niin ikään kuluvan vuoden tasolla lukuun ottamatta yleistä kiinteistöveroprosenttia, johon tuli pakollinen +0,13 % korotus. Vuonna 2017 yleinen kiinteistöveroprosentti on 0,93 %.

Talousarvion 2017 valmistelu on tehty lautakunta - ja viranhaltijatasolla kaupunginvaltuuston asettamien reunaehtojen pohjalta. Alijäämäistä talousarviota emme tee. Velkaantuminen on saatava taittumaan niin kaupungin kuin konserninkin osalta. Haasteet ovat ensi vuonna ennen kaikkea investintiohjelman puolella.

Useat seikat ovat edesauttaneet talousarvion valmistelua. Vielä tämän hetkisen tiedon mukaan valtionosuuksiin ja verotulokertymiin ennustaa Kuntaliitto meille lievää kasvua. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvät 31,5 milj. euroa (+1,3 %) ja verotuloja 23,5 milj. euroa (+0,4 %). Tosin verotuloihin liittyy riski, että ennuste juuri valmistuneen 2015 verotuksen tulosten mukaan muuttuu.

Valtakunnallinen kilpailukyky sopimus vaikuttaa menoja vähentävästi sekä peruskunnassa että kuntayhtymien tasolla. Peruskunnassa kiky vaikutti menoja vähentävästi noin 0,3 milj. euroa ja sote kuntayhtymässä noin 0,4 milj. euroa, yhteensä siis noin 0,7 milj. euroa. Tosin jonkun verran lomarahojen leikkaus vaikuttaa myös tulopuolella kunnallisverotuloihin.

Kaupungilta sote kuntayhtymän palvelukseen siirtyneiden työntekijöiden eläkemenoperusteiset maksut pienenevät kuluvasta vuodesta yli 0,2 milj. euroa.

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n lainojen lyhennyksille on varauduttu hakemaan lykkäystä vielä vuodelle 2017. Tämä vaikuttaa kaupungin yhtiölle maksamaan avustukseen pienentävästi noin 0,6 milj. euroa. Ratkaisu on budjetin tasapainotuksen kannalta erittäin tärkeä.

Työllisyyden hoitoon on varattu kuluvan vuoden taso eli yhteensä noin 1,0 milj. euroa, joka sisältää jo kunnan osuuden työmarkkinatukeen (0,6 milj. euroa). Työllisyyden hoitoon ei tarvitse näillä näkymin ohjata lisäresursseja kuluvaan vuoteen verrattuna. Yhteistyö työllistämisessä jatkuu Kiuruveden Urheilijoiden kanssa painopisteenä pitkäaikaistyöttömät.

Investintiohjelmassa toiveita ja tarpeita on yli vuosikatteen tason. Isoja hankkeita on tarvelistalla: uuden paloaseman rakentaminen, uimahallin peruskorjaus, terveyskeskuksen peruskorjauksen jatkaminen ja Virranrannan peruskorjaus. Uimahallin peruskorjaus (yhteensä noin 1,7 milj. euroa jaettuna useammalle vuodelle) pyritään saamaan käyntiin ensi vuonna ja hankkeelle on haettu valtionavustusta. Paloaseman rahoitukseen on etsitty vaihtoehtoisia rahoitusmuotoja. Kaupunginhallitukselle ja – valtuustolle esitetään hankkeen rahoittamista leasing-rahoituksella.

Kaikki edellä mainitut tekijät ovat myötävaikuttaneet siihen, että palvelukeskukset ja lautakunnat pystyivät laatimaan talousarvionsa kaupunginhallituksen antamaan raamiin. Sote maksuosuus 33,8 milj. euroa on saatu mahtumaan raameihin. Valmistelu siirtyy nyt kaupunginhallitukseen ja viimekädessä kaupunginvaltuusto hyväksyy budjetin joulukuussa.

Jarmo Muinieka, kaupunginjohtaja

KIURUVEDEN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018 – 2019

1. KIURUVEDEN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2017 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018 – 2019	
1.1. Kaupunginjohtajan esipuhe	2
1.2. Perustietoja kaupungista	4
1.3. Väestö- ja työvoima	4
1.4. Kiuruveden kaupunkistrategia	8
2. VUOSIEN 2017 - 2019 TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT	
2.1. Yleinen taloudellinen tilanne	10
2.2. Kuntatalouden kehitysnäkymät	10
2.3. Kuntalain talouden tasapainottamista koskeva sääntely	11
2.4. Verorahoituksen muutoksia	12
2.4.1 Verotulot	12
2.4.2 Valtionosuudet	12
3. KIURUVEDEN KAUPUNGIN TALOUS	
3.1. Talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohdat	13
3.1.1 Kaupunginstrategiassa kuntataloudelle ja konserniohjaukselle asetetut tavoitteet	13
3.1.2. Tulojen kehitys	13
3.1.3. Menojen kehitys	14
3.2. Tuloslaskelma ja kaupungin kokonaistalouden kehitys	16
3.3. Yhteenveto talouden kehityksestä suunnitelmakaudella	20
3.4. Talousarvion sitovuus	21
3.5. Kaupunkikonserni	23
4. TALOUSARVIO 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA 2018 -2019	
4.1. Käyttötalous	
Kaupunginhallitus/Yleispalvelukeskus	24
Opetuslautakunta/Opetus- ja sivistyspalvelukeskus	37
Sivistyslautakunta/Opetus- ja sivistyspalvelukeskus	43
Tekninen lautakunta/Tekninen palvelukeskus	48
4.2. Käyttötalous tulosalueittain, ulkoiset ja sisäiset (valtuustoon nähden sitova taso)	63
4.3. Tuloslaskelma (ulkoiset)	66
4.4. Tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset)	66
4.5. Rahoituslaskelma	67
4.6. Investoinnit	68
4.7. Poistosuunnitelma	75
LIITTEET	
Henkilöstösuunnitelma	76
Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulman ja Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n toiminta- ja taloussuunnitelmat	81

1.2. PERUSTIETOJA KAUPUNGISTA

Kiuruveden kunta on perustettu vuonna 1873. Kiuruvesi muuttui kaupungiksi vuoden 1993 alussa. Kaupungin kokonaispinta-ala on 1 423 km², josta vesistöjen osuus on 6,4 %. Kaupungin halki kulkee valtatie 27, jota myöten on sekä 4- että 5-tielle matkaa noin 30 km. Kiuruveden halki kulkee Iisalmi-Ylivieska rautatie. Lähin reittiliikennekenttä on Kuopion lentoasema Rissala, jonne on syöttöliikenneyhteys Iisalmesta. Kiuruvesi kuuluu Ylä-Savon seutukuntaan. EU:n ohjelmakaudella vuosina 2014 – 2020 Kiuruvesi kuuluu Kestävää kasvua ja työtä 2014- 2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmaan sekä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan.

1.3. VÄESTÖ- JA TYÖVOIMA (Lähde: Tilastokeskus)

Väestökehitys ja muuttoliike

Vuoden 2015 lopussa Kiuruvedellä oli asukkaita 8 600. Asukkaita oli 6,5 henkilöä/maa-km². Taajamassa väestöstä asuu noin puolet. Väestö väheni vuonna 2015 yhteensä 152 hengellä. Elävänä syntyneitä oli 81 ja kuolleita 131 eli nettomuutos tältä osin oli -50. Kuntien välisen muuton vaikutus väestökehitykseen oli -106 henkilöä. Lähtömuuttoa suuntautui eniten Iisalmeen (82), Kuopioon (57), Ouluun (25) ja Jyväskylään (13). Tulomuuttoa tapahtui eniten Iisalmesta (55), Kuopiosta (34), Pyhäjärveltä (14), Oulusta (13) ja Helsingistä (10). Nettomaahanmuuton vaikutus oli +7 henkeä.

Väestörakenne ja -ennuste

Vuoden 2015 lopussa oli Kiuruvedellä alle 15 -vuotiaiden osuus väestöstä 15,1 %, 15 – 64-vuotiaiden osuus 57,9 % ja yli 65-vuotiaiden osuus 27,0 %. Yli 65 -vuotiaiden osuus on jonkin verran noussut ja työikäisten osuus vastaavasti hieman vähentynyt.

Väestörakenteen kehitys 2008 – 2015 sekä ennusteet vuosille 2020 ja 2025

Kiuruvesi	Asukkaita	0 – 14 vuotiaita	%	15 - 64 vuotiaita	%	Yli 65-vuotiaita	%
Tot. 31.12.2008	9 400	1 523	16,2	5 725	60,9	2 152	22,9
Tot. 31.12.2009	9 318	1 476	15,8	5 702	61,2	2 140	23,0
Tot. 31.12.2010	9 157	1 423	15,5	5 574	60,9	2 160	23,6
Tot. 31.12.2011	9 063	1 376	15,2	5 450	60,1	2 237	24,7
Tot. 31.12.2012	8 989	1 361	15,1	5 357	59,6	2 271	25,3
Tot. 31.12.2013	8 866	1 337	15,1	5 235	59,0	2 294	25,9
Tot. 31.12.2014	8 752	1 317	15,0	5 133	58,6	2 302	26,3
Tot. 31.12.2015	8 600	1 295	15,1	4 984	57,9	2 321	27,0
Enn. 31.12.2020	8 197	1 222	14,9	4 470	54,5	2 505	30,6
Enn. 31.12.2025	7 851	1 156	14,7	4 043	51,5	2 652	33,8

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2006 - 2014

Vuodenvaihteen 2014/2015 lopullisten tilastotietojen mukaan Kiuruveden väestöstä, joka oli 8 752 henkeä, oli työvoimaa 3 635 henkeä (41,5 %) ja työvoiman ulkopuolella siten 5 117 henkeä (58,5 %). Työvoiman suhteellinen osuus koko väestöstä on ollut vuodesta 1990 lähtien keskimäärin 40 %, vaikka työvoiman kokonaismäärä on vähentynyt yli 1 000 hengellä.

Kiuruvesi	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2006	9 636	3 904	41	3 384	87	520	13
31.12.2007	9 515	3 879	41	3 440	89	439	11
31.12.2008	9 400	3 834	41	3 362	88	472	12
31.12.2009	9 318	3 763	40	3 169	84	594	16
31.12.2010	9 157	3 705	40	3 198	86	507	14
31.12.2011	9 063	3 675	40	3 200	87	475	13
31.12.2012	8 989	3 703	41	3 198	86	505	14
31.12.2013	8 866	3 625	41	3 053	84	572	16
31.12.2014	8 752	3 635	42	3 032	83	603	17

Työvoiman ulkopuolella oleva väestö muodostuu lapsista (0 – 14-vuotiaat), opiskelijoista ja koululaisista, eläkeläisistä, varusmiehistä ja muista työvoiman ulkopuolella olevista. Vuodenvaihteen 2014/2015 lopullisten tilastotietojen mukaan työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä 0 – 14 -vuotiaita oli 1 317 (26 %), opiskelijoita ja koululaisia 533 (10 %), eläkeläisiä 3 042 (60 %) sekä muita 225 (4 %).

Työvoiman ulkopuolella olevat vuosina 2006 – 2014

Kiuruvesi	Asukkaita	Työvoiman ulkopuolella	%	0-14v	%	Opiskelijat ja koululaiset	%	Eläkeläiset	%	Muut	%
31.12.2006	9 636	5 735	59	1 636	17	683	7	3 123	32	303	3
31.12.2007	9 515	5 636	59	1 584	17	654	7	3 083	32	315	3
31.12.2008	9 400	5 566	59	1 524	16	643	7	3 107	33	292	3
31.12.2009	9 318	5 555	60	1 476	16	686	7	3 113	34	280	3
31.12.2010	9 157	5 452	60	1 423	16	680	7	3 102	34	223	3
31.12.2011	9 063	5 388	60	1 376	15	665	7	3 107	34	240	3
31.12.2012	8 989	5 286	59	1 361	15	601	7	3 090	34	207	2
31.12.2013	8 866	5 241	59	1 337	15	608	7	3 070	34	226	2
31.12.2014	8752	5 117	59	1 317	15	533	6	3 042	35	225	4

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde vertaa lasten (0 – 14 v) ja vanhuseläkeläisten (65 v. täyttäneiden) määrää työikäisten (15 – 64 v) väestön määrään. Kaupungin väestöllinen huoltosuhde on pysynyt koko 2000-luvun noin 65:ssä. Huoltosuhde on alkanut selvästi heikkenemään ja jatkossa se heikkenee yhä voimakkaammin. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Kiuruveden huoltosuhde on 81,7 jo vuonna 2020.

Kaupungin väestöllisen huoltosuhteen kehitys 2000-luvulla

Vuosi	Ikäryhmä 0-14 v	Ikäryhmä 15–64 v	Ikäryhmä 65 v -	Asukkaita Yhteensä	Väestöllinen huoltosuhde
2001	1 782	6 181	2 224	10 187	64,8
2005	1 670	5 874	2 201	9 745	65,9
2010	1 423	5 574	2 160	9 157	64,3
2011	1 376	5 450	2 237	9 063	66,3
2012	1 361	5 357	2 271	8 989	67,8
2013	1 337	5 235	2 294	8 866	69,4
2014	1 317	5 133	2 302	8 752	70,5
2015	1 295	4 984	2 321	8 600	72,6

Taloudellinen huoltosuhde

Alueen kehitystä ja elinvoimaisuutta kuvaa myös taloudellinen huoltosuhde, joka ilmoittaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Kiuruvedellä huoltosuhde on ollut korkeampi kuin Ylä-Savossa ja Pohjois-Savossa keskimäärin. Taloudellisen huoltosuhteen kehittyminen kuvataan alla olevassa taulukossa.

TALOUDELLISEN HUOLTOSUHTEN KEHITYS				
Tilanne 31.12.	Kiuruvesi	Ylä-Savo	Pohjois-Savo	Koko maa
v. 1995	2,19	2,15	1,94	1,65
v. 2000	2,04	1,90	1,66	1,32
v. 2005	1,88	1,77	1,57	1,32
v. 2006	1,85	1,72	1,52	1,28
v. 2007	1,70	1,58	1,46	1,24
v. 2008	1,80	1,60	1,47	1,24
v. 2009	1,94	1,74	1,57	1,34
v. 2010	1,86	1,66	1,52	1,31
v. 2011	1,83	1,60	1,48	1,29
v. 2012	1,81	1,65	1,49	1,32
v. 2013	1,90	1,71	1,53	1,37
v. 2014	1,89	1,73	1,58	1,41

Työttömyys

Työvoimaa oli Kiuruvedellä Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tilaston mukaan vuoden 2016 syyskuussa 3 635 henkeä. Työttömyysprosentti oli 13,4 ja työttömiä työnhakijoita oli 487 henkilöä. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna työttömyysprosentti on laskenut 0,1 % -yksikköä.

Työpaikkarakenne

Vuosi 31.12.	Maa- ja metsätal.	%-osuus	Teollisuus ja rakent.	%-osuus	Kauppa ja palvelut	%-osuus	Työpaikat yhteensä	
2000	999	32	491	15	1 652	53	3 142	Toteutunut
2004	834	27	515	17	1 709	56	3 058	-''-
2005	801	26	512	17	1 767	57	3 080	-''-
2006	791	26	508	16	1 812	58	3 111	-''-
2007	823	26	547	18	1 765	56	3 135	-''-
2008	795	26	538	18	1 701	56	3 034	-''-
2009	766	26	478	16	1 671	57	2 915	-''-
2010	754	26	475	16	1 700	58	2 929	-''-
2011	749	26	439	15	1 676	58	2 864	-''-
2012	718	25	479	17	1 616	56	2 862	-''-
2013	717	26	450	16	1 598	58	2 765	-''-
2014	680	25	381	14	1 663	61	2 724	-''-

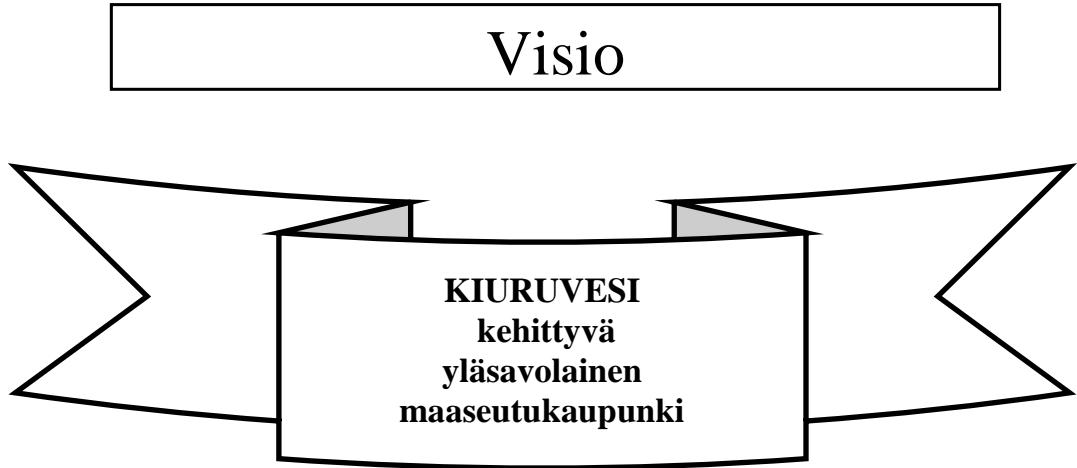
Seuraavassa Tilastokeskuksen taulukossa esitetään Kiuruveden kaupungin työpaikkakehitys toimialan mukaan vuosina 2009 -2014.

Työpaikat toimialan mukaan

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kiuruvesi						
Työpaikat yhteensä	2 915	2 929	2 864	2862	2 765	2 724
Maa-, metsä- ja kalatalous	752	754	749	718	717	680
Kaivostoiminta ja louhinta	39	36	30	38	33	39
Teollisuus	268	272	289	275	242	186
Sähkö-, kaasu-, ja lämpöhuolto, jäähdytystoim.	4	3	3	2	2	4
Vesihuolto, viemäri- ja jätevesi, jätehuolto	10	11	8	14	10	10
Rakentaminen	148	153	150	150	163	142
Tukku- ja vähittäiskauppa	295	271	246	239	219	226
Kuljetus- ja varastointi	167	185	157	164	162	161
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	60	78	73	85	83	79
Informaatio ja viestintä	8	13	8	8	10	13
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	42	49	42	45	37	32
Kiinteistöalan toiminta	25	21	18	19	18	19
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	50	56	45	44	50	57
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	67	71	78	89	91	90
Julkinen hallinto ja maanpuolustus	51	69	72	78	78	64
Koulutus	190	174	182	175	169	170
Terveys- ja sosiaalipalvelut	559	539	525	555	519	555
Taiteet, viihde ja virkistys	29	28	35	39	38	38
Muu palvelutoiminta	97	94	85	76	72	74
Kotitalouksien toiminta työnantajina	0	1	1	0	16	29
Toimiala tuntematon	54	51	68	49	36	56

1.4. KIURUVEDEN KAUPUNKISTRATEGIA 2015 -2016

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.12.2013 Kiuruveden kaupunkistrategian vuosille 2013 – 2016. Strategiset valinnat ovat seuraavat:

Luomu-Suomen pääkaupunki

- LUOnnonMUKaisuus
- ekologisuus
- eettisyys
- kestävä kehitys
- osa elämäntapaa ja tuotantoa

Päästrategiat ovat seuraavat:

1. Kiuruvesi on itsenäinen, yhteistyötä tekevä yläsavolainen kaupunki, joka vahvistaa seutuyhteistyötä yli maakuntarajojen sekä laajentaa kansainvälisiä yhteyksiä.
2. Vahvistamme elinkeinopohjaa; kehitämme yrittäjyyttä, luomme vahvan metsä- ja bioenergiakeskittymän sekä vahvistamme asemaamme maidon ja lihan tuotannossa ja luomme uutta alueellista elintarvikkeiden jalostusta, painopistealueena lähiruoka.
3. Edistämme väestön hyvinvointia; kehitämme sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja sekä tarjoamme laadukkaita ja monipuolisia opetus- ja vapaa-ajan palveluja.
4. Tuemme tasapainoista väestörakenteen kehitystä ja edistämme kaavoituksen avulla mahdollisuuksia luonnonläheiseen asumiseen.
5. Pidämme kaupungin talouden tasapainossa ja varaudumme tulevaan.

Päästrategian mukaiset painopistealueet ovat seuraavat:

1. Kuntatalous ja konserniohjaus
2. Elinkeinopohja
3. Väestö ja asuminen
4. Kunnan omat palvelut ja henkilöstö
5. Kunta-, seutu- ja maakuntayhteistyö sekä kansainvälinen yhteistyö

Painopistealueiden nykytilakuvaukset, tavoitteet ja mittarit sekä hankkeet/ toimenpiteet, resurssit, vastuutahot on esitetty strategia-asiakirjassa.

Kiuruveden kaupunkistrategia on kaupungin yleisstrategia, joka sisällytetään osaksi taloussuunnitelmaa ja konkretisoidaan palvelukeskusten toiminnallisiksi tavoitteiksi. Resursointi tarkistetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä, jolloin painopisteitä voidaan tarvittaessa muuttaa.

Strategian toteutumista seurataan osavuosisikatsauksissa ja toimintakertomuksissa. Seurannassa arvioidaan toimintojen ja tuottavuuden kehittymistä sekä hyödynnetään strategiassa määriteltyjä mittareita. Tarkastuslautakunta arvioi osaltaan strategian toteutumista.

Uusi kaupunginvaltuusto aloittaa toimintansa 1.6.2017. Kaupunginvaltuusto laatii ja hyväksyy uuden kaupunkistrategian vuosille 2017 - 2020 toimikautensa alussa.

2. VUOSIEN 2017 -2019 TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

2.1 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE (Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2017- 2020, valtiovarainministeriö)

Suomen talous on viime vuodet ollut vaikeassa tilanteessa. Bruttokansantuote on supistunut useana vuonna. Työttömyys on kasvanut ja työttömyysjaksot ovat pidentyneet. Matalasuhdanne on osoittautunut ennakoitua pidemmäksi ja syvemmäksi. Samaan aikaan teollisuuden rakenne- muutos, alhaiset investoinnit, pitkittyessään rakenteelliseksi muodostunut työttömyys ja väestön ikärakenteen muutos ovat heikentäneet talouden kasvun edellytyksiä. Ikärakenteen muutos jatkuu voimakkaana lähes kahden seuraavan vuosikymmenen ajan. Tänä aikana pääasiassa vain kokonaistuottavuuden kasvu kasvattaa talouden kokonaistuotantoa.

Talouden matalasuhdanteen väistyessä julkisen talouden rahoitusasema kohenee vähitellen. Myös hallituksen toimet julkisen talouden vakauttamiseksi kohentavat rahoitusasemaa. Silti julkisen talouden rahoitusasema uhkaa lukkiutua rakenteelliseen epätasapainoon. Nähtävissä oleva talouskasvu ei riitä rahoittamaan julkisen talouden nykyisiä rakenteita ja lainsäädännön kansalaisille takaamia etuuksia ja julkisia palveluja pitkällä aikavälillä.

Tällaisessa tilanteessa finanssi- ja muussa talouspolitiikassa täytyy löytää tasapaino kotimaisen kysynnän tukemiseksi yli taantuman, julkisen talouden velkaantumisen taittamiseksi keskipitkällä aikavälillä sekä talouden kasvun edellytysten kohentamiseksi ja julkisen talouden kestävyyden varmistamiseksi pitkällä aikavälillä.

2.2 KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT (Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2017 -2020, valtiovarainministeriö)

Kuntatalouden näkymät ovat vaikeat. Toimintamenojen kasvupaine pysyy tulevina vuosina suurena, sillä palvelutarvetta kasvattaa väestön ikärakenteen muutos, lisääntynyt maahanmuutto ja heikko työmarkkinatilanne. Hitaan talouskasvun vuoksi kuntatalouden tulojen kehitys on sen sijaan jäämässä vaimeaksi. Kuntien ja kuntayhtymien toteuttamat sopeutustoimet kuitenkin vahvistavat kuntataloutta kuluvana vuonna. Hallitusohjelman kuntataloutta vahvistavat toimet pitävät kuntatalouden yhteenlasketun tilikauden tuloksen myös lähivuosina tasapainon tuntumassa. Ilman uusia sopeutustoimia tai menopaineita hillitseviä rakenteellisia uudistuksia tilikauden tulos painuu kuitenkin alijäämäiseksi vuosikymmenen lopulla. Kuntatalouden velkaantuminen jatkuu nopeana.

Kuntien verotulojen kasvu jää vaisuista talousnäkyistä johtuen lähivuosina maltilliseksi. Kuntien yhteenlaskettuja verotuloja supistaa myös yhteisövero-osuuden määräaikaisen korotuksen poistuminen v. 2016. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi vuoden alussa vain hieman, sillä ainoastaan 45 kuntaa turvautui kunnallisveroprosentin korotuksiin taloutensa tervehdyttämiseksi. Hallitusohjelman mukaiset kiinteistöverokorotukset lisäävät kiinteistöveron tuottoa asteittain yhteensä 100 milj. eurolla v. 2016—2019.

Valtionosuuksia kasvattaa kuluvana vuonna valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, jossa laskennalliset kustannukset tarkistetaan vastaamaan toteutuneita kustannuksia, sekä tehtyjen veroperustemuutosten kompensatio kunnille. Valtionosuuksien kasvua hidastaa puolestaan hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet, ml. valtionosuusindeksin jäädytys v. 2016—2019. Myös jo aiemmin osana valtiontalouden sopeutustoimia päätetyt valtionosuusleikkaukset supistavat valtionosuuksia v. 2016 ja 2017.

Kuntatalouden nettoinvestoinnit ovat kasvaneet pitkään voimakkaasti, mutta aivan viime vuosina kasvu näyttää tasaantuneen. Investointien arvioidaan pysyvän kuitenkin tulevana vuosina korkealla tasolla, sillä etenkin kasvukeskuksissa palveluverkon ja infrastruktuurin laajentaminen edellyttävät edelleen huomattavia investointeja. Koska käyttötalouden tulot eivät riitä kattamaan nettoinvestointeja, kunnat joutuvat rahoittamaan investointeja velalla. Kireän taloustilanteen ja kasvavan lainakannan vuoksi kunnat joutuvat myös priorisoimaan investointikohteita.

2.3 KUNTALAIN TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalaki 118 §: Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely:

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

2.4 VERORAHOITUKSEN MUUTOKSIA (Kuntaliitto)

2.4.1 Verotulot

Kilpailukyky sopimuksessa on sovittu erinäisistä palkansaajien maksuihin liittyvistä muutoksista vuosina 2017 -2020. Maksujen muutokset vaikuttavat kunnallisverotuloja alentavasti. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksujen ja työeläkemaksun korotuksien arvioidaan vuonna 2017 vähentävän kunnallisveron tuottoa yhteensä 120 milj. eurolla. Päivärahamaksun korotuksen arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa lähes 160 milj. eurolla. Sairaanhoidon maksun aleneminen siirtää verosta tehtäviä vähennyksiä nykyistä enemmän tehtäväksi kunnallisverosta vähentäen kunnallisveron tuottoa lähes 50 miljoonalla eurolla vuonna 2017. Maksujen muutoksista johtuen kunnallisverotulojen arvioidaan siten jäävän vuonna 2017 noin 330 miljoonaa euroa pienemmiksi.

Samassa yhteydessä alennetaan yritysten maksamia maksuja, joka vähentää yritysten kustannuksia. Tämän oletetaan lisäävän vastaavasti yritysten verotettavaa tuloa ja siten myös kuntien saamaa yhteisöveron tuottoa. Kunnallisveron tuottoa alentaa myös aiempaa matalampi arvio palkkasumman kasvusta, joka on seurausta Kilpailukyky sopimukseen liittyvistä toimenpiteistä eli palkkojen nolllakorotuksista, julkisen sektorin lomarahojen leikkauksista sekä työajan vastikkeettomasta pidentämisestä.

Hallituksen verokevennyspaketti kohdistuu pääosin kunnallisverotukseen siten, että tulosta ja verosta tehtävät vähennykset nousevat. Tältä osin kuntien menetykset esitetään kompensoitavaksi valtionosuuksien lisänä.

Budjettiriihessä tai aiemmin on tehty päätöksiä myös muista veroperustemuutoksista, joilla on vaikutusta kuntien tuloihin seuraavasti: ansiotasoindeksin mukainen verotuksen keventäminen, yrittäjävähennys, kotitalousvähennyksen korottaminen ja asuntolainojen verovähennysoikeuden rajaaminen. Tältä osin kuntien menetykset esitetään kompensoitavaksi valtionosuuksien lisänä.

2.4.2 Valtionosuudet

Vuonna 2017 toteutettava perustoimeentulotuen siirto kunnista Kelaan vaikuttaa kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kahdella tavalla. Ensinnäkin kuntien omarahoitusosuus perustoimeentulotuen etuusmenoihin vähennetään peruspalvelujen valtionosuudesta. Toiseksi valtionosuutta vähennetään siitä syystä, että kuntien hallintokustannusten arvioidaan pienenevän perustoimeentulotuen myönnön, maksatuksen ja hallinnon siirtyessä Kelaan.

Ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitukseen kohdistuu vuonna 2017 yhteensä 190 milj. euron säästö. Säästö toteutetaan kokonaisuudessaan siten, että se hyödyttää kuntia omarahoitusosuuden pienenemisen kautta. Säästön myötä kuntien asukaskohtainen rahoitusosuus toisen asteen koulutukseen pienenee noin 35 euroa /asukas.

Kilpailukyky sopimuksesta syntyvät kuntien toimintameno säästöt huomioidaan kuntien valtionosuuksissa 2017. Peruspalvelujen valtionosuuksissa lomarahojen vähennyksen säästö (309 milj. euroa) leikataan täysimääräisesti, työajan pidennyksen laskennallinen, asteittain kasvava säästö leikataan 75-prosenttisesti (70 milj. euroa), vuoden 2017 jälkeen täysimääräisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoitusta leikataan 16 milj. euroa.

3. KIURUVEDEN KAUPUNGIN TALOUS

3.1 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

3.1.1 KAUPUNKISTRATEGIASSA KUNTATALOUDELLE JA KONSERNI-OHJAUKSELLE ASETETUT TAVOITTEET:

- Taseeseen ei synny alijäämää
- Lainakanta, mukaan lukien konsernilainakanta ei ylitä koko maan keskimääräistä lainakantaa
- Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n talous tulee saattaa kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston vaatimusten mukaiseksi

3.1.2 TULOJEN KEHITYS

Käyttötaloustulot koostuvat pääasiassa verotuloista, valtionosuuksista ja toimintatuotoista. Seuraavissa kohdissa käsitellään tulokehityksen perusteita.

Verotulot

Verotuloja arvioidaan vuonna 2017 kertyvän seuraavasti:

Tulovero (kunnallisvero)	20 150 000 euroa
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 700 000 euroa
Kiinteistövero	1 700 000 euroa
Verotulot yhteensä:	23 550 000 euroa
Muutos on vuoden 2016 talousarvioon verrattuna	0,6 %

Vuoden 2017 talousarvioehdotuksen pohjana ovat seuraavat tulovero- ja kiinteistöveroprosentit: kunnallisvero 20,75 %, vakituiset asunnot 0,55 %, yleinen 0,93 %, muut kuin vakituiset asunnot 1,0 % ja rakentamattomat rakennuspaikat 3,0 %. Kuntaliiton laskelmien mukaan Kiuruveden kunnallisveron efektiivinen veroaste on seuraava: 2008: 13,74 %, 2009: 13,49 %, 2010: 13,16 %, 2011: 13,17 %, 2012: 12,87 %, 2013: 12,95 %, 2014: 13,69 %, 2015: 13,49 % (ennuste).

Verovuoden 2015 verotus on valmistunut. Maksuunpantu kunnallisveron määrä oli noin 20,7 milj. euroa, mikä on -2,9 % vähemmän kuin vuonna 2014 (koko maan muutos 1,6 %).

Seuraavassa taulukossa esitetään verotulojen kehitys vuosina 2012 – 2019. Ennusteet perustuvat Kuntaliiton veroennustekehikkoon.

milj. euroa	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	YHTEENSÄ
2012 (tilinpäätös)	19,5	1,5	1,4	22,4
2013 (tilinpäätös)	20,2	1,4	1,5	23,1
2014 (tilinpäätös)	21,0	1,6	1,6	24,2
2015 (tilinpäätös)	21,3	1,9	1,7	24,9
2016 (talousarvio)	20,2	1,5	1,7	23,4
2017 (talousarvio)	20,2	1,7	1,7	23,6
2018 (ennuste)	20,0	1,8	1,7	23,5
2019 (ennuste)	20,6	1,9	1,7	24,2

Valtionosuudet

Valtionosuuksia arvioidaan vuonna 2017 kertyvän seuraavasti:

Peruspalvelujen valtionosuus (yhden putken malli)	23 600 000 euroa
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	- 600 000 euroa
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	8 500 000 euroa
Valtionosuudet yhteensä:	31 500 000 euroa
Muutos on vuoden 2016 talousarvioon verrattuna	1,3 %

Lopulliset tiedot valtionosuuksista saadaan joulukuussa 2016.

Toimintatulot

Toimintatulot pienenevät vuoden 2016 talousarvioon verrattuna -2,2 %.

Korkotulot ja muut rahoitustulot

Korkotuottoihin sisältyvät Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulmalle myönnettyjen tertiäärilainojen korot (korkotaso 2 %).

Osinkotuottoja arvioidaan kertyvän Savon Energiaholding Oy:ltä 350 000 euroa. Sijoitusarvopapereiden myyntivoittoa on budjetoitu 250 000 euroa. Sisäisenä eränä rahoitustuloissa on vesi- ja viemärlaitoksen korvaus peruspääomasta muilta taseyksiköiltä, jonka suuruudeksi esitetään 3,0 % (190 266 euroa).

3.1.3 **MENOJEN KEHITYS**

Toimintamenot ja toimintakate

Toimintamenot kasvavat vuoden 2016 talousarvioon verrattuna 0,7 %. Soten (sisältää Kysin) maksuosuus kasvaa 2,5 % ja kaupungin oman toiminnan toimintamenot pienenevät -1,7 %. Toimintakatteen (=käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus) kehitys on ollut seuraava:

Milj. euroa	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos TA 2016 - 2017
Toimintakate	-50,6	-52,7	-52,5	-52,6	-51,5	-52,1	1,1 %

Henkilöstömenojen budjetoinnin perusteet

Henkilöstömenojen budjetointi perustuu liitteenä olevaan henkilöstösuunnitelmaan, jossa kaupungin henkilöstön määrä esitetään henkilötyövuosina.

Palkkaussivukulut henkilöstösivukuluineen on budjetoitu siten, että vuoden 2016 palkkatason on laskettu lomarahat, ei yleiskorotusta. Henkilöstömenot ovat yhteensä noin 15,1 milj. euroa (TP 2015 16,1 milj. euroa ja TA 2016 15,9 milj. euroa). Palkkojen perusteella määräytyvät sosiaalivakuutusmaksuprosentit: palkkaperusteinen työeläkevakuutusmaksu KueL 17,05 %, VaEL – maksu 17,05 % (opettajat), työnantajan sosiaaliturvamaksu 1,18 %, työttömyysvakuutusmaksu 3,10 %, tapaturmavakuutusmaksu 1,30 % ja taloudellinen tuki 0,05 %.

Talousarviossa 2017 henkilösivukuluja on yhteensä noin 3,9 milj. euroa. Näistä eläkemenoperusteisten maksujen osuus on noin 1,2 milj. euroa, mikä on noin 0,4 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2016. SOTE – kuntayhtymän palvelukseen siirtyneiden henkilöiden eläkemenoperusteista eläkemaksuista vastaa ko. kunta. Samanlainen käytäntö on myös lomitushenkilöstön kohdalla. Purettavien kuntayhtymien osalta vastuut eläkemenoina siirtyvät jäsenkunnille kolmen edellisen vuoden käyttömenojen suhteessa. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan vain niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005.

Varhe – maksuja vuodelle 2017 on budjetoitu noin 0,1 milj. euroa. Työnantaja maksaa varhaiseläkemenoperusteisesta eli varhe -maksua, kun sen työntekijät jäävät ensimmäistä kertaa työkyvyttömyyseläkkeelle, kuntoutustuella eli alkavat saada määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä, yksilölliselle varhaiseläkkeelle tai työttömyyseläkkeelle. Työntekijän ikä ei vaikuta varhe -maksun määrään. Kevan valtuuskunta päättää varhe -maksun määrän jokaiselle vuodelle erikseen. Maksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken varhaiseläkkeistä aiheutuvien menojen ja palkkasummien perusteella.

Muita käyttötalouden määrärahoja ja budjetointiperusteita

Yleishallinnon tulosalueen määrärahoihin sisältyvät **joukkoliikenteen** menot, jotka ovat noin 220 500 euroa, noin 40 000 euroa vähemmän kuin vuoden 2016 talousarviossa.

Elinkeinojen kehittämisen – tulosalueelle on varattu Ylä-Savon Veturi ry:n seururahaa 17 800 euroa (kaksi euroa/asukas), Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän hallinnoimaa seurarahaa 43 000 euroa (viisi euroa/asukas) + hallintoon 8 600 euroa. Elinkeino-ohjelman mukaisesti yritystukiin on budjetoitu 8 500 euroa.

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n tarvitsema avustus on 152 000 euroa. Se sisältää lainojen korot ja yhden lainan lyhennykset (yhtiön ei lyhennä muita lainoja vuonna 2017). Lisäksi avustus sisältää Metallihallin vuokran, jonka maksamiseen yhtiöllä ei ole taloudellisia resursseja. Yrityspiisto Leivosen hallinnointi siirtyi 1.1.2015 lukien Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:ltä Kiuruveden kaupungille. Leivonen lisää kaupungin nettomenoja noin 116 000 euroa vuositasolla.

Työllistämismäärärahoja budjetissa on tukityöllistämiseen (työnsuunnittelija ja velvoitetyöllistettävät), nuorten työllistämiseen sekä yhteisöjen tukemiseen yhteensä noin 288 100 euroa (netto). Tämä sisältää Kiuruveden kaupungin ja Kiuruveden Urheilijat ry:n yhteistyösopimuksen työllisyyden hoitamisesta. Tämän sopimuksen osuus on 110 000 euroa.

Kaupunginhallituksen määrärahat sisältävät myös **SOTE – kuntayhtymän menot**, jotka ovat Kys mukaan lukien noin **33,7 milj. euroa (33 740 000)**. Vuoden 2016 alusta lukien työmarkkinatuen (668 000 euroa) kuntaosuus siirtyi kaupungin maksettavaksi. Perustoimeentulotuki siirtyy 1.1.2017 kunnilta Kelan maksettavaksi. Vastaavasti kuntien valtionosuuksia vähennetään (235 000 euroa). Samalle tulosalueelle sisältyvät myös noin 656 000 euron suuriset eläkemenoperusteiset- ja varhe – maksut sosiaali- ja terveydenhuollon jo eläkkeelle siirtyneiden henkilöiden osalta. Myös sosiaalitoimen harkinnanvaraiset avustukset sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuollon tulosalueen määrärahoihin.

Suunnitelman mukaisia poistoja varten on budjetoitu noin 3,0 milj. euroa. Poistot perustuvat kaupunginvaltuuston 15.12.2010 § 69 päivittämään poistosuunnitelmaan, joka on tämän talousarvion liitteenä.

Arvon alentumisiin on budjetoitu noin 0,3 milj. euroa Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n osakkeiden arvon alentumisen johdosta. Osakkeiden arvon alentuminen tulee siten vuonna 2017 kokonaan kirjatuksi. Uutta kirjattavaa tulee, jos yhtiö tekee alijäämäisiä tilinpäätöksiä.

Korko- ja muut rahoitusmenot

Vuonna 2017 lainojen korkomenojen arvioidaan olevan noin 285 000 euroa. Korkomenojen arvioinnissa on oletettu, että euribor – korot pysyvät edelleen alhaisella tasolla. Kaupungin lainasalkun lainojen koroista suurin osa (noin 60 %) on sidottu euribor – korkoon. Mahdollinen euribor – korkojen nousu vaikuttaa kustannuksiin noin puolen vuoden viiveellä.

Keväällä 2011 kaupunki teki 2 milj. euron koronvaihtosopimuksen (korkosuojaus) Kuntarahoituksen kanssa. Sopimus on ollut kaupungille epäedullinen alhaisen korkotason vuoksi. Sopimuksesta aiheutuvien kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2017 noin 55 000 euroa.

Investoinnit

Kaupungin omia investointihankkeita (netto) on koko taloussuunnittelukaudella 2017 - 2019 yhteensä noin 10,9 milj. euroa, josta vuoden 2017 investoinnit on noin 4,0 milj. euroa. Vuoden 2017 suurimpia hankkeita ovat terveyskeskuksen ensiavun ja vastaanottoilojen peruskorjaus, uimahallin peruskorjaus, Nivan yritysalueen ja liikennöinnin kehittäminen, jätevesiviemärien uusiminen sekä kaavateiden rakentaminen.

3.2 TULOSLASKELMA JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS

Tuloslaskelma

Toimintakate muodostuu toimintatulojen ja – menojen erotuksesta (=käyttötalouden nettomenot). Se osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2017 talousarvion mukaan toimintakate kasvaa 1,0 prosenttia vuoden 2016 talousarvion toimintakatteeseen verrattuna.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä (mikäli poistot vastaavat investointimenoja). Tuloslaskelma osoittaa, että edellä mainitun kriteerin mukaan Kiuruveden kaupungin tulorahoitus on riittävä vuonna 2017.

Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalouden kannalta keskeiset tekijät eli verotulot, valtionosuudet sekä varsinaisen toiminnan tulot ja menot. *Vakaan talouden lähtökohtana on sopeuttaa toimintamenot tuloerien kehitykseen.*

Tuloslaskelma (milj. euroa):

TUOSLASKELMA (ulkoinen)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos - % 2016 -2017
Toimintatulot	7,3	7,0	6,8	-2,2
Valmistus omaan käyttöön	0,1	0,1	0,1	-2,4
Toimintamenot	-59,9	-58,6	-59,0	0,7
TOIMINTAKATE	-52,5	-51,5	-52,1	1,1
Verotulot	24,9	23,4	23,5	0,6
Valtionosuudet	30,2	31,1	31,5	1,3
Korko- ja rahoitustulot	1,3	0,9	0,7	-22,9
Korko- ja rahoitusmenot	-0,3	-0,4	-0,3	3,2
VUOSIKATE	3,6	3,5	3,3	-6,4
Suunnitelmapoistot	-3,1	-2,9	-3,0	4,2
Arvonalentumiset	-0,7	-0,6	-0,3	-53,6
TILIKAUDEN TULOS	-0,2	0,0	-0,0	0,0
Poistoeron muutos	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	-0,2	0,0	0,0	0,0

Taloussuunnittelun tasapainoperiaate

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa bruttotai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuoslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Taseeseen kertyvän ylijäämän kehitys 2012 -2019 (milj. euroa):

	Tilikauden yli-/alijäämä	Taseessa ylijäämää
Tilinpäätös 2012	-1,3	3,4
Tilinpäätös 2013	-1,5	1,9
Tilinpäätös 2014	0	1,9
Tilinpäätös 2015	-0,2	1,7
Talousarvio 2016	0	1,7
Talousarvio 2017	0	1,7
Taloussuunnitelma 2018	0	1,7
Taloussuunnitelma 2019	0	1,7

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen.

Investointien tulorahoitus, %:

Investointien tulorahoitus %	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
	108,9	105,3	83,1	85,8	89,0

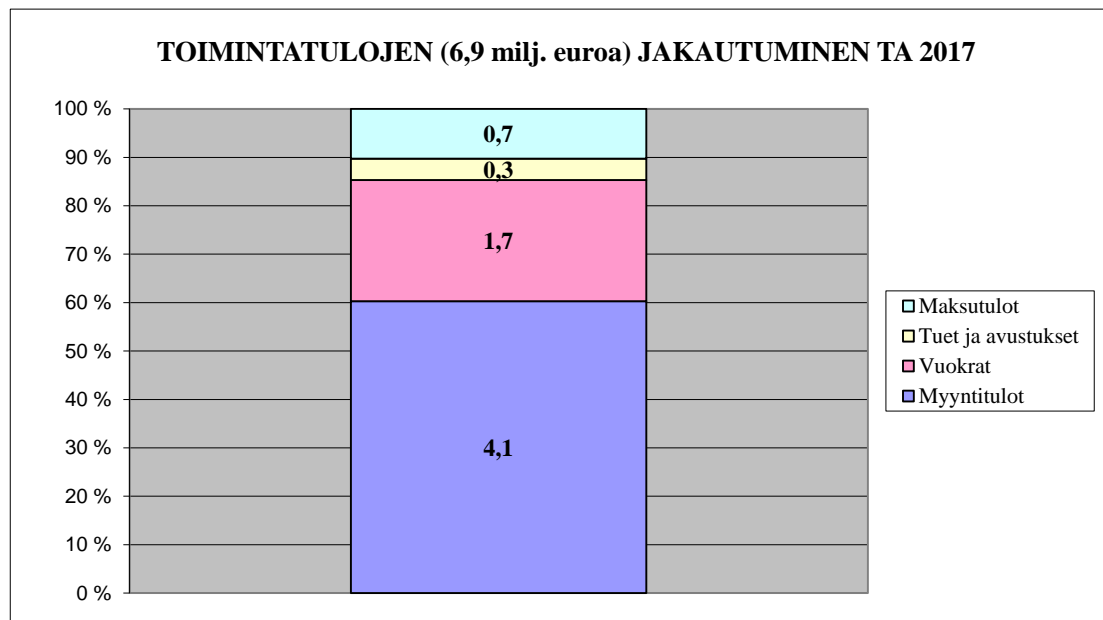
Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista* on rahoitettu tulorahoituksella (vuosikatteella). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

*omahankintameno= investointimeno, josta on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

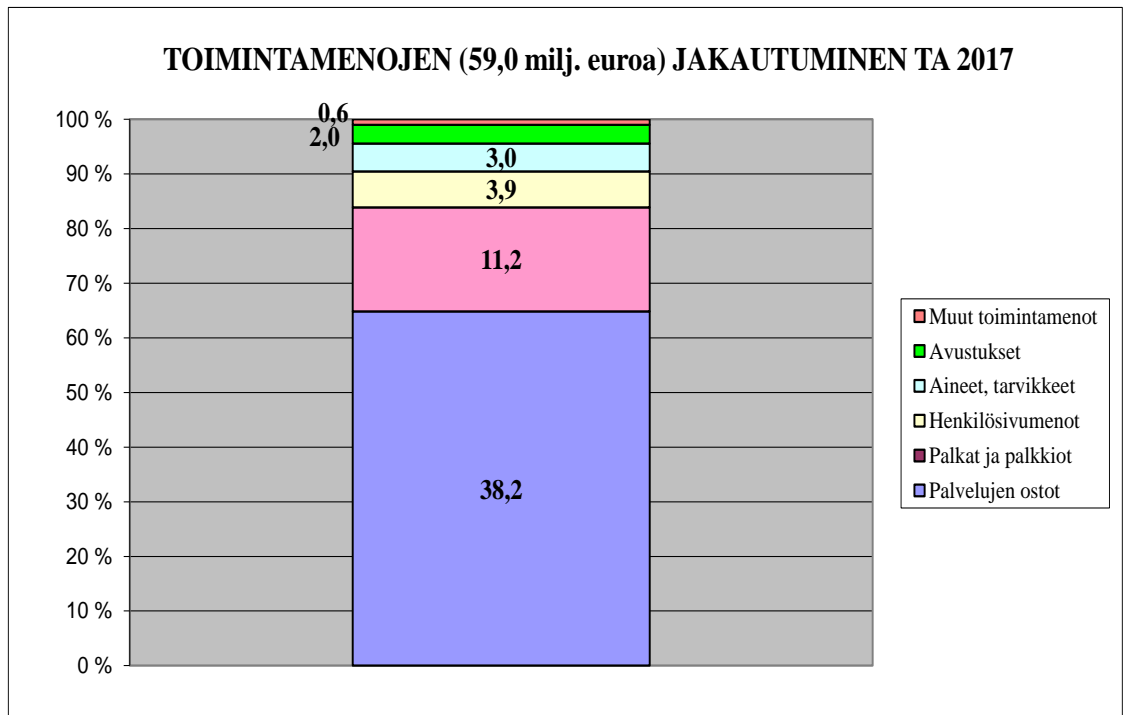
Lainakanta:

Vuonna 2017 lainakanta pysyy samana vuoden 2016 talousarvioon verrattuna ja vuoden lopussa lainaa on noin 29,7 milj. euroa. Investointien puuttuva rahoitus (noin 0,6 milj. euroa) katetaan sijoitusvarojen tuotolla. Suunnitelmakaudella kuitenkin lainat euroa/asukas kasvaa, koska kaupungin asukasmäärä pienenee.

(31.12)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Lainakanta milj. euroa	29,9	29,7	29,7	29,7	29,7
Lainat €/asukas	3 479	3 453	3 536	3 622	3 713

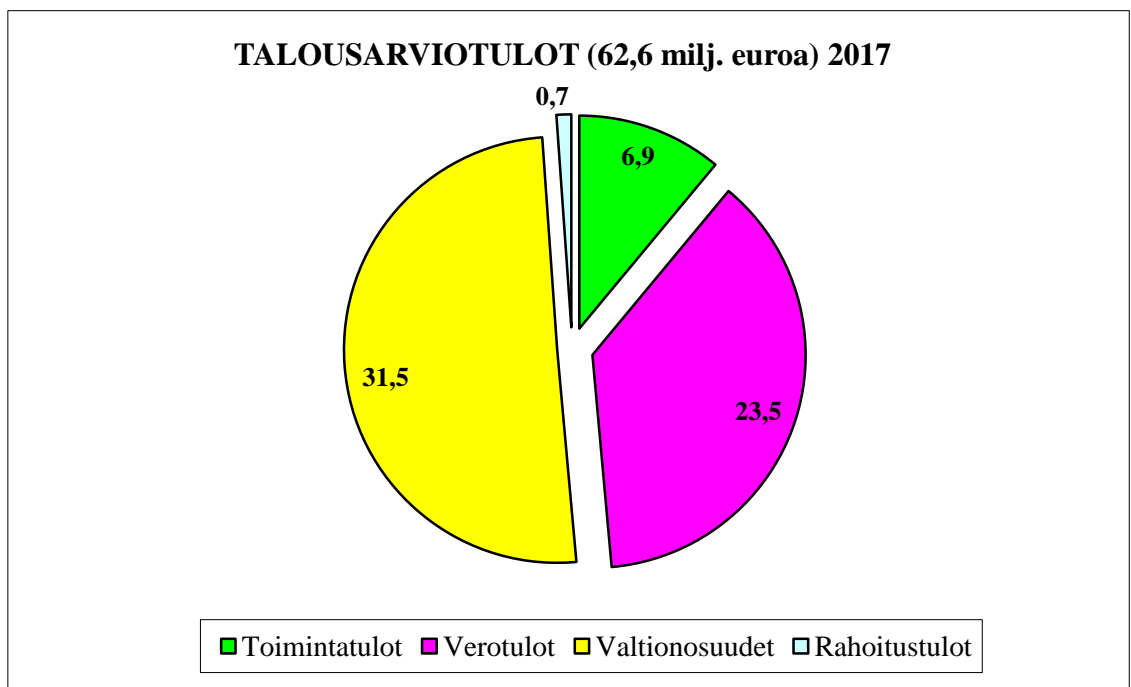
Toimintatuloja ja toimintamenojen (ulkoiset) jakautuminen talousarviossa 2017:

Myyntituloja ovat vesi- ja jätevesimaksut sekä ateriapalveluiden myyntitulot. Suurin osa vuokratuloista saadaan Ylä-Savon SOTE kuntayhtymältä sen käytössä olevista rakennuksista.

Suurimmat palvelujen ostot ovat Ylä-Savon SOTE kuntayhtymältä noin 33,7 milj. euroa ja Pohjois-Savon pelastuslaitokselta noin 0,7 milj. euroa (maksuosuudet).

Talousarvion 2017 kokonaistulot:

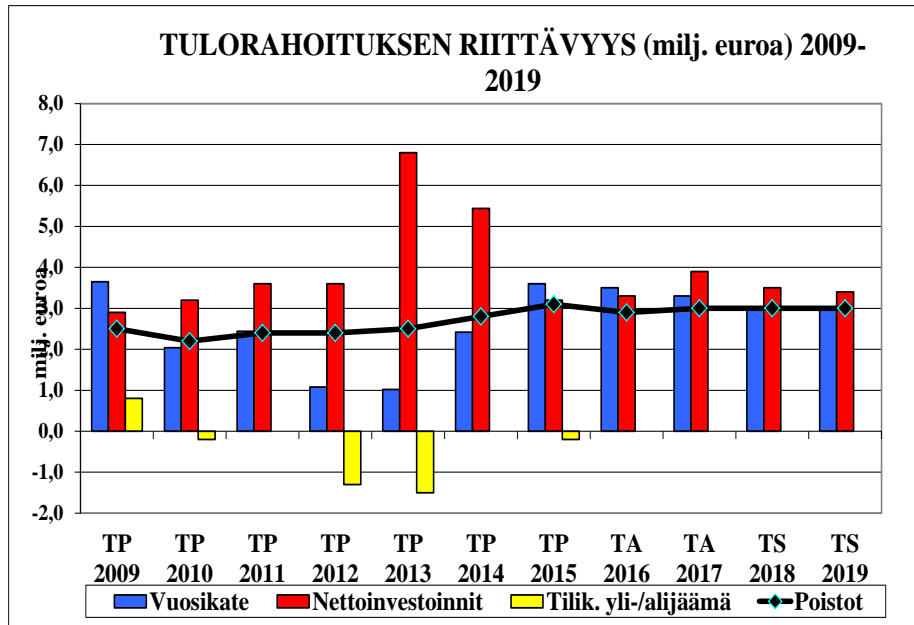

Tulorahoituksen riittävyys

Seuraavassa taulukossa kuvataan tulorahoituksen riittävyyttä.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Tämä edellyttää, että poistojen määrä vastaa keskimääräisiä vuotuisia korvausinvestointeja.

Taulukosta nähdään, että ko. ajanjaksolla poistot yhteensä ovat vähemmän kuin investointime-
not yhteensä.

3.3. YHTEENVETO TALOUDEN KEHITYKSESTÄ SUUNNITELMAKAUDELLE

Kaupungin talous pysyy koko taloussuunnitelmakaudella kireänä. Liikkumavaraa ei juuri ole käyttötaloudessa eikä myöskään investoinneissa. Edellisten vuosien tapaan suunnitelmakauden tulojen, erityisesti verotulojen arviointiin sisältyy paljon epävarmuustekijöitä. Lisäksi kaupungin talouden suunnittelun epävarmuutta lisää sosiaali- ja terveydenhuollon menokehitys. Ylä-Savon SOTE – kuntayhtymän (sisältää erikoissairaanhoidon) menojen osuus kaupungin budjetista on yli puolet (56 %).

Vuoden 2019 vuoden alusta lukien sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy kokonaisuudessaan maakuntahallinnolle. Samassa yhteydessä kuntien tuloveroprosenttia leikataan 12,3 % -yksikköä.

Kaupungin investointiohjelma (netto) suunnittelukaudella 2017 -2019 on yhteensä noin 10,8 milj. euroa. Tärkeitä hankkeita on siirretty suunnitelmakauden ulkopuolelle velkaantumisen hillitsemiseksi.

3.4 TALOUSARVION SITOVIUS

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava.

Käyttötalousosa (sisältää ulkoiset ja sisäiset):

Tulosaluekohtaiset (=tehtäväaluekohtaiset) määrärahat ja tuloarviot ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia bruttomääräisenä. Poikkeuksena ovat kuitenkin työllisyyden hoitaminen, elinkeinojen kehittäminen sekä vesi- ja viemärilaitos, joiden määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia nettoperiaatteen mukaan.

Tulosaluekohtaiset toiminnalliset tavoitteet ja perustelut esitetään sitovina. Lisäksi mukana on informaatiotietona toimintaa ohjaavia tavoitteita, tunnuslukuja ja mittareita.

Tuloslaskelmaosa:

Verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja – menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia eriä.

Rahoitusosa:

Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia.

Investointiosa

Investoinnit ovat sitovia kaupunginvaltuustoon nähden toimielinakohtaisesti hankeryhmittäin seuraavasti:

Kaupunginhallitus	
	Maa-alueet
	Kiinteät rakenteet
	Koneet ja laitteet
	Sijoitukset ja muut pitkävaikutteiset menot
Opetuslautakunta	
	Kiinteät rakenteet
	Koneet ja laitteet
Sivistyslautakunta	
	Kiinteät rakenteet
	Koneet ja laitteet
Tekninen lautakunta	
	Kiinteistöt
	Tiet ja alueet
	Vesi- ja viemärilaitos

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kaupunginhallitus sen täytäntöönpano-ohjeineen lautakuntien noudatettavaksi. Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät sen jälkeen tulosaluekohtaiset käyttösuunnitelmat ja hankesuunnitelmat. Käyttösuunnitelman hyväksyy toimielin, joka on tulosvastuussa tavoitteiden toteutumisesta ja joka on tilivelvollinen tulosalueen taloudesta. Hankesuunnitelmalla tarkoitetaan toimielimen toimivaltaan kuuluvan investointiosan jakamista eri hankkeille.

Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma

Seuraavassa taulukossa esitetään talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma, jossa on eriteltynä käyttötalousoosan, tuloslaskelmaosan, investointiosan ja rahoitusosan kaupunginvaltuustoon nähden sitovat erät. Lisäksi taulukossa näkyy, onko määräraha brutto- vai nettomääräinen.

Ulkoiset / 1000 €	SITOVUUS	MÄÄRÄRAHAT	TULOARVIOT
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Kaupunginhallitus			
Yleishallinto	Brutto	2 040	16
Ruokahuolto	Brutto	2 010	1 492
Elinkeinojen kehittäminen	Netto	398	54
Maaseutuhallinto	Brutto	416	198
Työllisyyden hoitaminen	Netto	303	15
Sosiaalitoimi ja terveydenhuolto	Brutto	35 248	166
Opetuslautakunta			
Varhaiskasvatus	Brutto	3 894	345
Peruskoulutus	Brutto	6 017	480
Lukiokoulutus	Brutto	946	72
Sivistyslautakunta			
Sivistyspalvelut	Brutto	1 079	152
Vapaa-aikapalvelut	Brutto	914	400
Tekninen lautakunta			
Hallinto (Tekpa)	Brutto	782	1
Rakennusvalvonta	Brutto	144	67
Tiet ja alueet	Brutto	990	206
Kiinteistöt	Brutto	2 802	1 389
Vesi- ja viemärilaitos	Netto	1 024	1 805
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	Brutto		23 550
Valtionosuudet	Brutto		31 500
Korkotulot	Brutto		20
Muut rahoitustulot	Brutto		681
Korkomenot	Brutto	285	
Muut rahoitusmenot	Brutto	75	
INVESTOINTIOSA			
Kaupunginhallitus			
Maa-alueet	Brutto	25	10
Koneet ja laitteet	Brutto	128	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Brutto	509	255
Sijoitukset ja muut pitkävaik.menot	Brutto	100	
Opetuslautakunta			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Brutto	50	
Koneet ja laitteet	Brutto	50	
Sivistyslautakunta			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Brutto	40	
Teknien lautakunta			
Kiinteistöt	Brutto	1 866	150
Tiet ja alueet	Brutto	1 135	
Vesi- ja viemärilaitos	Brutto	487	
RAHOITUSOSA			
Antolainasaamisten vähennykset	Brutto		73
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	Brutto		5
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	Brutto		
Saamisten muutos	Netto		10
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		63 757	63 112
Valmistus omaan käyttöön 60.000 euroa			
Rahoitusosan rahavarojen muutos 584.974 euroa			

3.5 KAUPUNKIKONSERNI (uusi kuntalaki)

Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet kaupungin talousarviossa sekä toteutumisen seuranta

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KuntaL 14 §). Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kaupunkia eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Tavoitteiden lisäksi yhtiöiden taloudellista asemaa seurataan tunnuslukujen avulla. Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kaupungin voimassa olevaan talousarvioon ja – suunnitelmaan.

Kaupunkistrategia ja omistajaohjauksen periaatteet (KuntaL 14 §, 46 §)

Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kaupunkikonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kaupungissa. Konserniyhtiöille asetettavat liiketoiminnan strategiset kehittämistavoitteet sekä toiminnan ja talouden tavoitteet tulee määritellä siten, että ne perustuvat kaupunkistrategiaan sekä yhtiöiden luokitteluun niiden merkittävyyden ja riskien mukaan.

Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kaupungin tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus. Tytäryhteisön perustamisella tulee aina olla jokin kaupungin toimintaan liittyvä strateginen tavoite ja tytäryhteisön tulee lähtökohtaisesti pyrkiä toteuttamaan näitä omistajan tavoitteita ja tarkoituksellisesti sekä ottaa toiminnassaan ja päätöksenteossään huomioon yhteisön asema osana kaupunkikonsernia.

Omistajaohjauksen periaatteissa valtuuston tulisi ilmaista ne periaatteet, joiden mukaan kaupunki on eri organisaatioissa ja yhteisöissä mukana omistajana, sijoittajana, rahoittajana tai yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa. Periaatelinjausten lähtökohtana tulee olla kaupunkistrategia ja siitä johdetut tavoitteet, jolloin varmistetaan päätöksenteon systemaattisuus ja pitkäjänteisyys.

Valtuuston hyväksymä Kiuruveden kaupunkistrategia on laadittu vuosille 2013 – 2016. Uuden kaupunkistrategian sisällöstä päättää 1.6.2017 aloittava kaupunginvaltuusto toimikautensa ensimmäisen vuoden aikana.

Kiuruveden kaupunginvaltuusto ei ole päättänyt omistajaohjauksen periaatteista.

Konserniohje (KuntaL 47 §)

Kuntalain 47 §:n mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset muun muassa kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta, konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä sekä konsernin sisäisistä palveluista.

Valtuusto on hyväksynyt Kiuruveden kaupungin konserniohjeen vuonna 2012. Ohje tulee päivittää uuden kuntalain mukaiseksi vuoden 2017 aikana.

4. TALOUSARVIO 2017 JA TALOUSSUUNNITELMA 2018 -2019

4.1 KÄYTTÖTALOUS

KAUPUNGINHALLITUS / YLEISPALVELUKESKUS

Yleispalvelukeskuksen johtaja: Va. kaupunginsihteeri

Tulosalueet: Yleishallinto, ruokahuolto, elinkeinojen kehittäminen, maataloushallinto, työllisyyden hoitaminen, sosiaalitoimi ja terveydenhuolto (Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä)

YLEISHALLINTO

Vastuhenkilö: Va. kaupunginsihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Yleishallinto huolehtii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta. Se avustaa ja tukee kaupunkikonsernin johtoa tavoitteellisessa johtamisessa, toimintojen kehittämisessä, organisoinnissa ja rahoittamisessa. Edelleen se tukee ja luo edellytyksiä muiden palvelukeskusten tulokselliselle toiminnalle sekä antaa tietoon ja osaamiseen perustuvia asiantuntijapalveluja.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2017- 2018

1. Tehdään yhteistyötä yli kunta-, seutukunta- ja maakuntarajojen silloin kun se on kaupungin edun mukaista.
2. Vahvistetaan kaupungin vetovoimaisuutta.
3. Hoidetaan sijoitusvaroja tarkoituksenmukaisella tavalla. Sijoitusvarojen tuottoja voidaan käyttää suunnitelmallisesti investointien rahoitukseen.
4. Päivitetään yleishallintoon liittyvät ohjeet, suunnitelmat, säännöt ja työhön liittyvät käytännöt ajan tasalle.
5. Jatketaan arkiston kuntoon saattamista maakunta-arkiston määräämälle tasolle.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Yleishallinnon tulosalueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa kaupungin hallinto- ja talouspalvelut, mukaan lukien luottamushenkilöorganisaation toimintaan liittyvät hallinnolliset ja taloudelliset tehtävät.

Tulosalueen haasteellisimmat palvelualueet talousarviovuonna ovat kaupungin tietohallinto ja arkistotoimi.

Kaupungin yleishallinnon vastuulla on toteuttaa useita uudistuksia johtuen erityisesti kuntalain (410/2015) muutosten voimaan astumisesta 1.6.2017. Suurin yksittäinen muutos on kaupungin hallintosäännön tekeminen uuden kuntalain 90 §:n edellytysten mukaiseksi. Hallintosäännön muuttamisen yhteydessä tehdään kaupungin luottamushenkilöorganisaation uudistus, jonka valmistelun päävastuu kuuluu yleis palvelukeskukselle. Arkiston kuntoon saaminen vaatii monen vuoden suunnitelmallisen työn.

Talousarviovuoden aikana selvitetään kaupungin edellytykset kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta.

Kaupungin 140-vuotisjuhlavuonna muistamisista kertyneet varat käytetään kaupungin historian kirjoittamistyön valmisteluun.

Savon eläinsairaala Oy:n ja Kiuruveden kaupungin välistä ostopalvelusopimusta varten varataan 30 000 euroa. Kaupunginhallitus tekee sopimuksen täytäntöönpanopäätökset myöhemmin.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Uudistetaan kaupungin hallintosääntö kuntalain (410/2015) 90§:n edellyttämälle tasolle.
2. Hallintosäännön uudistuksen yhteydessä uudistetaan kaupungin luottamushenkilöorganisaatio. Muutokset on toteutettava 1.6.2017 mennessä.
3. Siirrytään pääosin sähköisen kokousmateriaalin käyttöön vuonna 2017.
4. Arkiston kuntoon saattamisesta annetaan väliraportti kaupunginhallitukselle syyskuun 2017 loppuun mennessä. Raportissa selvitetään, missä vaiheessa arkiston kuntoon saattamisessa ollaan ja mitä tehdään loppuvuoden aikana.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää yleishallinnon tulosalueen henkilöstön joustavaa käyttöä. Koko henkilöstön osaamista ja voimavaroja tarvitaan; yhteistyön toimivuuden merkitys korostuu.

Arkiston kuntoon saaminen on monen vuoden työ ja se edellyttää selkeän kokonaissuunnitelman tekemistä ja asioiden aikatauluttamista. Työhön osallistuvat palvelukeskusten arkistovastaavat ja tarvittaessa myös muu henkilöstö. Työtä johtaa arkistos sihteeri.

Yhteistyö- ja markkinointisopimukset: Kiuruveden Iskelmä Oy 40.000 euroa, muut tapahtumat 20.000 euroa. Avustus Taito Ylä-Savo ry:lle 6 000 euroa. Lisäksi Taito Ylä-Savo ry:n käytössä olevista tiloista ei peritä vuokraa (16 800 euroa).

Toimikuntia (mukaan lukien vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto) varten on varattu 11 300 euroa.

Merkittävimmät maksuosuudet: valtio (verotuskustannukset) 192 300 euroa, Pohjois-Savon liitto 66 000 euroa ja kehittämisrahasto 8 700 euroa, Kuntaliitto 33 100 euroa, josta työmarkkinalaitoksen jäsenmaksu 6 000 euroa sekä Snellman -Instituutti 1 500 euroa.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

YLEISHALLINTO	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	125 396	101 470	107 004	108 004	6,4	108 004	108 004
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-2 139 009	-2 156 819	-2 132 863	-2 185 135	1,3	-2 095 135	-2 095 135
Toimintakate (netto)	-2 013 613	-2 055 349	-2 025 859	-2 077 131	1,1	-1 987 131	-1 987 131
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-120 456	-83 432	-68 679	-68 679	-17,7	-68 679	-68 679
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-22 685	-26 349	-25 834	-25 834	-2,0	-25 834	-25 834
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-2 282 150	-2 266 600	-2 227 376	-2 279 648	0,6	-2 189 648	-2 189 648

RUOKAHUOLTO**Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö****Tulosalueen toimintastrategia**

Asiakkailla tuotetaan laadukkaat ja ravitsemuksellisesti täysipainoiset, asiakkaiden hyvinvointia tukevat ateriapalvelut kustannustehokkaasti lähi- ja luomuruuan mahdollisuudet hyödyntäen.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 -2019

1. Kehitetään lähi- ja luomuruuan käyttöä kaupungin ruokapalveluissa sekä pyritään ruokapalvelujen kaikissa käytännöissä toimimaan mahdollisuuksien mukaan myös muiden kestävä kehityksen periaatteiden suuntaan
2. Jatketaan seudullista yhteistyötä ja käytetään verkostoitumista ruokapalvelujen kehittämisen tukena
3. Tuetaan työssä jaksamista sekä esimiestyön kautta että muita työhyvinvoinnin edistämisen keinoja käyttäen
4. Kannustetaan henkilöstöä ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Jatketaan Ylä-Savon muiden kuntien kanssa koulutusyhteistyötä. Kehitetään Sonkajärven ja Vieremän kanssa yhteistä seudullista tuotannonohjausjärjestelmää.

Lähihuokahankinnoissa tehdään alueellista yhteistyötä sekä hyödynnetään IS -Hankinta Oy:n palveluja. Tarvittaessa lähihuokahankinnat kilpailutetaan itse tai käytetään suoraan hankintaa. Ollaan aktiivisesti mukana kehittämässä menetelmiä, joilla lähi- ja luomuruuan hankkimista voidaan tulevaisuudessa helpottaa. Lähi- ja luomuruuan saatavuus ja käytettävyys pyritään turvaamaan tekemällä yhteistyötä Kiuruveden elinkeinotoimen sekä alueen yrittäjien kanssa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Panostetaan kotimaisten raaka-aineiden sekä lähi- ja luomuruuan käyttöön. Kehitetään yhteistyössä lähihuokatoimijoiden kanssa uusia käyttökelpoisia tuotteita, joilla voidaan mahdollistaa lähiruuan käyttö myös jatkossa.
2. Jatketaan seudullista yhteistyötä ja tiivistetään verkostoitumista ruokapalvelujen kehittämisen tukena.
3. Tuetaan työssä jaksamista yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota ja sitä edistetään koulutuksen ja esimiestyön kautta sekä muita työhyvinvointiin vaikuttamisen keinoja käyttäen.
4. Kannustetaan henkilöstöä ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Ateriasuoritteita:					
* keskuskeittiö	362 627	444 476	460 970	467 000	456 970
* koulujen keittiöt	108 585				
Yhteensä	471 212	444 476	460 970	467 000	456 970

Koulujen valmistuskeittiöiden suoritekertoimena on käytetty kerrointa 1,0 ja jakelukeittiöiden kertoimena 0,75.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Elintarvikehankinnoissa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että käytetyt raaka-aineet ovat mahdollisimman pitkälti kotimaisia. Lisäksi lähi- ja luomuruokaan tullaan panostamaan vielä aikaisempaa enemmän kaupungin strategisen linjauksen mukaisesti. Uudet IS - Hankinnan hankintasopimukset astuvat voimaan 1.5.2017 ja ne eivät todennäköisesti ole aivan yhtä edulliset kuin entiset sopimukset. Tämän vuoksi elintarvikemäärärahaan esitetään korotusta, jossa on huomioitu vuodelle 2016 näkyvissä oleva enenevässä määrin kotimaisten raaka-aineiden hankinnasta johtuva määrärahan ylitys sekä varautuminen lähi- ja luomuruuan lisäämiseen.

Koulujen ruokakuljetusten sopimuskausi päättyy 31.7.2017. Uusia sopimuksia ei vielä ole, joten on epävarmaa, miten kustannukset tässä kehittyvät.

Huolimatta siitä panostuksesta, joka keskuskeittiön saneerauksen yhteydessä tehtiin ergonomiaan ja työn kulkuihin, keittiötyö on erittäin raskasta.

Sekä keskuskeittiössä että muissa keittiöissä on useita sellaisia työntekijöitä, jotka tarvitsevat joko kevennettyä työtä tai he eivät voi työskennellä henkilökohtaisista syistä jossain tiettyssä keittiössä. Osa-aikaisten työkyvyttömyyseläkkeiden määrä kasvaa koko ajan. Kun raskaimmat työvuorot jäävät harvempien työntekijöiden tehtäväksi, tämä rasittaa näitä työntekijöitä aina enemmän ja jatkuvasti tulee uusia kevennetyn työn tarvisijoita. Asiassa tehdään koko ajan yhteistyötä työterveyshuollon kanssa ja tilanteisiin pyritään puuttamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, muuta ongelma on silti suuri. Kalustomäärärahaan on esitetty hankittavaksi Nivan koulun keittiölle yhdistelmäkone lattiapintojen ylläpitämisen helpottamiseksi sekä Kalliokylän koulun keittiön astiahuoltoon tehtäviin muutoksiin, jotka parantavat merkittävästi keittiön ergonomiaa.

Henkilöstö myös ikääntyy ja lähivuosina tulee olemaan erityinen eläköitymisten tihentymä. Henkilökunnasta on 1956 syntyneitä 3 ja 1957 syntyneitä samoin 3, 1959 syntyneitä on 2.

Lukion keittiön tilat ovat suuret ja tehottomassa käytössä, kun keittiö on muuttunut jakelukeittiöksi. Toisaalta tilat ovat sellaiset, että niiden muuttaminen muuhun käyttöön on aika vaikeaa ja saneeraus tulee olemaan kallista.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

RUOKAHUOLTO	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	2 398 065	2 502 550	2 523 557	2 523 557	0,8	2 523 557	2 523 557
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-2 200 399	-2 364 528	-2 404 337	-2 403 445	1,6	-2 403 445	-2 403 445
Toimintakate (netto)	197 666	138 022	119 220	120 112	-13,0	120 112	120 112
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-102 669	-105 100	-89 373	-89 373	-15,0	-89 373	-89 373
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-26 828	-32 922	-29 715	-29 715	-9,7	-29 715	-29 715
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-2 329 896	-2 502 550	-2 523 425	-2 522 533	0,8	-2 522 533	-2 522 533

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Elinkeinojen kehittämisen tehtävät määräytyvät kaupunkistrategiasta johdetun maaseutu- ja elinkeino-ohjelman 2014 -2017 mukaisesti (kaupunginvaltuusto 16.6.2014). Sen mukaisesti tavoitteena on vahvistaa elinkeinopohjaa kehittää yrittäjyyttä, vahvistaa Kiuruveden asemaa maidon ja lihan tuotannossa sekä jatkojalostuksessa. Elinkeinopalvelu jakautuu yritysneuvontaan ja maaseudun kehittämissyksikköön, joiden lisäksi elinkeinojen kehittämisen alle kuuluvat markkinointi ja oman alan hankkeet.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2017 -2018

1. Maidon ja lihan tuotanto, elintarvikkeiden jatkojalostuksen kehittäminen sekä maatalousyrittäjyyden jatkuvuus ja kehittäminen
2. Alkavien yritysten neuvonta sekä pienten ja keskisuurten toimivien yritysten neuvonta, tukeminen ja kasvun edistäminen sekä eri hankkeiden hyödyntäminen toiminta-alueella
3. Teknologia-, metsä- ja bioenergiateollisuuden sekä elinkeinotoimintaa edesauttavan infrarakentamisen tukeminen erityisasiantuntijapalveluiden kautta.

Elinkeinojen kehittäminen koskettaa kaupungin toimintaa laaja-alaisesti. Niinpä olisikin tärkeää tiivistää strategiaa ja miettiä sen realistisuutta niin, että se palvelisi paremmin kaupungin tarpeita ja tätä kautta sitä olisi myös mahdollista paremmin toteuttaa.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

YRITYSNEUVONTA

Yritysneuvojan tehtävänä on neuvoa yrityksen perustamisasioissa (mm. liiketoimintasuunnitelma, kannattavuuslaskelma, sopiva yritysmuoto, markkinointi, riskit, markkina-analyysi). Elinkeinopalvelut pyrkii aktivoimaan alueen uusyritysperustantaa (sisältäen maatalouden sivuelinkeinot) ja toimivien yritysten valmiuksia toimia ja kehittyä mm. erilaisten tilaisuuksien ja hankkeiden kautta, esim. Yrittäjän päivä ja Y-paja -hanke. Yritysneuvoja on myös tukena yrityksen eri elinkaaren vaiheissa, kuten kehittäminen, kasvu, omistajanvaihdos ja mahdollisissa yrityksen ongelmatilanteissa. Yritysneuvontaan kuuluu myös rahoitusneuvonta, joka pitää sisällään EU-rahoitusneuvonnan käsittäen Leader – rahoituksen ja Pohjois-Savon Ely -keskuksen avustukset (investointi, kehittäminen) sekä Finnveran rahoitusinstrumentit yritystoiminnan eri vaiheisiin. Yritysneuvoja on tukena alueen omistajanvaihdos- ja sukupolvenvaihdostilanteissa mm. ”Sujuvat omistajanvaihdokset”, SOS – hankkeen kautta järjestämällä yhteistyössä asiantuntijatilaisuuksia Kiuruvedellä. Yritysneuvontaan kuuluu myös sijoittautumispalvelut eli uusien yritysten saaminen Kiuruvedelle sekä toimitilojen markkinointi. Yritysneuvojan vastuulla on yleisneuvonnan lisäksi myös starttirahalausuntojen laatiminen TE -toimistolle ja Finnveralle. Yritystoiminta vaikuttaa alueen palvelutasoon sekä luo työllisyyttä, joka puolestaan vaikuttaa väestöpohjaan sekä yleiseen hyvinvointiin.

Yritysneuvonta tekee yhteistyötä muun muassa seuraavien kumppaneiden kanssa:

- Toimitila-asioissa Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy (Omni Yrityspalvelut Oy)
- Toimitilarekisteri- asioissa Iisalmen kaupunki, Sonkajärvi ja Vieremä

Yritysneuvontaa toteutetaan Yritys-Suomi, Ylä-Savo yrityspalvelusopimuksen mukaisesti.

MAASEUDUN KEHITTÄMISYKSIKKÖ

Maaseudun kehittämissyksikkö toimii kolmen kunnan alueella (Kiuruvesi, Pielavesi ja Keitele). Se tuottaa talousneuvonta- ja kehittämispalveluja alueen maatalousyrittäjille.

Kehittämissyksikkö laatii alueen peltoarviolausunnot, edistää hankkeiden toimintaa ja kannustaa hakemaan LEADER- ym. – rahoitusmuotoja maatilatoiminnan kehittämiseen ja investointeihin. Kehittämissyksikkö toimii aktiivisesti eri hankkeiden ohjausryhmissä ja pyrkii edistämään maatalouden yritystoimintaa myös hankkeiden kautta. Kehittämissyksikön vastuulla on Yrityspuisto Leivonen. Kehittämissyksikkö myöntää kylien sekä maatilayritysten avustukset yhteistoiminta-alueella. Kehittämissyksikkö vastaa myös tukihallintoyksiköstä. Yhteistoiminta-alueella toimii neuvottelukunta, M-ryhmä, joka kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa.

Perustettavien yritysten määrä on pudonnut koko Ylä-Savon alueella ja yleisesti ottaen koko Suomessa. Tähän on ollut syynä huono taloudellinen tilanne ja myös se, että pankit eivät rupea rahoittamaan uusia yrityksiä kovin helposti. Pankit vaativat aiempaa vuosia suuremmat vakuudet, joka on aiheuttanut sen, että yritykset jäävät rahoittamatta ja perustamatta. Heikon taloustilanteen jatkuessa yrityksen perustaminen on tavallista suurempi riski, sillä potentiaalisten asiakkaiden talous voi olla aiempaa tiukempi ja rahaa käytetään vain välttämättömiin hankintoihin ja palveluihin. Palkkatyössä käyvät eivät uskalla luopua varmastakin tulonlähteestään, työttömän henkilön kannattavankin yritysideoita haaveet voivat kaatua lainan saamisen vaikeuteen ja siihen, etteivät avustukset ole heidän haettavissa. Tilanne on heijastunut myös toimiviin yrityksiin, sillä tavalla, että on vaikeampi saada käyttöpääomaa tilapäiseen tarpeeseen. Suurin haaste on meneillään olevalla ohjelmakaudella se, että miten yritystuet saadaan käyttöön? Myöntökriteerit on määritelty niin tiukiksi, että ne eivät palvele markkinoilla olevien yritysten tarpeita. Näin ollen tuet jäävät hyödyntämättä alueellamme, niin alkavien kuin toimivien yritysten kohdalla.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Yritysneuvonta

Uusien yritysten perustaminen: 10 kpl

Asiakaskontaktien määrä: 80 kpl

2. Maaseudun kehittämisyksikkö

Varmistaa Yrityspuisto Leivosen hallittu alaraja, mikäli se toteutuu talousarviovuonna ja yhdessä elinkeinotoimen kanssa pyritään löytämään korvaavat tilat Leivosen tiloissa oleville yrityksille.

Maatilakäynnit yhteistoiminta-alueella vähintään 30 kpl (neuvonta, jaksaminen/hyvinvointi, bioenergia, talous, SPV – suunnittelu, investointitarve)

Yhteistoimintaosuudet ja avustukset: Ylä-Savon Veturi ry:n seururaha 17 800 euroa (kaksi euroa/asukas), Ylä-Savon ammattiopiston seururaha 43 000 euroa (viisi euroa/asukas) ja hallinnointiin 8 600 euroa, Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy: avustus 152 000 euroa (lainojen korot ja yhtiö lyhentää vain yhtä lainaa vuonna 2017 sekä metallihallin vuokra), yritysten vuokratuki 8 500 euroa.

Maaseudun kehittämisavustukset: vuosilomaoikeutettujen maatilayrittäjien maksullinen lomistustoiminta 28 000 euroa, muiden maatilayrittäjien tuki 8 000 euroa, 4H-yhdistyksen toiminta-avustus 7 000 euroa ja kylätoiminta-avustukset 7 000 euroa

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Uusien yritysten perustaminen on vähentynyt koko Ylä-Savon alueella. Kaupunkistrategiassa yksi tavoite on ollut, että Kiuruvedelle perustetaan vuosittain 20 yritystä. Nykyisessä tilanteessa tavoite alkaa olla epärealistinen, mistä syystä vuoden 2017 tavoitteeksi asetetaan 10 kpl uusia yrityksiä. Yritys perustetaan omasta vapaasta tahdosta ja yrityksellä on oltava edellytykset kannattavaan yritystoimintaan, niin että yrittäjä pystyy saamaan elantonsa. Yritysten perustamisen määrään ei pystytä suoranaisesti vaikuttamaan, koska liikeidea voi olla hyvä, mutta sitten onkin luottotiedoissa häiriöitä, joka estää yrityksen perustamisen. Yritysten kanssa toimiessa painopisteenä onkin erilaiset aktivointi- ja infotilaisuudet sekä yrittäjyyttä palvelevat maksuttomat neuvontapalvelut.

Työtä tekee kaksi henkilöä: yritysneuvoja ja maaseutuasiainmies (työnjaosta lisää palvelusuunnitelman kuvauksessa). Koska kyseessä on kaksi erillistä erityisasiantuntijuuden alaa, suurin yksittäinen uhka toiminnalle on työntekijän pitkäaikainen sairastuminen ja rajalliset henkilöresurssit ajankäytön suhteen. Tällaisessa tilanteessa osa neuvontapalveluista on mahdollista hoitaa os-topalveluna, mutta toiminta kärsii väijäämättä.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

ELINKEINOJEN KEHITTÄM.	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	269 835	49 526	53 500	53 750	8,5	53 750	53 750
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-1 283 740	-573 177	-557 064	-565 381	-1,4	-1 305 381	-1 305 381
Toimintakate (netto)	-1 013 905	-523 651	-503 564	-511 631	-2,3	-1 251 631	-1 251 631
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-814 575	-648 700	-306 640	-306 640	-52,7	-306 640	-306 640
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-5 635	-6 854	-5 791	-5 791	-15,5	-5 791	-5 791
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-2 103 950	-1 228 731	-869 495	-877 812	-28,6	-1 617 812	-1 617 812

MAATALOUSHALLINTO

Vastuhenkilö: Maataloussihteeri

Maatalouden tukihallintoyksikkö

Tulosalueen toimintastrategia

Maatalouden tukihallintoyksikkö tuottaa ja turvaa toimintaedellytykset maataloustukijärjestelmän kuntakohtaiseen hoitamiseen, maaseutuväestön tarvitsemiin hallinnon alaan liittyviin palveluihin sekä maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluviin muihin viranomaistehtäviin lähipalveluina yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa. Maatalouden tukihallintoyksikkö huolehtii toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä tasapuolisesti ja tasa-arvoisesti kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa. Maatalouden tukihallintoyksikön jaettavat kustannukset jaetaan yhteistoiminta-alueen kuntien kesken 1.5.2016 tukea hakeneiden tilojen suhteessa. Tukea hakeneita tiloja oli 1.5.2016 Kiuruvedellä 413, Pielavedellä 188 ja Keiteleellä 69.

Palvelustrategia:

Maatalouden tukihallintoyksikkö tarjoaa ja toteuttaa maatalousyrittäjille laadultaan ja kustannustehokkuudeltaan edulliset kuntatasolle kuuluvat maataloushallinnon tehtävät ja palvelut.

Maatalouden kehityksen strategia:

Edistetään maatilojen rakennekehitystä ja maataloustukijärjestelmän hyväksikäyttöä tavoitteena on hyödyntää tukijärjestelmän mahdollisuudet. Maaseudun säilymistä viihtyisänä ja vetovoimaisena asuin- ja elinympäristönä kehitetään huomioimalla ympäristöön liittyvät erityisarvot.

Työssä jaksamisen strategia:

Maatalouden tukihallintoyksikön henkilökunnan fyysisen ja henkisen työkyvyn ylläpitämistä sekä työhyvinvointia ylläpidetään järjestämällä säännöllisiä kehityskeskusteluja ja keskustelutilaisuuksia sekä osallistumalla hallinnonalaa koskevaan koulutukseen.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 -2019

1. EU- ja kansallisten maataloustukien käsittely valtakunnallisessa aikataulussa tavoitteena oikoin myönnetty ja maksetut tuet.
2. Tuenhakijoille tiedotetaan maatalouden tukijärjestelmien muutoksista tavoitteena EU:n ja kansallisten tukien täysimääräinen hyödyntäminen.
3. Valmistautuminen maakuntaudistukseen, kun maaseutuhallinto siirtyy kunnilta maakuntahallinnolle vuonna 2019 alkaen. Tavoitteena pyrkiä vaikuttamaan niin, että nykyiset yhteistoiminta-alueen toimipisteet säilyvät.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

1. Maksajavirastosopimuksen mukaista tukihallintoa kehitetään vastaamaan kaikkien sopimuskuntien tarpeita yhteistyössä tuottajajärjestöjen ja muiden yhteistyötoimijoiden kanssa.
2. Maataloustukihakemukset käsitellään ja tallennetaan siten, että maksatukset voidaan toteuttaa valtakunnallisessa aikataulussa.
3. Edistetään sähköisen tukihaun käytön lisääntymistä osallistumalla sähköiseen tukihakuun liittyvään koulutukseen yhteistyössä tuottaja- ja neuvontajärjestön kanssa.

Tulosalueen käyttötalon tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa on oma maataloustoimiston toimipiste
2. Maatalousyrittäjille turvataan maatalouspalvelujen hyvä saatavuus, tavoitettavuus ja henkilökohtainen palvelu.
3. Henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista ylläpidetään ja kehitetään kehityskeskusteluilta, palavereilla ja tiiviillä kanssakäymisellä henkilöstön kesken.

Maatalouden tukihallintoyksikkö / tuet

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Kiuruvesi, Pielavesi, Keitele: tukea hakeneet tilat yhteensä kpl	691	670	656	640	620
Kiuruvesi, Pielavesi, Keitele: maataloustuet yhteensä milj. euroa, josta	33,2	33,0	33,0	33,0	33,0
Kiuruveden osuus	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Tukijärjestelmän monimutkaisuus vaatii henkilöstön kouluttautumista. Tukiehtojen sisäistäminen on tärkeää henkilöstölle, jotta voimme palvella jatkossakin joustavasti, laadukkaasti ja asi-
antuntevasti asiakkaitamme. Vaikka viljelijäasiointi sähköisesti on lisääntynyt, niin kunnille siir-
tyneet tehtävät Ely:ltä ja monimutkainen tukijärjestelmä on lisännyt maataloustoimiston työ-
määrää. Henkilöstöresurssit on säilytettävä vähintään nykyisellä tasolla.

Kunta on velvollinen järjestämään ympäristökorvaukseen sitoutuneille viljelijöille sitoumukseen
liittyvän koulutuksen. Näitä koulutuksia järjestetään useammassa yhteistoiminta-alueen kunnas-
sa ja koulutuspäivien järjestäminen joudutaan ostamaan ulkopuoliselta taholta.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

MAATALOUSHALLINTO	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	275 895	231 743	201 837	198 377	-14,4	198 377	198 377
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-495 381	-460 449	-429 787	-426 236	-7,4	-426 236	-426 236
Toimintakate (netto)	-219 486	-228 706	-227 950	-227 859	-0,4	-227 859	-227 859
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-6 961	-8 079	-6 855	-6 855	-15,2	-6 855	-6 855
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-502 342	-468 528	-436 642	-433 091	-7,6	-433 091	-433 091

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

Vastuuhenkilö: Va. kaupunginsihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Kaupungin työllistämistoimien tarkoituksena on alentaa pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä, ehkäistä syrjäytymistä sekä parantaa työllistettävien valmiuksia omaehtoiseen koulutuksen hankintaan ja työnsaantiin.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 -2019

1. Työllistämistoimia tehostetaan yhteistyössä Kiuruveden Urheilijat ry:n, työ- ja elinkeinotoimiston, nuorten työpajan sekä järjestöjen kanssa.
2. Kaupunki lievittää pitkäaikaistyöttömyyttä Kiuruveden Urheilijat ry:n kanssa tehdyllä yhteistyösopimuksella sekä muiden yhteisöjen avustustoiminnalla.
3. Tuetaan yrityksiä ja kotitalouksia nuorten kesätyöllistämässä.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Etsitään uusia keinoja alentaa pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämiseksi ja kasvun hillitsemiseksi. Vuodesta 2006 alkaen kunnat ovat joutuneet maksamaan yli 500 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatuesta puolet. Työmarkkinatuen kuntaosuus laajentui 2015 alusta lukien kaikkiin yli 300 päivää työttömänä olleisiin.

Kaupunki jatkaa Kiuruveden Urheilijat ry:n kanssa sopimusta yhteistyöstä työllisyyden hoitamisessa. Kaupunki maksaa Kiuruveden Urheilijat ry:lle 110 000 euroa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

Pyritään työllistämään mahdollisimman paljon niitä henkilöitä, joiden työmarkkinatuesta kaupunki joutuu maksamaan puolet.

Työllistämisavustusta yhteisöille: Etappi – hanke 18 000 euroa, Ylä-Savon TOIMI – valmennussäätiö 30 000 euroa, Kiuruveden Urheilijat ry:n (hanke) 20 000 euroa, Kiuruveden Työttömät ry vuokratuki 7 000 euroa, Päiväkeskus Pysäkki 5 000 euroa. Yhteensä 80 000 euroa.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Kaupungin ja Kiuruveden Urheilijat Ry:n välisellä sopimuksella pyritään vähentämään laajasti pitkäaikaistyöttömyydestä aiheutuvia kustannuksia ja muita ongelmia. Kiuruveden Urheilijoiden työllistämistoiminta vähentää kaupungin osuutta pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuesta. Lisäksi aktiivinen työllistämistoiminta parantaa pitkäaikaistyöttömien asemaa sekä vähentää ja lievittää siitä aiheutuvia ongelmia yksilöille.

Lähtökohtaisesti myös muut työllisyysasioiden parissa työskentelevät toimijat pyrkivät vähentämään työttömyydestä aiheutuvia ongelmia. Kaupungin rahallisella panostuksella varmistetaan osaltaan toimijoiden toimintamahdollisuudet.

Yritysten ja kotitalouksien tukeminen nuorten kesätyöllistämässä mahdollistaa paremmin nuorten tutustumisen työelämään ja sen pelisääntöihin. Erityisesti kotitalouksien kohdalla kaupungin maksamalla tuella on merkitystä ja se vaikuttaa merkittävästi niiden työllistämismahdollisuuksiin.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

TYÖLLISYYDEN HOITAM.	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	61 472	55 540	10 000	15 000	-73,0	15 000	15 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-376 769	-350 041	-254 307	-303 334	-13,3	-303 334	-303 334
Toimintakate (netto)	-315 297	-294 501	-244 307	-288 334	-2,1	-288 334	-288 334
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-2 286	-3 059	-2 243	-2 243	-26,7	-2 243	-2 243
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-379 055	-353 100	-256 550	-305 577	-13,5	-305 577	-305 577

SOSIAALITOIMI JA TERVEYDENHUOLTO

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 -2019

1. Erikoissairaanhoidon menojen hillitseminen perusterveydenhuoltoa vahvistamalla; lääkärin virat täytetään, ajanvarausvastaanoton toimivuutta parannetaan (vastaanotolle tulee päästä 1-2 viikossa).
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalvelujen turvaaminen

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja Kiuruveden kaupungin välille laaditaan vuosittain palvelusopimus palvelujen tuottamisesta. Palvelusopimuksen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuus on 33 740 000 euroa, josta Kysin osuus on 8 400 000 euroa. Työmarkkinatuen laskennallisen kuntaosuuden määräksi on arvioitu 600 000 euroa.

Sosiaalitoimen avustukset: Rintamaveteraanit ry 7 500 euroa, Sotainvalidit 1 500 euroa, Pohjois-Savon Näkövammaiset ry:n äänilehteä varten 800 euroa, Kiuruveden Varapäre ry:n toiminta-avustus 22 500 euroa ja vuokratuki 5 300 euroa, Pysäkki ry 46 000 euroa ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton/lastenkaitaja 2 500 euroa. Avustukset yhteensä 80 800 euroa.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

SOS.TOIMI JA TERV.HUOLTO	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	180 850	167 826	165 967	165 967	-1,1	165 967	165 967
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-34 969 727	-34 592 315	-35 327 927	-35 254 928	1,9	-35 554 928	-35 554 928
Toimintakate (netto)	-34 788 877	-34 424 489	-35 161 960	-35 088 961	1,9	-35 388 961	-35 388 961
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-4 300	-4 300	-4 300	-4 300	0,0	-4 300	-4 300
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-839	-1 120	-1 073	-1 073	-4,2	-1 073	-1 073
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-34 974 866	-34 597 735	-35 333 300	-35 260 301	1,9	-35 560 301	-35 560 301

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän talousarvio 2017 / Kiuruvesi

PALVELU	TA 2017	TA 2016	Muutos%	TP 2015
Aikuispsykosos.	2 073 872	1 962 414	5,7	1 961 346
Aikuissosiaalityö	386 438	445 737	-13,3	377 529
ESH ostettu	8 400 000	7 605 000	10,5	7 266 084
Oma ESH, tuoteistettu	1 486 492	2 219 314	-33,0	2 187 818
Hoito ja hoiva	11 366 566	10 843 141	4,8	10 984 386
Kuntoutus	354 655	359 282	-1,3	331 831
Perhepalvelut	2 074 946	1 982 376	4,7	2 131 501
Suun terveydenh.	760 055	728 711	4,3	582 183
Työterveyshuolto				-8 295
Vammaispalvelut	3 446 228	3 252 684	6,0	3 632 445
Vastaanotto	2 738 241	2 731 863	0,2	3 075 497
Ympäristötoimi	392 838	388 338	1,2	383 771
PALVELUT YHT	33 480 331	32 518 860	3,0	32 906 097
Hallinto seudulliset	254 201	127 003	100,2	43 378
MAKSUOSUUS ilman YTY:n alijäämää	33 734 532	32 645 863	3,3	32 949 475
YTY:n alijäämän kattaminen	4 889	22 653	-78,4	
ESH ostettu	8 400 000	7 605 000	10,5	7 266 084
Oma toiminta	25 334 532	25 040 863	1,2	25 683 391

OPETUSLAUTAKUNTA / OPETUS- JA SIVISTYSPALVELUKESKUS

Opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen johtaja: Sivistystoimen vastaava

Tulosalueet: Varhaiskasvatus, peruskoulutus, lukiokoulutus

VARHAISKASVATUS

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Varhaiskasvatuspalvelut ovat monipuolisia ja laadukkaita palveluja, joissa huomioidaan lapsen ja perheen tarpeet. Kasvatuskumppanuuteen pohjautuvassa yhteistyössä vanhempien kanssa luodaan turvallinen ja myönteinen kasvuympäristö, joka turvaa lapselle mahdollisuuden yksilölliseen kasvuun ja kehitykseen.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Varhaiskasvatuksen palvelutarjonta on monipuolista
2. Henkilöstö on koulutettua ja osaavaa
3. Huoltajien ja lasten osallisuus varhaiskasvatuksessa toteutuu
4. Jatketaan toiminnan suunnittelua ja uudelleen järjestämistä yhteistyössä perusopetuksen kanssa

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Varhaiskasvatus tarjoaa monipuolisia varhaiskasvatuspalveluja lapsiperheille, vastaa päivähoiton, varhaisen tuen, avoimen toiminnan ja perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan tarpeisiin sekä tukee perheitä kasvatustehtävässä. Päivähoitoa järjestetään päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä kunnallisena että yksityisenä.

Avoimen päiväkodin leikkitoiminta ja kerhotoiminta täydentävät ja korvaavat päivähoitoa. Perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään taajama-alueella päiväkotikiinteistön ja Nivan koulun tiloissa. Kyläkouluilla koulunkäynnin ohjaajat toimivat APIP -toiminnan kerho-ohjaajina niillä kouluilla, joissa toimintaa hakeneita on vähintään 5 koululaista.

Perhepäivähoitomuotoja kehitetään niin, että perhepäivähoito säilyy edelleen hyvänä vaihtoehtona hoitopaikkojen järjestämiseksi.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Liikuntasuoritusten jalkauttaminen koko varhaiskasvatukseen
2. Esiopetuksen järjestämisen arviointi yhteistyössä perusopetuksen kanssa
3. Vanhempien ja lasten osallisuuden vahvistaminen Osaamisella osallistumiseen – hankkeen avulla
4. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto 1.8.2017 alkaen

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Päiväkotihoido					
lapsia kokopäivähoidossa	103	110	110	110	110
lapsia osapäivähoidossa	22	45	25	25	25
maksuton esiopetus	13	13	13	13	13
Ryhmäperhepäivähoito					
lapsia kokopäivähoidossa	8	10	12	12	12
lapsia osapäivähoidossa	2	3	2	2	2
Perhepäivähoito					
lapsia kokopäivähoidossa	111	160	120	100	100
lapsia osapäivähoidossa	6	10	10	15	15
Lasten määrä leikkitoiminnassa	132	160	150	130	130
Puuhakerho	12	13	13	15	15
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta					
koululaisia toiminnan piirissä	45	60	55	50	50
Esioppilaiden kerhotoiminta					
esioppilaita kerhotoiminnassa	28	30	25	20	20
Lasten kotihoidon tuki					
(tuen piiriin kuuluvien lasten määrä)	142	140	135	130	130
Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä					
(tuen piiriin kuuluvien lasten määrä)	30	30	35	35	35

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Kunnan on järjestettävä lasten päivähoitoa siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Uusi varhaiskasvatustalouden laki ja – suunnitelma edellyttävät uudenlaista työtä. Palvelujen käyttäjämäärät ovat kasvaneet viime vuosien aikana, joten uusien työntekijöiden rekrytointi on ajankohtaista.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

VARHAISKASVATUS	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	327 619	343 170	345 200	345 200	0,6	345 200	345 200
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-4 047 048	-4 186 731	-4 379 240	-4 377 635	4,6	-4 377 635	-4 377 635
Toimintakate (netto)	-3 719 429	-3 843 561	-4 034 040	-4 032 435	4,9	-4 032 435	-4 032 435
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-139 156	-44 715	-45 216	-45 216	1,1	-45 216	-45 216
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-65 939	-73 695	-74 752	-74 752	1,4	-74 752	-74 752
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-4 252 143	-4 305 141	-4 499 208	-4 497 603	4,5	-4 497 603	-4 497 603

PERUSKOULUTUS**Vastuhenkilö: Sivistystoimen vastaava****Tulosalueen toimintastrategia**

Perusopetus järjestää laadukasta ja tuloksellista opetusta yhteistyötä korostavalla tavalla. Opetuksessa painotetaan perustietojen ja – taitojen oppimista, oppilaiden perusturvallisuutta ja itsetunnon myönteistä kehittämistä sekä ryhmässä toimimisen, itsensä ilmaisemisen ja luovuuden valmiuksia.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Opetus- ja sivistystoimen tehtäväkuvia muotoillaan uuden organisaatorakenteen mukaiseksi
2. Kaikki koulurakennukset ovat turvallisia ja asianmukaisessa kunnossa
3. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön portaittain yläkoulussa 1.8.2017 alkaen

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Perusopetuksen tulosalueen tehtävänä on järjestää kaupungissa asuvien oppilaiden opetus. Opetuksen tavoitteena on luoda mahdollisuus hyvään oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Yleisopetuksen ja erityisopetuksen yhteensovittaminen toteutetaan oppilaan edun mukaisesti. Oppilaiden syrjäytymisen estäminen tulee hyvän oppimisen ohella olla perusopetuksen keskeisiä tavoitteita.

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmia jalkautetaan.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

Jatketaan palvelukeskuksen sisäistä yhteistyötä. Tavoitteena on sekä koulujen välisen yhteistyön että palvelukeskuksen sisäisen yhteistyön kehittäminen.

1. Luupuveden uusi koulurakennus otetaan käyttöön
2. Opetus- ja sivistystoimen organisaatio uudistetaan vuoden 2017 aikana
3. Yhdistetään opetus- ja sivistyslautakunta

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Oppilaita keskimäärin	917	902	877	865	858
Opetustuntien lukumäärä	59 993	62 190	59 207	59 440	59 593

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Rakennetaan Luupuveden koulun oppimisympäristö

Sivistysjohtajan virka jätetään täyttämättä ja virkaan kuuluvat tehtävät jaetaan opetus- ja sivistystoimen viranhaltijoille

Tulosyksiköiden välisellä yhteistyöllä varmistetaan ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

PERUSKOULUTUS	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	641 685	521 421	483 695	483 695	-7,2	483 695	483 695
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-7 710 826	-8 154 460	-7 907 259	-7 906 091	-3,0	-7 906 091	-7 906 091
Toimintakate (netto)	-7 069 141	-7 633 039	-7 423 564	-7 422 396	-2,8	-7 422 396	-7 422 396
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-287 421	-9 293	-20 118	-20 118	116,5	-20 118	-20 118
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-140 291	-156 901	-158 862	-158 862	1,2	-158 862	-158 862
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-8 138 538	-8 320 654	-8 086 239	-8 085 071	-2,8	-8 085 071	-8 085 071

LUKIOKOULUTUS

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tulosalueen toimintastrategia

Kiuruveden lukion perustehtävänä on antaa hyvä yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus sekä mahdollisuus yksilölliseen ja sosiaaliseen kasvuun.

Kiuruveden lukiossa järjestetään nuorille tarkoitettua opetussuunnitelman ja aikuisille tarkoitettua opetussuunnitelman mukaista koulutusta.

Lukiosta valmistuu aktiivisia ja rohkeita, oman kulttuuriperintönsä tuntevia aikuisia.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Fyysisiä ja virtuaalisia oppimisympäristöjä kehitetään ja monipuolistetaan. Opettajuuden muutoksessa huolehditaan riittävästä täydennyskoulutuksesta vuorovaikutuksen, yhteistyötaitojen sekä uusien toiminta- ja työskentelytapojen kehittämiseksi.
2. Lukion tulevaisuus turvataan riittävällä opiskelijamäärällä, joka saadaan hyvällä paikallisella ja valtakunnallisella markkinoinnilla, laadukkaalla opetuksella ja erityisesti YSAO:n Hingunniemen yksikön ja Savon Eläinsairaala Oy:n kanssa tehtävällä yhteistyöllä sekä yhteistyöllä paikallisten teatteriyhdistysten kanssa.
3. Ylioppilastutkinto toteutetaan portaittain sähköisenä kaikissa aineissa

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Ylläpidetään laadukasta lukiokoulutusta. Jatketaan MAHIS – yhteistyötä. Selvitetään ei-oppivelvollisten perusopetuksen järjestämistä yhdessä nuorten työpajan kanssa.

Tarjotaan matemaattis-luonnontieteellisten oppiaineiden kurseja ja pidetään yllä runsasta kielitarjontaa. Annetaan mahdollisuus media-alan opintoihin ja tarjotaan täsmäpolkuja opiskelijan valmistautuessa pyrkimään lääketieteen ja insinööritieteiden opintoihin

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Oppimisympäristöjen uusimista jatketaan ja vanhaa esitystekniikkaa uusitaan. Juhlasalin varustaminen sähköistä ylioppilastutkintoa varten valmistuu. Opiskelija tuo tutkintoon oman kannettavan tietokoneensa. Koulu järjestää muutaman varalaitteen.
2. Tentiakvaario rakennetaan valmiiksi hankerahalla. Lyyti – hankkeessa työelämä ja yrittäjäyys tuodaan osaksi koulun toimintakulttuuria. Opettajat osallistuvat täydennyskoulutuksiin
3. Opiskelijoille järjestetään jatko-opintoihin valmentava kurssi. Varataan riittävä resurssi ei-oppivelvollisten opettamiseen ja ohjaamiseen

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TA 2019
Oppilaita keskimäärin	145	147	152	150	150
Opetustuntien lukumäärä	8 414	9 661	9 778	9 576	9 576

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Tieto- ja viestintäteknikan käytön lisääminen sekä sähköinen ylioppilastutkinto edellyttävät opetushenkilöstön jatkuvaa täydennyskouluttamista sekä oppimisympäristöjen kehittämistä. Tentiakvaario mahdollistaa harjoittelun sähköistä ylioppilastutkintoa varten sekä kurssikokeiden ja tenttien suorittamisen joustavasti. Virtuaalisissa oppimisympäristöissä opiskelija voi suorittaa verkkokursseja ja saa valmiuksia opiskeluun korkea-asteella.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

LUKIOKOULUTUS	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	59 261	72 158	71 850	71 850	-0,4	71 850	71 850
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-1 156 132	-1 244 454	-1 218 615	-1 218 494	-2,1	-1 218 494	-1 218 494
Toimintakate (netto)	-1 096 871	-1 172 296	-1 146 765	-1 146 644	-2,2	-1 146 644	-1 146 644
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-83 049	-2 643	-2 918	-2 918	10,4	-2 918	-2 918
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-29 452	-31 369	-31 637	-31 637	0,9	-31 637	-31 637
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 268 633	-1 278 466	-1 253 170	-1 253 049	-2,0	-1 253 049	-1 253 049

SIVISTYSLAUTAKUNTA / OPETUS- JA SIVISTYSPALVELUKESKUS

Opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen johtaja: Sivistystoimen vastaava

Tulosalueet: Sivistyspalvelut ja vapaa-aikapalvelut

SIVISTYSPALVELUT

Vastuhenkilö: Kulttuurisihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Sivistyspalvelujen tulosalue tarjoaa kaupungin asukkaille mahdollisuuden elämänlaajuiseen oppimiseen, itsensä monipuoliseen kehittämiseen ja virkistäytymiseen sekä kulttuurin tuottamiseen sekä kulttuuriperinteen vaalimiseen. Sivistyspalvelut vastaavat osaltaan Kiuruveden vetovoimaisuudesta asuinpaikkana sekä matkailukohteena

Kansalaisopisto turvaa tasa-arvoista ja elämänlaajuista oppimista lähipalveluna järjestäen yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta

Kirjasto-kulttuuritaloa kehitetään siten, että se on kaikille avoin tiedon, elinikäisen oppimisen ja elämysten keskus. Monipuolisella yhteistyöllä mahdollistetaan toiminnan laatu. Kirjasto tarjoaa perinteistä ja digitaalista aineistoa. Kirjastopalveluissa painotetaan muun muassa tasa-arvoa, luotettavuutta ja ennakkoluulottomuutta

Kulttuuritoiminnassa kaupungin asukkaille tarjotaan kulttuuritapahtumia sekä aktivoidaan kaupunkilaisia tuottamaan ja käyttämään kulttuuripalveluja. Lisäksi huolehditaan paikallisen perinteen säilyttämisestä ja esilletuonnista

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Huolehditaan paikallisen perinteen säilyttämisestä ja esilletuonnista
2. Kulttuuritalolla järjestetään mahdollisimman hyvin saavutettavaa ja monipuolista toimintaa
3. Sopeutetaan kirjaston toimintaa sekä henkilöstön että palveluiden osalta. Etsitään uusia tapoja edistää kirjallisuusharrastusta
4. Kansalaisopistossa edistetään vapaan sivistystyölain ja kehittämisohjelman suuntaisesti kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksia, kaikinpuolista hyvinvointia ja terveyttä sekä kestävästä kehityksestä samalla sopeuttaen toimintaa olemassa oleviin henkilö-, talous- ym. resursseihin
5. Tehdään yhteistyötä koko palvelukeskuksen, kolmannen sektorin sekä alueen yritysten kanssa

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Sivistyspalveluiden tulosalueen tehtävänä on vastata kokonaisuudesta joka sisältää kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä kansalaisopiston ja museon toiminnan. Opetus- ja sivistystoimen organisaatiota uudistetaan vuoden 2017 aikana.

Kirjastossa sopeutetaan toimintaa henkilöstömuutosten ja uuden kirjastolain mukaiseksi. Kokeiluna aloitettu aamun itsepalvelukirjaston aukioloaika otetaan käyttöön pysyvästi. Yleisten tilojen viihtyvyyteen kiinnitetään huomiota.

Kulttuuritoimen toiminnassa pyritään huomioimaan mahdollisimman monenlaiset kävijäryhmät. Museon näyttelyitä uudistetaan ja järjestetään tapahtumia.

Kansalaisopistossa järjestetään lähellä ja tasapuolisesti tavoitettavaa, kuntalaisten tarpeita palvelevaa ja yksilöä kehittävää opetustoimintaa. Eläkkeelle jääneen toimistosihteerin tehtävät jaetaan opetus- ja tuotantojärjestäjälle ja koulutoimiston toimistosihteeille. Osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevan suunnittelijaopettajan työtehtäviä siirretään tekstiilityön opettajalle.

Järjestetään Itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoteen liittyvää toimintaa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Kansalaisopisto toteuttaa opetustoimintaa asiakaslähtöisesti.
2. Kulttuuritoimessa tavoitteena on museon ja kulttuuritalon kävijä- ja tapahtumamäärien pitäminen ennallaan
3. Kirjastossa tavoitteena on mahdollisimman pieni muutos asiakaskontaktien määrässä, kun palveluita muutetaan (käynnit, lainat, verkkokäynnit)

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
<i>Kansalaisopisto</i>					
Kansalaisopiston opiskelijoita	1 239	1 500	1 500	1 500	1 500
Opetustuntien lukumäärä	6 709	6 500	6 500	6 500	6 500
Taiteen perusopetuksen opiskelijoita	11	20	20	20	20
Musiikkioppilaitoksen opiskelijat	29	27	25	25	25
<i>Kulttuuri</i>					
Museokäynnit	832	700	700	700	700
Kulttuuritalo/käynntejä	20 167	23 000	23 000	23 000	23 000
<i>Kirjasto</i>					
Lainautusten määrä	172 011	168 000	168 000	168 000	168 000
Käyntikerrat	101 199	120 000	110 000	110 000	110 000
Verkkokäynnit	169 109	170 000	170 000	170 000	170 000

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää henkilöstön yhteistyön toimivuutta. Toimintakulttuurin tulisi työyhteisössä olla avoin ja vuorovaikutteinen.

Museon kävijämäärän pitäminen edellisten vuosien tasolla edellyttää näyttelyjen uudistamista. Kulttuuritalon pitäminen elinvoimaisena tarvitsee vetoimaisia tapahtumia.

Henkilöstö- ja palvelumuutosten yhteydessä pyritään huolehtimaan, ettei mikään ryhmä jää palveluiden ulottumattomiin. Kirjaston lainaustiskille tehdään laatukäsikirja.

Kansalaisopiston kurssitarjotin 2017–2018 tehdään monipuoliseksi ja kattavaksi taloudelliset reunaehdot huomioiden.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

SIVISTYSPALVELUT	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	162 423	144 330	156 854	156 854	8,7	156 854	156 854
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-1 507 994	-1 640 219	-1 650 451	-1 649 888	0,6	-1 649 888	-1 649 888
Toimintakate (netto)	-1 345 571	-1 495 889	-1 493 597	-1 493 034	-0,2	-1 493 034	-1 493 034
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-111 826	-13 151	-18 710	-18 710	42,3	-18 710	-18 710
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-42 708	-49 859	-37 266	-37 266	-25,3	-37 266	-37 266
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 662 528	-1 703 229	-1 706 427	-1 705 864	0,2	-1 705 864	-1 705 864

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuhenkilö: Liikuntasihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Liikunta- ja nuorisopalvelujen päätehtävänä on luoda edellytyksiä vapaa-ajan viettämiselle turvallisessa ja miellyttävässä ympäristössä sekä ohjata ja aktivoida kaikenikäisiä kaupunkilaisia vastuullisiksi ja itsenäisiksi toimijoiksi oman hyvinvointinsa suhteen. Tuetaan nuoria (17 – 25 v.) kokonaisvaltaisesti työ- ja yksilövalmennuksen sekä etsivän nuorisotyön keinoin.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Kehitetään etsivän nuorisotyön, Luotsi, nuorten työpajan ja monialaisen verkoston kanssa tehtävää yhteistyötä nuorisotakuun toteutumiseksi
2. Kehitetään liikunta-, nuoriso- ja Luotsin työpajatiloja sekä harrastuspaikkoja paremmin asiakkaita palveleviksi
3. Kunnostetaan uima-hallin allas-, valvomo- ja tekniset tilat
4. Turvataan laadukkaat liikunta- ja nuorisopalvelut.
5. Kehitetään iäkkäiden ihmisten liikuntamahdollisuuksia yhdessä Ylä-Savon Soten sekä paikallisten yhdistysten kanssa

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Vapaa-aikapalvelujen tulosalueen tehtävänä on tuottaa kaupunkilaisille laadukkaat vapaa-ajan palvelut, jossa lisäksi huomioidaan syrjäytymisvaarassa olevat nuoret ja ikäihmiset.

Kehitetään uusia toimintatapoja liikunta ja nuorisotilojen käyttäjien kanssa, joilla pyritään tehostamaan tilojen käyttöä ja vähentämään tiloista aiheutuneita käyttökustannuksia.

Kehitetään nuoriso- ja liikuntapalvelujen, kansalaisopiston, lukion sekä kulttuurin ja kirjaston sekä oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä.

Selvitetään ei oppivelvollisuus ikäisten mahdollisuutta suorittaa peruskoulu loppuun lukiossa yhteistyössä Luotsi, nuorten työpajan kanssa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Etsivän nuorisotyön avulla pyritään tukemaan nuorta selviytymään arjen asioissa: Etsimään harjoittelupaikkaa, selvittää erilaisia opiskeluvaihtoehtoja, auttaa keskeytymisvaarassa olevia opintoja, tukea etuus, asunto ja raha-asioiden hoitamisessa tai muutoin tukea kiinnittymään alueen olemassa oleviin palveluihin. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Prosessissa edetään pienin askelin ja pienin tavoittein. Selvitetään mahdollisuutta vakinaistaa etsivän nuorisotyön toimintaa
2. Turvataan Luotsi, nuorten työpajan auto- ja metallipajan, puutyöpajan sekä tekstiili- ja keittiöpajan, yksilövalmennuksen toiminnan resurssit ja riittävät määrärahat toiminnan kehittämiseen ja toimimiseen uusissa tiloissa
3. Panostetaan ikäihmisten liikuntamahdollisuuksiin yhdessä eri yhdistysten, Soten ja Ikäinstituutin kanssa Voimaa Vanhuuteen – hankkeen myötä
4. Kehitetään perusnuorisotyötä ja toimintaa sekä mahdollistetaan nuorten kuulluksi tuleminen toiminnan suunnittelussa

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Uimahalli ja kuntosali, käyntejä	50 177	50 000	50 000	50 000	50 000
Jäähalli, käyttötunnit	1 793	1 500	1 500	1 500	1 500
Nuorisotalo, käyntejä	26 360	26 000	26 000	26 000	26 000

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Tiivistetään liikunta- ja nuorisopalveluiden henkilöstön yhteistyötä eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa tilojen käytön tehostamiseksi.

Uimahallin remontti tuo muutoksia Kuorevirran liikuntamahdollisuuksiin. Remontin ajan pyritään turvaamaan kuntosalin käyttö asiakkaille mahdollisimman vähillä käyttökatkoksilla.

Voimaa Vanhuuteen – hankkeen avulla helpotetaan ikäihmisten mahdollisuutta kehittää omaa hyvinvointiaan, esimerkiksi niin että yksin kotona asuminen helpottuu ja kotona asumisen vuosia tulisi lisää.

Tuloarvot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

VAPAA-AIKAPALVELUT	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarvot ja määrärahat							
Toimintatuotot	433 465	467 831	456 011	456 011	-2,5	456 011	456 011
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-1 363 204	-1 589 115	-1 607 605	-1 607 211	1,1	-1 607 211	-1 607 211
Toimintakate (netto)	-929 739	-1 121 284	-1 151 594	-1 151 200	2,7	-1 151 200	-1 151 200
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-227 183	-65 630	-74 967	-74 967	14,2	-74 967	-74 967
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-26 380	-32 833	-27 682	-27 682	-15,7	-27 682	-27 682
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 616 767	-1 687 578	-1 710 254	-1 709 860	1,3	-1 709 860	-1 709 860

TEKNINEN LAUTAKUNTA / TEKNINEN PALVELUKESKUS

Teknisen palvelukeskuksen johtaja: Tekninen johtaja

Tulosalueet: Hallinto, rakennusvalvonta, tiet ja alueet, kiinteistöt, vesi- ja viemärilaitos

Toimielimen toimintastrategia

Tekninen lautakunta turvaa kaupunkilaisten kuntatekniset palvelut lakien ja asetusten mukaisesti. Viihtyvyyttä edistetään sopusuhtaisen ja turvallisen kaupunkirakenteen suunnittelulla ja rakentamisella. Kaavoituksella ja ympäristön yleisilmeen kehittämällä tavoitellaan viihtyisää ja luonnonläheistä asumista. Kuntalaisten vesihuolto- ja liikennepalvelut sekä kaupungin kiinteistöomaisuus turvataan rakennus- ja peruskorjaustoiminnoin.

Pelastustoimen palveluiden tuottamisesta vastaa Pohjois-Savon aluepelastuslaitos ja ympäristönsuojelun palveluista vastaa Ylä-Savon SOTE – kuntayhtymä.

HALLINTO (Tekpa)

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Teknisen palvelukeskuksen hallinto huolehtii teknisen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, keskitetysti palvelukeskuksen tulosalueiden toimisto- ja tukipalveluista sekä monipuolisesta ja sujuvasta asiakaspalvelusta. Hallinto mahdollistaa teknisen lautakunnan, sen jaostojen, toimintayksiköiden, viranhaltijoiden ja työntekijöiden sujuvan ja tehokkaan työskentelyn. Hallinto luo osaltaan edellytykset kaupungin yleispalvelukeskuksen ja muun organisaation tulokselliselle toiminnalle ja tukee niitä.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Säännöllinen johtoryhmä- ja lautakuntatyöskentely
2. Jatkuvat ja läheiset yhteydet muihin hallintokuntiin
3. Henkilöstön työssä jaksamista tuetaan; koulutus, kehityskeskustelut, resurssit

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Hallinto – tulosalue järjestää ja tuottaa palvelukeskuksen tulosalueiden toimisto- ja tukipalvelut mukaan lukien luottamushenkilöorganisaation toimintaan liittyvät hallinnolliset tehtävät. Hyvä ja sujuva yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa tukee kaikkien osapuolten tuloksellisuutta. Joka toinen viikko laadittavat työtunti-ilmoitukset sekä vesi- ja yleislaskutuksen menestyksellinen hoitaminen vaativat paljon työaikaa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Niistä muiden palvelukeskusten hankkeista, joissa tekninen palvelukeskus on osallinen, laaditaan vuoden alussa toteuttamisaikataulu ja todetaan vastuuhenkilöt.
2. Vesi- ja yleislaskutuksessa minimoidaan maksutappiot.
3. Tuetaan henkilöstöresursseja käyttämällä sesonkiluonteisesti tilapäisiä opiskelijoita tai työharjoittelijoita.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Tavoiteltavien hankkeiden tulee olla hyvin suunniteltuja ja toteutettuja. Maksutuottojen keräämiseen liittyy haasteita ja epävarmuustekijöitä. Henkilöstön työmäärän ja työssä jaksamisen tulee olla tasapainossa.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

HALLINTO (TEKPA)	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	1 074	900	1 450	850	-5,6	850	850
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-772 365	-801 034	-793 280	-792 786	-1,0	-792 786	-792 786
Toimintakate (netto)	-771 291	-800 134	-791 830	-791 936	-1,0	-791 936	-791 936
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-3 828	-3 856	-3 979	-3 979	3,2	-3 979	-3 979
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-776 193	-804 890	-797 259	-796 765	-1,0	-796 765	-796 765

RAKENNUSVALVONTA

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tulosalueen toimintastrategia

Teknisen lautakunnan rakennusvalvontajaosto toimii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Jaoston tavoitteena on luoda terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö edistämällä hyvää rakennustapaa sekä valvomalla rakennustoimintaa ja rakennettua ympäristöä kaupungissa. Jaoston alainen rakennusvalvonta huolehtii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista luvista ja tarkastuksista sekä valvonnasta ja neuvonnasta kestävästä kehityksen mukaisesti.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Käsitellään lupahakemuksia ja myönnetään rakennus-, toimenpide- ja purkamislupia sekä käsitellään rakentamis- ja purkamisilmoituksia maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sekä muiden rakennusmääräysten mukaisesti.
2. Käsitellään avustushakemuksia ja tehdään päätöksiä korjaus- ja energia-avustuksista asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun lain ja asetuksen sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) ohjeiden mukaisesti.
3. Neuvotaan ja opastetaan rakennushankkeeseen ryhtyviä siten, että he tiedostavat hyvän suunnittelun merkityksen ja edellytetään, että rakennussuunnitelmien laatijat ja työnjohtajat ovat ammattitaitoisia. Vaaditaan tarpeen mukaan erityissuunnitelmia ja valvotaan suunnitelmien toteutumista työmaalla. Tarpeen mukaan pidettävissä aloituskokouksissa rakennushankkeeseen ryhtyvälle painotetaan tämän vastuun ja velvollisuuksien tuntemista, jotta rakentamisen riskit voidaan minimoida ja samalla varmistua rakentamisen laadusta.
4. Vaaditaan, että vastaavat työnjohtajat suorittavat rakennusluvan mukaiset tehtävät ja tarkastukset. Lisäksi rakennustarkastaja suorittaa rakennustyön aikaisia katselmuksia myönnetyn luvan mukaisesti sekä pistokoeluontoisesti.
5. Valvotaan, että rakennuskanta ympäristöineen pidetään rakennusluvan ja kaavan mukaisessa kunnossa. Valvotaan, että korjaus- ja energia-avustuksia käytetään päätösten mukaisiin toimenpiteisiin.
6. Annetaan yleistä rakentamisneuvontaa muiden töiden ohella maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.
7. Tuotetaan rakennushanketietoja rakennus- ja huoneistorekisteriin sekä ylläpidetään rakennuslupa-arkistoa.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka edistää hyvää rakennustapaa, turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön toteutumista sekä tasokkaan ja omaleimaisen kuntakuvan säilymistä ja kehittymistä. Rakennusvalvonnalle kuuluvat myös Valtion Asuntorahaston korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksien käsittelyyn, myöntämiseen, maksatukseen ja valvontaan liittyvät tehtävät. Rakennusvalvonta huolehtii myös edellä mainittuihin lupiin ja avustuksiin kuuluvista arkisto-, rekisteri- ja tietopalveluista.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on kaupungin rakennetun ympäristön turvallisuus, terveellisyys, kauneus ja kestävyys sekä tarkoituksenmukaisen lopputuloksen toteutuminen, jolla taataan myös käyttäjän tyytyväisyys.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Lupien käsittelyaika pidetään kohtuullisena.
2. Rakennetun ympäristön katselmuksia tehdään muun katselmustoiminnan ohessa erityisesti keskusta-alueella viihtyvyyden ja maisemakuvan parantamiseksi.

3. Rakennusvalvontojen yhteistyötä jatketaan muun muassa lakitulkintojen, toimintakäytäntöjen ja asiakirjojen yhtenäistämiseksi Ylä-Savon alueella. Lisäksi Lupapiste – asiointipalvelu otetaan laajemmin käyttöön koko Ylä-Savon alueella.

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TA 2019
Myönnettyjen lupien määrä (kpl)					
Rakennusluvut	74	80	80	80	80
Toimenpideluvat	18	22	22	22	22
Rakentamislmoitukset	31	40	40	40	40

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Rakentamisen arvioidaan jatkuvan ja rakennus- ja muiden lupien lukumäärän pysyvän nykyisellä tasolla. Siihen liittyy kuitenkin paljon haasteita ja epävarmuustekijöitä. Tulosalueen toimintatuloja on vähennetty ensi vuodelle maa-aineslupien käsittely- ja valvontatulojen loppumisen vuoksi. Maa-aineslupien käsittely ja valvonta on siirtynyt Ylä-Savon SOTE kuntayhtymälle 1.7.2016 alkaen. Rakennusvalvonnan muita tuloja on kuitenkin korotettu talousarvio-ohjeen mukaisesti. Tulojen korottamisen vuoksi rakennusvalvonnan maksutaksaa tarkistetaan tarvittaessa ensi vuodelle. Talousarvio-ohjeen mukaisesti tulosalueen toimintamenoja ei kokonaisuudessaan ole lisätty vaan ne on pidetty edellisvuoden tasolla. Joihinkin menokohtiin on tehty vain pieniä tilikohtaisia tarkennuksia. Tosin muun muassa Lupapiste-palvelun käytön laajentumisesta voi tulla lisäkuluja, joita on vaikea ennakoida tai ottaa huomioon talousarviossa.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

RAKENNUSVALVONTA	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	53 765	65 800	67 000	67 000	1,8	67 000	67 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-141 577	-156 635	-153 327	-153 205	-2,2	-153 205	-153 205
Toimintakate (netto)	-87 812	-90 835	-86 327	-86 205	-5,1	-86 205	-86 205
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-4 750	-4 761	-4 396	-4 396	-7,7	-4 396	-4 396
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-146 327	-161 396	-157 723	-157 601	-2,4	-157 601	-157 601

TIET JA ALUEET

Vastuuhenkilö: Ympäristöinsinööri

Tulosalueen toimintastrategia

Tiet ja alueet -tulosalueen tehtävänä on huolehtia kaupungin rakennetun ja luonnonympäristön kehittämisestä ja kunnossapidosta siten, että se tarjoaa toimivan, turvallisen ja viihtyisän elin- ja asuinympäristön sekä tasapuoliset liikkumisolosuhteet koko kunnan alueella.

Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue huolehtii maankäytön suunnittelusta, paikkatietojärjestelmästä ja mittaustoimesta.

Liikenneväylät ja alueet - vastuualue huolehtii katuverkon ja muiden liikenneväylien sekä yleisten alueiden rakentamisesta ja ylläpidosta. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös yksityistiehallinto ja kaupungin maa- ja metsätilojen hoito.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Kiuruveden eteläosan järvien rantayleiskaavoitus saadaan valmiiksi. Kaupungin pohjoisosan järvien kaavoitustarpeesta tehdään periaatepäätös. Taajaman osayleiskaava päivitetään. Ajantasa-asemakaava päivitetään ja vahvistetaan yhtenä kaava-alueena. Asemakaavan muutoksia laaditaan tarpeen mukaan. Maapoliittinen ohjelma päivitetään.
2. Liikenneväylien kunnossapidolla turvataan ensisijaisesti katujen ja kevyen liikenteen väylien päivittäinen liikennöitävyys ja luodaan edellytykset turvalliseen liikkumiseen taajama-alueella. Painotus on talvikunnossapidon kehittämisessä, tehostamisessa ja kustannussäästöissä. Erityishuomio on kaupungin, valtion ja yksityisten ylläpitämien väylien ja alueiden kunnossapitotason ja hoitotöiden ajoituksen yhteensovittamisessa.
3. Taajaman kokoojaväylien ja asuntokatujen peruseräparantamista jatketaan. Hankkeet sovitaan yhteen vesi- ja viemäriverkoston sekä kunkin alueen ilmajohto-kaapeli ja kaukolämpöverkoston saneerauksen kanssa. Suunnitelmakauden pääkohde on Kirkkokatu. Kaikissa parannettavissa kohteissa uusitaan katuvalaistus kokonaan ja muun valoverkon saneeraustyötä tehdään vuosittain aluekokonaisuus kerrallaan. Raskaamman peruskorjaustyön rinnalla tehdään vuonna 2017 päivitettävän suunnitelman mukaisia koko katuverkkoa koskevia liikenneturvallisuustoimenpiteitä, kuten esimerkiksi ajoreittimuutoksia ja liikennemerkkijärjestelyjä sekä ajohidasteita ja kevyen liikenteen esteettömyyttä parantavia korjauksia.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Maankäytön suunnittelu painottuu vireillä olevien rantaosayleiskaavojen loppuun saattamiseen ja taajaman osayleiskaavan päivityksen käynnistämiseen. Asemakaavan muutoksia laaditaan maankäytön ohjaustarpeen mukaan.

Liikenneväylien ylläpidossa haasteellisena tavoitteena on sovittaa eri toimijoiden tekemät kunnossapitotyöt ja yhteen niin, että ylläpitotaso säilyy samantasoisena riippumatta siitä kenen ylläpitämä piha-, väylä- tai tieosuus on. ELY -keskuksen ja kaupungin yhteisenä tehtävänä on luoda nykyiselle kevyen liikenteen väyläverkolle mahdollisimman turvalliset ja esteettömät sekä yhtenäiset kevyen liikenteen laatukäytävät.

Toisaalta väylien ylläpidossa joudutaan hakemaan kustannussäästöjä ja selvästi suurin osa-alue on talvikunnossapito. Keinoina ovat mm. työalueiden rajapintojen ja toiminta-aikojen tarkentaminen, päällekkäisyyksien vähentäminen, reuna-alueiden kunnossapitotason tarkistaminen sekä toiminta-aikojen seuranta. Valtion teiden uusi kunnossapitourakka alkaa syksyllä 2017. Vastavasti kaupungin ylläpitämien liikenneväylien ja – alueiden sekä kiinteistöjen pihojen talvikunnossapidon urakointi tulee kilpailutukseen kesällä 2017. Hoitoalueeseen tulee mukaan myös valtiolta kaupungille siirtyvä Tulotie.

Kirkkokadun jälkeen ovat kokoojakaduista perusparannusvuoroaan odottamassa mm. Ahonpääntie, Erätie ja Erejärventie. Kevyen liikenteen turvallisuuden kannalta erityisen kiireellinen väyläosuus on Niemistenkatu välillä Hovintie-Turvetie-Sermetintie ja myös loppuosalla aina Kalliokyläntiehen saakka joudutaan miettimään läpiajoa rajoittavia reittimuutoksia. Vehkatiellä tasoylikäytävän muuttaminen alikuluksi odottaa valtion rahoituspäätöstä Iisalmi-Ylivieska radan kunnostukseen.

Katuvalaisimien uusimisessa tavoitteena on toisaalta energiansäästö ja toisaalta valaistuksen laadun parantaminen. Taajaman sähköverkon maakaapeloinnin myötä osa nykyisistä yhteiskäyttöpylväistä on hävinnyt ja tonttikatujen katuvalaistusta joudutaan sen vuoksi rakentamaan kokonaan uudelleen.

Ylä-Savon liikenneturvallisuussuunnitelman Kiuruveden osion päivitys on meneillään ja se valmistuu kesäkuussa 2017. Se antaa suuntaviivat ja ohjelman lähivuosien liikenneturvallisuustoimenpiteille.

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Yleiskaavoista Rytlyn seudun rantaosayleiskaava saa lainvoiman, Kalliojärven-Hautajärven rantaosayleiskaava etenee ehdotusvaiheeseen ja taajaman osayleiskaavan päivitys käynnistetään. Vireillä olevat Linja-autoaseman alueen ja Vanhan meijerin asemakaavan muutokset tulevat voimaan ja Kallion alueen asemakaavan muutos etenee luonnosvaiheeseen. Muita asemakaavan muutoksia käynnistetään tarpeen mukaan. Maapoliittisen ohjelman päivitys käynnistetään.
2. Liikenneväylien ja pihojen talvikunnossapidon hoitomalli ja – ohjelma seuraavalle 3...5 vuoden jaksolle suunnitellaan ja työt kilpailutetaan. Ely – keskuksen ja valtion uuden kunnossapitourakoitsijan kanssa neuvotellaan ja suunnitellaan väylien rajapintojen yhteinen kunnossapito-ohjeistus.
3. Kirkkokadun perusparannustyötä jatketaan ja tavoitteena on, että hanke on kokonaisuudessaan valmis 2018. Jatkoa varten laaditaan vielä perusparantamattomista kokoojakaduista ja muista liikenteen tai kevyen liikenteen turvallisuuden kannalta erityisen tärkeistä kaduista sitova toteuttamisohjelma. Liikenneturvallisuussuunnitelman päivitys valmistuu kesäkuussa ja sen pohjalta tehdään pieniä parantamistöitä suoraan sekä laaditaan laajemmista kokonaisuuksista erillisiä suunnitelmia. Katuvalaisimia uusitaan vähemmän energiaa kuluttaviin malleihin ja vanhaa valoverkkoa peruskunnostetaan.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Vireillä olevat rantaosayleiskaavat saadaan pääosin valmiiksi. Taajaman osayleiskaavan mitoitussuosi on 2015 ja kaavan päivitys on ajankohtainen. Asemakaavan muutoksia laaditaan maankäytön ohjaustarpeen mukaan.

Talvikunnossapito muodostaa liikenneväylien ylläpidon suurimman menoerän ja kulut ovat koko ajan olleet kasvamaan päin. Esimerkiksi ilmaston lämpeneminen näkyy jo liukkaudentorjunnassa ja taajaman tiiviimpi rakentaminen lumenajokuluissa. On tärkeään löytää tasapaino pakollisten ja toivottujen töiden välillä. Kunnossa- ja puhtaanapitolaki määrittää hyvin pitkälle perustoiminnot sekä kadunpitäjän ja kiinteistönomistajan välisen tehtävä- ja vastuujaon. Nykyiset talvikunnossapitosopimukset päättyvät keväällä 2016. Uudessa hoitomallissa päätetään myös omana työnä tehtävien osatöiden osuus ja se antaa suuntaviivat kaupungin oman toiminnan ja kaluston kehittämiseksi.

Kokoojakatujen peruseränhankkeet ja niiden yhteydessä rakennetut uudet jalankulku- ja pyörätiet ovat liikkumisen ja liikenneturvallisuuden kannalta pakollisia ja luovat pohjan myös vanhojen asuinalueiden viihtyisyyden parantamiselle ja osaltaan houkuttelevat vanhan rakennuskannan kunnostamiseen tai uudisrakentamiseen alueelle. Kunnossapitokuluissa se näkyy alkuvaiheessa lähinnä kesäkunnossapidon kulujen alenemisena. Vastaavasti talviaikaan kevyen liikenteen väylän kunnossapito ja lumenajo tuovat lisäkustannuksia.

Henkilöstö

- Eläköitymiset ja osa-aikatyöratkaisut ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat jatkossakin tulosalueen toimintaan ja edellyttävät uusia järjestelyjä. Ympäristöhoitotöissä joudutaan ottamaan huomioon myös mahdolliset erityis- ja pitkäaikaistyöttömyydestä aiheutuvat kausiluonteiset työhön sijoitukset. Tämä sitoo työnjohdon resursseja ja se on pois muusta työnjohdosta ja työmaiden suunnittelusta. Vastaavasti työllistämistyövoiman palkkaaminen suoraan palvelukeskuksen alaisuuteen esimerkiksi puisto- ja muihin kausiluonteisiin kunnossapitotöihin on käytännössä loppunut. Tämän vuoksi henkilöstöä joudutaan palkkaamaan suoraan tai hankkimaan työt ostopalveluna.

Yksityistiet

- Käyttötalous: Kunnossapitoavustus nostetaan 130 000 eurosta 150 000 euroon. Tavoitteena on päästä keskimäärin 50 % avustukseen ja vakiinnuttaa se tälle tasolle. Vanhan avustussäännön mukainen keskimäärin 65 %:n avustus toteutuu vain silloin kun mukaan lasketaan parantamisavustus täysimääräisenä ja hankkeita saadaan läpi.
- Investoinnit: Määrärahavaraus 60 000 euroa, joka käytetään ensisijaisesti valtionavustuskelpoisten yksityisteiden peruseränhankkeiden kuntaosuuteen (15 – 30 %). Osa määrärahasta voidaan yhteisesti hyväksytyin ohjeistuksen pohjalta käyttää kunnossapitoavustuksena.

TUNNULUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
<i>Tiet ja alueet</i>					
Asemakaavat, ha	584	584	584	584	584
Kunnossapidettävät kadut, tiet, väylät, km	57	57	57	57	57
Avustettavat yksityistiet, km	377	377	377	377	377
Puistot ja yleiset alueet, ha	89	89	89	89	89
Peltopinta-ala	89	89	89	89	89
Metsäpinta-ala	826	826	826	826	826
Vuokralle annetut alueet, ha	114	114	118	118	118
Konekeskuksen käyttötunnit, lkm	3 120	3 300	3 200	3 200	3 200

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

TIET JA ALUEET	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	421 242	277 585	283 110	283 580	2,2	283 580	283 580
Valmistus omaan käyttöön	27 386	27 500	10 000	10 000	-63,6	10 000	10 000
Toimintakulut	-1 112 034	-1 111 049	-1 140 600	-1 141 158	2,7	-1 141 158	-1 141 158
Toimintakate (netto)	-663 406	-805 964	-847 490	-847 578	5,2	-847 578	-847 578
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-704 536	-661 316	-681 825	-681 825	3,1	-681 825	-681 825
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0		0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-42 746	-53 679	-47 218	-47 218	-12,0	-47 218	-47 218
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 859 316	-1 826 044	-1 869 643	-1 870 201	2,4	-1 870 201	-1 870 201

KIINTEISTÖT**Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö****Tulosalueen toimintastrategia**

Kiinteistöt pidetään kunnossa ja ennakoidaan eri rakennusten käyttäjien tarpeet käyttöasteen mukaisiksi.

Kunnostus- ja korjaustyöt tehdään ostopalveluna. palveluntuottajat valitaan vuositarjousten perusteella. Isommat rakennusinvestointikohteet kilpailutetaan ja rakentamisen suorittaa urakoitsija. Rakennusinvestointien suunnittelu kilpailutetaan ja ostetaan ulkopuoliselta konsultilta. Rakennuttaminen hoidetaan omana työnä. Osa työmaavalvonnasta ostetaan suunnittelijoilta tai rakennuskonsulteilta.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Kiinteistöjen energiakulutusta seurataan Escó – ohjelman mukaisesti, huomioiden sisäilmaolosuhteet.
2. Rakennusten käyttöaste pidetään mahdollisimman korkeana. Käyttämättömistä kiinteistöistä luovutaan myymällä tai purkamalla.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

1. Jatketaan terveyskeskuksen vanhan osan muutostöitä.
2. Valmistellaan Virranrannan ja uimahallin peruskorjauksia ja paloaseman toimistorakennuksen uudisrakentamista.
3. Otetaan käyttöön Luupuveden kylälle uusi siirtokelpoinen koulurakennus.
4. Aloitetaan kyläkoulujen PTS – suunnitelman mukaiset korjaustoimenpiteet.
5. Toteutetaan valtuuston päättämät rakennusinvestointikohteet.
6. Tehdään kiinteistöjen vaatimat ylläpito-, huolto- ja kunnostustoimenpiteet.

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Kiinteistöjen ylläpitomenot ja – tulot pidetään tasapainossa
2. Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset pidetään tehokkaassa käytössä. Tyhjästä ja tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan. Tyhjät kiinteistöt myydään julkisella tarjouskilpailulla. Huonokuntoiset rakennukset puretaan. Hyvänä käyttöasteena pidetään 90 – 100 %
3. Kiinteistöjen energiankulutusta vähennetään energiasäästöohjelman avulla. Säästötavoitteeksi vuoden 2008 – 2012 keskiarvosta mitattuna asetetaan 9 prosenttia. Energiansäästöjä ei kuitenkaan tehdä sisäilman laatua heikentämällä.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Kaupungin rakennuksiin on kertynyt paljon korjausvelkaa. Suuri osa rakennuksista on käyttökänsä päässä ja vaativat mittavia korjaustoimenpiteitä tai uudelleen rakentamista. Osa aikaisemmista korjaustoimenpiteistä on epäonnistunut huonon suunnittelun, riittämättömän rahoituksen, virheellisen käytön tai huoltotoimenpiteiden laiminlyönnin johdosta.

Rakennustöiden valvontaa siirretään suunnittelijoille. Suunnittelijoilla tulee olla kyllin hyvät tiedot ja resurssit alansa suunnittelusta ja työmaan valvonnasta. Kaupungin henkilöstössä ei ole riittävästi resursseja työmaiden valvontaan. Isommilla ja vaativimmilla työmailla tulisi olla paikallisvalvoja, joka ehtii paneutua perusteellisesti suunnitelmiin ja työmaan toteutuksen seurantaan.

Energiasäästöihin vaikuttaa kaikkien kiinteistönkäyttäjien toiminta, vaatimukset ja käyttötottumukset. Kiinteistöhuoltohenkilöstöllä on melko pienet mahdollisuudet tehdä energiaa säästäviä toimenpiteitä, jollei muu henkilöstö ole siinä mukana. Esimerkiksi vaatimus ilmastoinnin pitämiseksi 24/7 toiminnassa, lisää energiankulutusta noin 15 %.

Korjauskohteista ei aina voida tehdä tarkkoja kustannusarvioita. Rakenteita avattaessa löytyy viallisia rakenteita, joiden korjaaminen on taloudellisempaa silloin, kun korjattavat rakenteet ovat vielä esillä. Korjauskohteiden ylläpitävyys tuo epävarmuutta talousarvion toteutumiseen.

Kaupungin ja Soten sisäilmatyöryhmät ovat hyvänä apuna sisäilmaongelmien kartoituksessa, tilojen kätöstä ja korjauksesta päätettäessä. Sisäilmaongelmat voivat aiheuttaa yllättäviä ja mittavia korjaustoimenpiteitä, jota ei voida ennakoida. Osa henkilökunnasta reagoi hyvin herkästi pieniinkin sisäilmapuutteisiin. Tällaisia henkilöitä tulisi kyetä siirtämään toisiin työtiloihin, enenevästi aloitetaan satoja tuhansia maksavia korjaustoimenpiteitä.

Kiinteistöjen tehokas ja taloudellinen käyttö vaatii jatkuvaa tilasuunnittelua ja seurantaan Tulosalueen esimiehen aikaa vie laskujen tiliointi, vuokrasopimusten- ja taulukoiden laatiminen sekä vanhojen tietojen kerääminen kaupungin eri toimijoille ja yhteistyökumppaneille. Henkilöresurssien kohdentaminen toisi lisäresursseja tilasuunnitteluun, kunnossapitoon sekä investointien toteutukseen ja valvontaan. Kiinteistöjen ylläpidossa pitäisi kiinteistöhuoltajilla olla erillinen esimies, joka voisi tehokkaasti kohdentaa ja suunnitella kiinteistöhuoltotoimenpiteet.

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
<i>Kiinteistöt</i>					
Kiinteistöjen lukumäärä	37	36	36	36	36
Rakennuksien lukumäärä	64	63	63	63	63
Huoneistoala, m2	56 211	56 336	56 336	56 336	56 336

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset):

KIINTEISTÖT	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	3 696 358	4 885 075	5 094 476	5 096 176	4,3	5 096 176	5 096 176
Valmistus omaan käyttöön	20 468	21 000	37 000	37 000	76,2	37 000	37 000
Toimintakulut	-3 132 165	-2 884 147	-2 954 216	-2 954 143	2,4	-2 954 143	-2 954 143
Toimintakate (netto)	584 661	2 021 928	2 177 260	2 179 033	7,8	2 179 033	2 179 033
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-757 821	-1 438 323	-1 524 242	-1 524 242	6,0	-1 524 242	-1 524 242
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	-348 980	-328 323	-328 323	-5,9	-328 323	-328 323
Muut laskennalliset kustannukset	-72 506	-83 481	-87 449	-87 449	4,8	-87 449	-87 449
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-3 962 492	-4 754 931	-4 894 230	-4 894 157	2,9	-4 894 157	-4 894 157

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Vesihuoltolaitos jakaa puhdasta talousvettä asiakkailleen sekä vastaanottaa ja käsittelee asiakkaidensa jätevedet ylläpitämällä, saneeraamalla ja rakentamalla verkostojaan sekä niihin liittyviä kunnallisteknisiä laitteita ja rakennelmia.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018 – 2019

1. Jatketaan viemäriverkoston vuotovesien vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä ympäristöluvan 20.8.2014 ja päivitetyn vuotovesiselvityksen 25.1.2016 sekä siihen liittyvän toimenpideohjelman mukaisesti siten, että vuotovesien määrä on keskimäärin enintään 30 % puhdistamon tulovirtaamasta vuoteen 2020 mennessä (lupaehto nro 8). Samaan aikaan vuoteen 2020 saakka pidättäydytään mahdollisuuksien mukaan muista investoinneista.
2. Valmistaudutaan jätevesipuhdistamon 2. vaiheen saneeraussuunnittelun aloittamiseen sekä korottamaan jätevesimaksutaksaa urakan rahoittamiseksi vuosina 2020 -2021.
3. Vesilaitoksen investointiosassa varaudutaan vesimittarien vaihtamiseen noin 120 kulutus-pisteessä vuosittain.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2017

Jätevesipuhdistamon ympäristöluvan tarkistamispäätös on saatu 20.8.2014. Lupapäätöksen mukainen puhdistamon 1. vaiheen saneeraus (sako- ja umpikaivolietteen vastaanoton ja lietteenkäsittelyn uudistaminen) valmistui vuonna 2015 ja 2. vaihe (jäteveden käsittelyn uudistaminen, rakennustekniset työt ja mahdollinen purkupaikan siirto / purkuputken jatkaminen) tulee tehdä 31.12.2021 mennessä. Ammoniumtyypen poistoteho tulee olla vähintään 80 % 1.1.2022 alkaen. Saneerauksen 2. vaiheen investointi on noin 3,0 milj. euroa. Lupaehdon 9 mukaan ympäristöluvan muuttamista ja vesilain mukaista lupaa koskeva hakemus purkupaikan siirtämiseksi on pantava vireille viimeistään 31.12.2016. Tähän ja purkupaikkaselvityksen tekemiseen on saatu jatkoaikaa 31.12.2017 saakka (päätös nro 29/2016/1, ISAVI/966/2016).

Viemäriverkoston vuotovesiä tulee pienentää suunnitelmallisesti ja lupapäätöksen mukaisesti.

Taksat 1.1.2013 lukien (tekninen lautakunta 28.8.2012):

VESIMAKSU

Käyttömaksu on 1,51 euroa/m³ (alv 0 %) eli 1,87 euroa/m³ (alv 24 %)

Mittarikohtainen perusmaksu:

Mittarikoko	Kerroin k	Perusmaksu, euroa/vuosi	
		alv 0 %	alv 24 %
15-20 mm	44	66,44	82,38
25-30 mm	250	377,50	468,10
40 mm	600	906,00	1123,44
50 mm	1800	2718,00	3370,32
> 80 mm	2000	3020,00	3744,80

JÄTEVESIMAKSU 1.1.2015 lukien (tekninen lautakunta 9.9.2014):

Käyttömaksu on 1,72 euroa/m³ (alv 0 %) eli 2,13 euroa/m³ (alv 24 %).

Liittymismaksu on 0,73 euroa (alv 0 %) eli 0,91 euroa (alv 24 %) rakennuksen kerrosalan ja rakennuspaikan pinta-alan yhteenlaskettua täyttä neliometriä kohden. Liittymismaksun määrä riippuu kuitenkin rakennuksen tontin ja pinta-alojen suhteesta toisiinsa sekä mahdollisesta myöhemmästä lisärakentamisesta.

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Jätevesipuhdistamon ympäristöluvan 20.8.2014 lupamääräyksen nro 9 ja jatkoaikapäätöksen nro 29/2016/1, ISAVI/966/2016 mukaisesti on 18.2.2016 laadittu käsiteltyjen jätevesien purkupaikkaselvitys, jota täydennetään vesistöolojen kuvauksella ja uudella ympäristövaikutusten arvioinnilla, sekä viimeistään 31.12.2017 pannaan vireille ympäristöluvan muuttamista ja vesilain mukaista lupaa koskeva hakemus jätevesien purkupaikan siirtämiseksi sekoittumissuhteiltaan nykyistä parempaan paikkaan.
2. Jätevesiviemäreitä saneerataan noudattaen pääsääntöisesti 25.1.2016 laadittua ja vuoteen 2020 ulottuvaa vuotovesiselvityksen saneeraus-/ toimenpideohjelmaa (kaupunginvaltuusto 29.3.2016 § 7). Saneeraustoimia suoritetaan katujen perusparannushankkeisiin sovittaan käytettävissä olevan määrärahan puitteissa, mutta kuitenkin niin, että vuotovesien määrä on keskimäärin enintään 30 % puhdistamon tulovirtaamasta vuoteen 2020 mennessä.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2017

Lupaharkinta, jätevesien asianmukainen käsittely ja puhdistamon nykyinen ikä edellyttävät merkittäviä investointeja. Puhdistamon purkupaikkaselvitystä (valmistui 18.2.2016) täydennetään vesistöolojen kuvauksella ja uudella ympäristövaikutusten arvioinnilla. Purkupaikkaselvitykseen liittyvä ympäristölupahakemus pannaan vireille 31.12.2017 mennessä. Pian tämän jälkeen tulee rakentaa toinen jälkiselkeytysallas ja tehdä puhdistamon rakenteellinen saneeraus sekä koneiston ja sähkö-, automaatio- ja instrumentointijärjestelmän saneeraus. Samaan aikaan toteutetaan purkupaikan siirto, mikäli em. selvitys ja ympäristöluvan muutos sitä edellyttävät.

Purkupaikkaselvitys ja ympäristöluvan muutoshakemus tehdään vuosina 2016 – 2017. Suunnittelua varten varataan 30.000 € vuodelle 2017. Vuodelle 2018 tulee varata 30 000 euroa puhdistamon yleissuunnitelman päivittämistä varten ja vuodelle 2019 noin 50 000 euroa rakennussuunnitelmien ja urakka-asiakirjojen laatimista varten.

Vuotovesiä on järjestelmällisesti vähennetty vuotovesiselvitysten mukaisesti jo yli 20 vuoden ajan. Silti vuotovesien osuus on 40 -50 % kokonaisvirtaamasta. Aiemmin laaditun selvityksen (v. 2005) aikataulusta ollaan muutama vuosi jäljessä. Samaan aikaan verkoston saneerausvelka on kasvanut. Vuoto- ja hulevedet haittaavat puhdistamon prosessitoimintaa pienentäen puhdistustulosta eikä niiden pumppaaminen jäteveden mukana ole kustannussyistä järkevää. Vuoto- ja hulevesien määrän tulisi olla mahdollisimman pieni; niiden osuus kokonaisvirtaamasta saisi olla enintään noin 30 %. Tämä raja ja sen johdosta tehtävät toimenpiteet ovat ympäristöluvan lupaehtona nro 8. Uusi vuotovesisuunnitelma ja siitä johdettu toimenpideohjelma aikatauluineen valmistui 25.1.2016 ja se toimeenpannaan vuosina 2016 – 2020 (Kaupunginvaltuusto 29.3.2016 § 7). Vesihuoltolaitos varautuu taloussuunnitelmassa 2016 – 2020 noin 300 000 euron investointiin vuosittain. Tuona aikana pidättäydytään mahdollisuuksien mukaan laitoksen muista investoinneista ja varaudutaan puhdistamon isoon 2. vaiheen saneeraukseen.

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
<i>Vesi- ja viemärlaitos</i>					
Myyty vesimäärä, m ³	683 504	715 000	720 000	720 000	720 000
Vesijohtoa, m	447 022	446 500	448 000	448 000	448 000
Kulutuspaikkojen lkm (vesi)	2 831	2 825	2 840	2 840	2 840
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	244 585	261 000	259 000	259 000	259 000
Jätevesiviemäriä, m	39 309	38 530	39 610	39 610	39 610
Sadevesiviemäriä, m	19 942	20 000	20 315	20 315	20 315
Sekaviemäriä, m	12 415	12 500	12 100	12 100	12 100
Kulutuspaikkojen lkm (jätevesi)	1 108	1 115	1 112	1 112	1 112

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muut.-% 2016-2017	TA 2018	TS 2019
LIKEVAIHTO	1 832 447	1 915 034	1 912 680	-0,1	1 912 680	1 912 680
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	12 723	13 000	13 000	0,0	13 000	13 000
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	10 361	3 800	3 800	0,0	3 800	3 800
MATERIAALIT JA PALVELUT	-779 683	-754 544	-752 589	-0,3	-752 589	-752 589
AINEET, TARVIKKEET JA	-542 259	-530 116	-525 420	-0,9	-525 420	-525 420
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-542 259	-530 116	-525 420	-0,9	-525 420	-525 420
PALVELUJEN OSTOT	-237 424	-224 428	-227 169	1,2	-227 169	-227 169
HENKILÖSTÖKULUT	-357 926	-361 694	-348 423	-3,7	-348 423	-348 423
PALKAT JA PALKKIOT	-278 697	-280 815	-275 815	-1,8	-275 815	-275 815
HENKILÖSIVUKULUT	-79 229	-80 879	-72 608	-10,2	-72 608	-72 608
ELÄKEKULUT	-62 511	-62 070	-57 059	-8,1	-57 059	-57 059
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-16 718	-18 809	-15 549	-17,3	-15 549	-15 549
POISTOT JA	-449 762	-469 604	-484 123	3,1	-484 123	-484 123
SUUNNITELMAN MUKAISET	-449 762	-469 604	-484 123	3,1	-484 123	-484 123
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-22 312	-19 359	-51 528	166,2	-51 528	-51 528
LIIKELIJIÄMÄ (-ALIJÄMÄ) YHT.	245 848	326 633	292 817	-10,4	292 817	292 817
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-186 282	-185 965	-186 266	0,2	-186 266	-186 266
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 983	4 300	4 000	-7,0	4 000	4 000
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-190 266	-190 265	-190 266	0,0	-190 266	-190 266
YLIJÄMÄ (ALIJÄ) ENN. SATUNN. ERI	59 566	140 668	106 551	-24,3	106 551	106 551
TILIKAUDEN YLIJÄMÄ/ALIJÄMÄ	59 566	140 668	106 551	-24,3	106 551	106 551

RAHOITUSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muut.-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta							
Liikelijäämä (-alijäämä)	245 848	326 633	292 845	292 817	-10,4	292 817	292 817
Poistot ja arvonalentumiset	449 762	469 604	484 123	484 123	3,1	484 123	484 123
Rahoitustuotot ja -kulut	-186 282	-185 965	-186 266	-186 266	0,2	-186 266	-186 266
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät							
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-1 148 668	-522 000	-487 000	-487 000	-6,7	-482 000	-536 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin							
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot							
Toiminnan ja investointien rahavirta	-639 340	88 272	103 702	103 674	17,4	108 674	54 674
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle							
Antolainasaamisten lisäykset muilta							
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta							
Antolainasaamisten vähennykset muilta							
Lainakannan muutokset							
Pitkäaik.lainojen lisäys kunnalta							
Pitkäaik.lainojen lisäys muilta							
Pitkäaik.lainojen vähennys kunnalle							
Pitkäaik.lainojen vähennys muilta							
Lyhytaik.lainojen muutos kunnalta							
Lyhytaik.lainojen muutos muilta							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
T-antojen varojen ja pääomien muutokset							
Vaihto-omaisuuden muutos							
Saamisten muutos kunnalta							
Saamisten muutos muilta	17 123						
Korottomien velkojen muutos kunnalta	587 158	-88 272	-103 702	-103 674	17,4	-108 674	-54 674
Korottomien velkojen muutos muilta	35 058						
Rahoituksen rahavirta							
Rahavarojen muutos	0	0	0	0		0	0

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASEYKSIKÖN INVESTOINTIOSA

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Vesi- ja viemärlaitos				
Menot				
Vesihuollon suunnittelu	-10 000	-15 000	-15 000	-15 000
Menot				
Koivujärven vesihuolto	-35 000	0	0	0
Menot				
Toukkamäen vesilinja	-10 000	-10 000	0	0
Menot				
Sadevesiviemärit	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Menot				
Taloliittymät	-70 000	-60 000	-60 000	-60 000
Menot				
Vesiverkoston saneeraus vuositt	-20 000	-20 000	-25 000	-25 000
Menot				
Vesimittareiden uusiminen	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Menot				
Jätevesiviemärit	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Menot				
Jätevedenpuhdistamon saneeraus	-25 000	-30 000	-30 000	-50 000
Menot				
Vesihuoltoavustukset	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Menot				
Vesihuollon koneet	0	0	0	-34 000
Menot				
Vesi- ja viemärlaitos yhteensä				
Menot	-522 000	-487 000	-482 000	-536 000
Tulot	0	0	0	0
Netto	-522 000	-487 000	-482 000	-536 000

LASKENNALLISESTI ERIYTETTY HULEVEDEN VIEMÄRÖINTI							
TUOSLASKELMA (ulkoiset ja sisäiset)							
	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muut.-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot							
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88	-200	-550	-550	175,0	-550	-550
Palvelujen ostot	-2 586	-850	-7 823	-7 823	820,4	-7 823	-7 823
Henkilöstökulut	-786	-1 608	-2 577	-2 577	60,3	-2 577	-2 577
Poistot ja arvonalentumiset	-9 711	-9 711	-10 461	-10 461	7,7	-10 461	-10 461
Liiketoiminnan muut kulut							
Liikealijäämä	-13 171	-12 369	-21 411	-21 411	73,1	-21 411	-21 411
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkokulut							
Korvaus jäännöspääomasta							
Muut rahoituskulut							
Alijäämä ennen varauksia	-13 171	-12 369	-21 411	-21 411	73,1	-21 411	-21 411
Vapaaehtoisten varausten lisäys							
Tilikauden alijäämä	-13 171	-12 369	-21 411	-21 411	73,1	-21 411	-21 411

RAHOITUSLASKELMA (ulkoiset ja sisäiset)							
	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muut.-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Liikelylijäämä(-alijäämä)	-13 171	-12 369	-21 411	-21 411	73,1	-21 411	-21 411
Poistot ja arvonalentumiset	9 711	9 711	10 461	10 461	7,7	10 461	10 461
Rahoitustuotot ja -kulut							
Sisäiset tuotot							
Sisäiset kulut							
	-3 460	-2 658	-10 950	-10 950	312,0	-10 950	-10 950
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot		-30 000	-30 000	-30 000	0,0	-30 000	-30 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin							
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 460	-32 658	-40 950	-40 950	25,4	-40 950	-40 950
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Saamisten muutos							
Korottomien velkojen muutos							
VAIKUTUS KAUPUNGIN KASSAVAROIHIIN	-3 460	-32 658	-40 950	-40 950	25,4	-40 950	-40 950

Rahoituslaskelmassa eliminoidaan sisäiset tuotot ja kulut. Huleveden viemäröinnillä ei ole omia kassavaroja.

LASKENNALLISESTI ERIYTETTY HULEVEDEN VIEMÄRÖINTI

INVESTOINTIOSA

	TP 2015	TA 2016	Khall 2017	TS 2018	TS 2019
Huleveden viemäröinti					
Sadevesiviemärit (Antintie 2016)		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Huleveden viemäröinti, menot yhteensä		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Huleveden viemäröinti, tulot yhteensä		0	0	0	0

4.2 KÄYTTÖTALOUS TULOSALUEITTAIN / valtuustoon nähden sitova taso

(ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Yleishallinto							
Tulot	125 396	101 470	107 004	108 004	6,4	108 004	108 004
Menot	-2 139 009	-2 156 819	-2 132 863	-2 185 135	1,3	-2 095 135	-2 095 135
Toimintakate (netto)	-2 013 613	-2 055 349	-2 025 859	-2 077 131	1,1	-1 987 131	-1 987 131
Ruokahuolto							
Tulot	2 398 065	2 502 550	2 523 557	2 523 557	0,8	2 523 557	2 523 557
Menot	-2 200 399	-2 364 528	-2 404 337	-2 403 445	1,6	-2 403 445	-2 403 445
Toimintakate (netto)	197 666	138 022	119 220	120 112	-13,0	120 112	120 112
Elinkeinojen kehittäm.							
Tulot	269 835	49 526	53 500	53 750	8,5	53 750	53 750
Menot	-1 283 740	-573 177	-557 064	-565 381	-1,4	-1 305 381	-1 305 381
Toimintakate (netto)	-1 013 905	-523 651	-503 564	-511 631	-2,3	-1 251 631	-1 251 631
Maataloushallinto							
Tulot	275 895	231 743	201 837	198 377	-14,4	198 377	198 377
Menot	-495 381	-460 449	-429 787	-426 236	-7,4	-426 236	-426 236
Toimintakate (netto)	-219 486	-228 706	-227 950	-227 859	-0,4	-227 859	-227 859
Työllisyyden hoitam.							
Tulot	61 472	55 540	10 000	15 000	-73,0	15 000	15 000
Menot	-376 769	-350 041	-254 307	-303 334	-13,3	-303 334	-303 334
Toimintakate (netto)	-315 297	-294 501	-244 307	-288 334	-2,1	-288 334	-288 334
Sos.toimi ja terv.huolto							
Tulot	180 850	167 826	165 967	165 967	-1,1	165 967	165 967
Menot	-34 969 727	-34 592 315	-35 327 927	-35 254 928	1,9	-35 554 928	-35 554 928
Toimintakate (netto)	-34 788 877	-34 424 489	-35 161 960	-35 088 961	1,9	-35 388 961	-35 388 961
Varhaiskasvatus							
Tulot	327 619	343 170	345 200	345 200	0,6	345 200	345 200
Menot	-4 047 048	-4 186 731	-4 379 240	-4 377 635	4,6	-4 377 635	-4 377 635
Toimintakate (netto)	-3 719 429	-3 843 561	-4 034 040	-4 032 435	4,9	-4 032 435	-4 032 435
Peruskoulutus							
Tulot	641 685	521 421	483 695	483 695	-7,2	483 695	483 695
Menot	-7 710 826	-8 154 460	-7 907 259	-7 906 091	-3,0	-7 906 091	-7 906 091
Toimintakate (netto)	-7 069 141	-7 633 039	-7 423 564	-7 422 396	-2,8	-7 422 396	-7 422 396

	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muutos-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
Lukiokoulutus							
Tulot	59 261	72 158	71 850	71 850	-0,4	71 850	71 850
Menot	-1 156 132	-1 244 454	-1 218 615	-1 218 494	-2,1	-1 218 494	-1 218 494
Toimintakate (netto)	-1 096 871	-1 172 296	-1 146 765	-1 146 644	-2,2	-1 146 644	-1 146 644
Sivistyspalvelut							
Tulot	162 423	144 330	156 854	156 854	8,7	156 854	156 854
Menot	-1 507 994	-1 640 219	-1 650 451	-1 649 888	0,6	-1 649 888	-1 649 888
Toimintakate (netto)	-1 345 562	-1 495 889	-1 493 597	-1 493 034	-0,2	-1 493 034	-1 493 034
Vapaa-aikapalvelut							
Tulot	433 465	467 831	456 011	456 011	-2,5	456 011	456 011
Menot	-1 363 204	-1 589 115	-1 607 605	-1 607 211	1,1	-1 607 211	-1 607 211
Toimintakate (netto)	-929 739	-1 121 284	-1 151 594	-1 151 200	2,7	-1 151 200	-1 151 200
Hallinto (tekpa)							
Tulot	1 074	900	1 450	850	-5,6	850	850
Menot	-772 365	-801 034	-793 280	-792 786	-1,0	-792 786	-792 786
Toimintakate (netto)	-771 291	-800 134	-791 830	-791 936	-1,0	-791 936	-791 936
Rakennusvalvonta							
Tulot	53 765	65 800	67 000	67 000	1,8	67 000	67 000
Menot	-141 577	-156 635	-153 327	-153 205	-2,2	-153 205	-153 205
Toimintakate (netto)	-87 812	-90 835	-86 327	-86 205	-5,1	-86 205	-86 205
Tiet ja alueet							
Tulot	421 242	277 585	283 110	283 580	2,2	283 580	283 580
Valmistus omaan käyttöön	27 386	27 500	10 000	10 000	-63,6	10 000	10 000
Menot	-1 112 034	-1 111 049	-1 140 600	-1 141 158	2,7	-1 141 158	-1 141 158
Toimintakate (netto)	-663 406	-805 964	-847 490	-847 578	5,2	-847 578	-847 578
Kiinteistöt							
Tulot	3 696 358	4 885 075	5 094 476	5 096 176	4,3	5 096 176	5 096 176
Valmistus omaan käyttöön	20 468	21 000	37 000	37 000	76,2	37 000	37 000
Menot	-3 132 165	-2 884 147	-2 954 216	-2 954 143	2,4	-2 954 143	-2 954 143
Toimintakate (netto)	584 661	2 021 928	2 177 260	2 179 033	7,8	2 179 033	2 179 033
Vesi- ja viemärilaitos							
Tulot	1 842 808	1 918 834	1 916 680	1 916 480	-0,1	1 916 480	1 916 480
Valmistus omaan käyttöön	12 723	13 000	13 000	13 000	0,0	13 000	13 000
Menot	-1 159 921	-1 135 597	-1 152 712	-1 152 540	1,5	-1 152 540	-1 152 540
Toimintakate (netto)	695 610	796 237	776 968	776 940	-2,4	776 940	776 940
KAIKKI YHTEENSÄ							
Tulot	10 951 213	11 805 759	11 938 191	11 942 351	1,2	11 942 351	11 942 351
Valmistus omaan käyttöön	60 577	61 500	60 000	60 000	-2,4	60 000	60 000
Menot	-63 568 291	-63 400 770	-64 063 590	-64 091 610	1,1	-65 041 610	-65 041 610
Toimintakate (netto)	-52 556 501	-51 533 511	-52 065 399	-52 089 259	1,1	-53 039 259	-53 039 259

4.3 TULOSLASKELMA (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muut.-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	4 262 227	4 106 559	4 111 340	4 107 880	0,0	4 107 880	4 107 880
MAKSUTUOTOT	632 482	688 310	681 210	681 210	-1,0	681 210	681 210
TUET JA AVUSTUKSET	581 407	487 053	336 837	343 607	-29,5	343 607	343 607
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 858 053	1 729 429	1 724 354	1 725 204	-0,2	1 725 204	1 725 204
TOIMINTATUOTOT	7 334 169	7 011 351	6 853 741	6 857 901	-2,2	6 857 901	6 857 901
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	60 578	61 500	60 000	60 000	-2,4	60 000	60 000
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-16 139 722	-15 882 234	-15 069 964	-15 095 024	-5,0	-15 095 024	-15 095 024
PALKAT JA PALKKIOT	-11 495 070	-11 385 302	-11 192 555	-11 232 555	-1,3	-11 232 555	-11 232 555
HENKILÖSIVUKULUT	-4 644 652	-4 496 932	-3 877 409	-3 862 469	-14,1	-3 862 469	-3 862 469
ELÄKEKULUT	-3 953 950	-3 733 635	-3 245 378	-3 228 186	-13,5	-3 228 186	-3 228 186
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-690 703	-763 297	-632 031	-634 283	-16,9	-634 283	-634 283
PALVELUJEN OSTOT	-38 198 087	-37 288 595	-38 239 604	-38 221 514	2,5	-38 491 514	-38 491 514
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 047 011	-2 914 946	-3 036 529	-3 036 529	4,2	-3 036 529	-3 036 529
AVUSTUKSET	-2 055 877	-1 913 000	-1 996 000	-2 016 000	5,4	-2 696 000	-2 696 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-510 550	-607 587	-637 043	-638 093	5,0	-638 093	-638 093
TOIMINTAKULUT	-59 951 248	-58 606 362	-58 979 140	-59 007 160	0,7	-59 957 160	-59 957 160
TOIMINTAKATE	-52 556 500	-51 533 511	-52 065 399	-52 089 259	1,1	-53 039 259	-53 039 259
VEROTULOT	24 934 938	23 400 000	23 500 000	23 550 000	0,6	23 900 000	23 900 000
VALTIONOSUODET	30 237 914	31 100 000	31 500 000	31 500 000	1,3	31 799 000	31 799 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	23 331	22 091	-19 919	19 919	-9,8	19 919	19 919
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 282 599	887 257	686 528	681 433	-23,2	681 433	681 433
KORKOKULUT	-245 524	-280 700	-285 000	-285 000	1,5	-285 000	-285 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-96 636	-68 000	-75 000	-75 000	10,3	-75 000	-75 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	963 770	560 648	306 609	341 352	-39,1	341 352	341 352
VUOSIKATE	3 580 121	3 527 137	3 241 210	3 302 093	-6,4	3 001 093	3 001 093
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 118 058	-2 897 507	-3 020 111	-3 020 111	4,2	-3 020 111	-3 020 111
ARVONALENTUMISET	-684 697	-648 700	-301 000	-301 000	-53,6	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-222 634	-19 070	-79 901	-19 018	-0,3	-19 018	-19 018
POISTOERON MUUTOS	19 019	19 070	19 018	19 018	-0,3	19 018	19 018
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-203 616	0	-60 883	-0		0	0

4.4 TULOSLASKELMA (ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	Muut.-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	5 471 067	5 444 531	5 461 197	5 457 737	0,2	5 457 737	5 457 737
MAKSUTUOTOT	693 581	740 145	733 378	733 378	-0,9	733 378	733 378
TUET JA AVUSTUKSET	583 307	492 953	338 937	345 707	-29,9	345 707	345 707
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 203 259	5 128 130	5 404 679	5 405 529	5,4	5 405 529	5 405 529
TOIMINTATUOTOT	10 951 214	11 805 759	11 938 191	11 942 351	1,2	11 942 351	11 942 351
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	60 578	61 500	60 000	60 000	-2,4	60 000	60 000
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-16 139 722	-15 882 234	-15 069 964	-15 095 024	-5,0	-15 095 024	-15 095 024
PALKAT JA PALKKIOT	-11 495 070	-11 385 302	-11 192 555	-11 232 555	-1,3	-11 232 555	-11 232 555
HENKILÖSIVUKULUT	-4 644 652	-4 496 932	-3 877 409	-3 862 469	-14,1	-3 862 469	-3 862 469
ELÄKEKULUT	-3 953 950	-3 733 635	-3 245 378	-3 228 186	-13,5	-3 228 186	-3 228 186
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-690 703	-763 297	-632 031	-634 283	-16,9	-634 283	-634 283
PALVELUJEN OSTOT	-39 387 759	-38 591 799	-39 561 715	-39 543 625	2,5	-39 813 625	-39 813 625
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 129 178	-3 001 549	-3 116 443	-3 116 443	3,8	-3 116 443	-3 116 443
AVUSTUKSET	-2 055 877	-1 918 900	-1 998 100	-2 018 100	5,2	-2 698 100	-2 698 100
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 855 756	-4 006 288	-4 317 368	-4 318 418	7,8	-4 318 418	-4 318 418
TOIMINTAKULUT	-63 568 293	-63 400 770	-64 063 590	-64 091 610	1,1	-65 041 610	-65 041 610
TOIMINTAKATE	-52 556 500	-51 533 511	-52 065 399	-52 089 259	1,1	-53 039 259	-53 039 259
VEROTULOT	24 934 938	23 400 000	23 500 000	23 550 000	0,6	23 900 000	23 900 000
VALTIONOSUUEDET	30 237 914	31 100 000	31 500 000	31 500 000	1,3	31 799 000	31 799 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	23 331	22 091	-19 919	19 919	-9,8	19 919	19 919
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 472 865	1 077 522	876 794	871 699	-19,1	871 699	871 699
KORKOKULUT	-245 524	-280 700	-285 000	-285 000	1,5	-285 000	-285 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-286 902	-258 265	-265 266	-265 266	2,7	-265 266	-265 266
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	963 770	560 648	306 609	341 352	-39,1	341 352	341 352
VUOSIKATE	3 580 121	3 527 137	3 241 210	3 302 093	-6,4	3 001 093	3 001 093
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 118 058	-2 897 507	-3 020 111	-3 020 111	4,2	-3 020 111	-3 020 111
ARVONALENTUMISET	-684 697	-648 700	-301 000	-301 000	-53,6	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-222 634	-19 070	-79 901	-19 018	-0,3	-19 018	-19 018
POISTOERON MUUTOS	19 019	19 070	19 018	19 018	-0,3	19 018	19 018
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-203 616	0	-60 883	-0		0	0

4.5 RAHOITUSLASKELMA (ulkoiset)

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muut.-% 2016-2017	TS 2018	TS 2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	3 580 121	3 527 137	3 302 093	-6,4	3 039 129	3 039 129
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-61 612	0	0			
	3 518 509	3 527 137	3 302 093	-6,4	3 039 129	3 039 129
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-3 314 525	-3 357 000	-4 390 154	30,8	-3 926 000	-3 464 000
RAHOITUSOSUUEDET INVESTOINTIMENOIHIN	70 000	0	404 650		374 000	40 000
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	14 233	10 000	10 000	0,0	10 000	10 000
	-3 230 292	-3 347 000	-3 975 504	18,8	-3 542 000	-3 414 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	288 217	180 137	-673 411	-473,8	-502 871	-374 871
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-30 000	0	0		0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	86 301	40 234	73 451	82,6	149 934	149 934
	56 301	40 234	73 451	82,6	149 934	149 934
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	2 707 961	3 000 000	10,8	2 440 000	1 770 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-2 953 332	-2 953 332	-2 995 014	1,4	-2 436 666	-1 766 666
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	3 303 360	0	0			
	350 028	-245 371	4 986	-102,0	3 334	3 334
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-3 743	0	0			
SAAMISTEN MUUTOS	32 916	25 000	10 000	-60,0	30 000	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	98 122	0	0			
	127 294	25 000	10 000	-60,0	30 000	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	533 623	-180 137	88 437	-149,1	183 268	153 268
RAHAVAROJEN MUUTOS	821 840	0	-584 974		-319 603	-221 603

4.6 INVESTOINNIT

Valtuustoon nähden sitova taso on huomiovärillä.

<i>Kaupunginhallitus</i>	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Khall maa-alueet				
Maan hankinta				
Menot	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Tulot	10 000	10 000	10 000	10 000
Netto	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Khall maa-alueet yhteensä				
Menot	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Tulot	10 000	10 000	10 000	10 000
Netto	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Khall kiinteät rakenteet				
Nivan yritys- ja liikennöinti				
Menot	0	-509 300	0	0
Tulot	0	254 650	0	0
Netto	0	-254 650	0	0
Khall kiinteät rakenteet yhteensä				
Menot	0	-509 300	0	0
Tulot	0	254 650	0	0
Netto	0	-254 650	0	0
Khall koneet ja laitteet				
Ict-investoinnit				
Menot	-30 000	-51 854	0	0
Tk:n laiteinvestoinnit				
Menot	0	0	0	-18 000
Ruokapalvelut Yläkoulu				
Menot	-25 000	-43 000	0	0
Ruokahuolto ohjausjärjestelmä				
Menot	-10 000	0	0	0
Ruokahuolto Luupuveden koulu				
Menot	0	-33 000	0	0
Ruokahuolto Nivan koulu				
Menot	0	0	-20 000	0
Khall koneet ja laitteet yhteensä				
Menot	-65 000	-127 854	-20 000	-18 000
Tulot	0	0	0	0
Netto	-65 000	-127 854	-20 000	-18 000
Sijoitukset ja muut pitkävaik.				
Laajakaistahanke/maakunnall.ti				
Menot	-100 000	-100 000	0	0
Sijoitukset ja muut pitkävaik. yhteensä				
Menot	-100 000	-100 000	0	0
Tulot	0	0	0	0
Netto	-100 000	-100 000	0	0

Opetustuslautakunta

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Opetusltk kiinteät rakenteet j				
Yläkoulu,Nivan valvontakamerat				
Menot	0	-10 000	0	0
Lukion sähk.yo-kirj.muutostyöt				
Menot	0	0	0	0
Koulujen ja päiväkotien piha-a				
Menot	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Jäähall.ja nuorisotal.piha-al.				
Menot	0	0	0	0
Lähteen koulukeskuksen piha-al				
Menot	-20 000	0	0	0
Nivan ja jäähallin tietoverkko				
Menot	0	0	0	0
Yläkoulun tietoverkko				
Menot	-15 000	0	0	0
Yläkoulun ja Nivan pyöräkatos				
Menot	0	-20 000	0	0
Opetusltk kiinteät rakenteet j yhteensä				
Menot	-55 000	-50 000	-20 000	-20 000
Tulot	0	0	0	0
Netto	-55 000	-50 000	-20 000	-20 000
Opetusltk koneet ja laitteet				
Luupuveden koulun kalusteet				
Menot	0	-25 000	0	0
Yläkoulun ATK-luokan kalusteet				
Menot	0	-15 000	0	0
Päiväkotien kalusteet				
Menot	0	-10 000	0	0
Opetusltk koneet ja laitteet yhteensä				
Menot	0	-50 000	0	0
Tulot	0	0	0	0
Netto	0	-50 000	0	0

Sivistyslautakunta

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Sivistysltk kiinteät rakenteet				
Kiurusalin videotykki ym				
Menot	0	-20 000	0	0
Liik.alueen parkkip.ja kaukalo				
Menot	-15 000	0	-200 000	0
Urheilukentän perusparannus				
Menot	0	0	-35 000	-850 000
Valaistun kuntopolun valaisim.				
Menot	-30 000	-20 000	0	0
Lahnajoen koulun lähiliikuntap				
Menot	0	0	0	-100 000
Tulot	0	0	0	20 000
Netto	0	0	0	-80 000
Luupuveden lähiliikuntapaikka				
Menot	0	0	-100 000	0
Tulot	0	0	20 000	0
Netto	0	0	-80 000	0
Sivistysltk kiinteät rakenteet yhteensä				
Menot	-45 000	-40 000	-335 000	-950 000
Tulot	0	0	20 000	20 000
Netto	-45 000	-40 000	-315 000	-930 000
Sivistysltk koneet ja laitteet				
Mönkijä/moottorikelkka				
Menot	0	0	-15 000	0
Latukone				
Menot	0	0	0	-130 000
Tulot	0	0	0	20 000
Netto	0	0	0	-110 000
Koneet ja laitteet/siva				
Menot	-50 000	0	0	0
Sivistysltk koneet ja laitteet yhteensä				
Menot	-50 000	0	-15 000	-130 000
Tulot	0	0	0	20 000
Netto	-50 000	0	-15 000	-110 000

Tekninen lautakunta

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Kiinteistöt				
Menot				
Kiinteistöjen sisäilma- ja kun				
Menot	-20 000	-20 000	-20 000	0
Uuden paloaseman rakentaminen				
Menot	0	-100 000	-50 000	0
Paloaseman korjaus uusi rakenn				
Menot	-50 000	0	0	0
Kaupungintalon korjaukset(sisä				
Menot	-20 000	-20 000	-20 000	0
Lassi-Pekan paikoitusl.rak.				
Menot	0	-20 000	-200 000	0
Värean tontin käytön suunnitt.				
Menot	0	0	-100 000	0
Ennalta arvaamattomat korjaukset				
Menot	-50 000	-50 000	-50 000	0
Tk:n ensiapu ja vast.ottotilat				
Menot	-550 000	-550 000	0	0
Terveyskeskuksen korjaukset				
Menot	0	0	-40 000	0
Virranrannan korjaukset				
Menot	-100 000	-50 000	0	0
Virranrannan sisätilat korj.				
Menot	-200 000	-100 000	0	-500 000
Leivosen toimenpiteet				
Menot	-20 000	-100 000	-150 000	0
Yläkoulun sisäpintojen korjaus				
Menot	-10 000	-10 000	-10 000	0
Yläkoulun keittiö ja ruokasali				
Menot	0	-100 000	0	0
Yläkoulun hissin korjaus				
Menot	0	0	-10 000	-100 000
Jäähalli kunn.esiluokat kahvio				
Menot	-45 000	-45 000	0	0
Nivan koulun kunnostus				
Menot	-10 000	-10 000	-10 000	0
Lukion korjaustyöt				
Menot	-10 000	-10 000	-10 000	0

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Menot				
Kyläkoulujen kunnostus	-20 000	-100 000	-60 000	-200 000
Menot				
Luupuveden vanhan koulurakenn	-200 000	0	0	0
Menot				
Kalliokylän koulun vesikatto	-50 000	0	0	0
Menot				
Uimahalli allastilat laatoitus	-150 000	-480 000	-1 200 000	0
Tulot	0	150 000	354 000	0
Netto	-150 000	-330 000	-846 000	0
Menot				
Lukio A-rakennus maalaamo	-10 000	0	0	0
Menot				
Jää-,liikunta-,uimahalli,nuori	-50 000	-35 000	-35 000	0
Menot				
Liikuntahalli väliverhokoneist	-40 000	0	0	0
Menot				
Nuorisotalon muutostyöt	0	-32 000	-20 000	-10 000
Tulot	0	0	0	0
Netto	0	-32 000	-20 000	-10 000
Menot				
Liikuntahallin korjaustyöt	0	0	0	-45 000
Menot				
Kiinteistöhoitajan huoltoauto	0	-34 000	-34 000	0
Kiinteistöt yhteensä				
Menot	-1 605 000	-1 866 000	-2 019 000	-855 000
Tulot	0	150 000	354 000	0
Netto	-1 605 000	-1 716 000	-1 665 000	-855 000
Tiet ja alueet				
Menot				
Yleinen kaavatiesuunnittelu	-15 000	-10 000	-10 000	-10 000
Menot				
Nivan kiertoliittymä	0	-150 000	0	0
Menot				
Tulotien kunnostus	0	-60 000	0	0
Menot				
Katupäällysteiden uusiminen	-60 000	-20 000	-60 000	-60 000
Menot				
Asuntokatuojen korj(viem.saneer	-120 000	-50 000	-200 000	-200 000

		TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Menot	Sahan teoll.alueen kadut	-30 000	0	-50 000	-100 000
Menot	Lystimetsäntie	0	-25 000	0	0
Menot	Kala-Pekantie Tukkitie Jussint	0	-25 000	-100 000	-30 000
Menot	Kirkkokatu	-200 000	-380 000	-120 000	0
Menot	Museokatu	-80 000	0	0	0
Menot	Kitinkaula rekkaliittymä	0	0	-50 000	0
Menot	Kokoojakadut Erätie Ahonpäänt	0	0	-100 000	-200 000
Menot	Kevyt liikenne	-40 000	-40 000	-40 000	-30 000
Menot	Yksityistiet	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Menot	Tievalaistus	-80 000	-80 000	-80 000	-50 000
Menot	Työkoneet/tiet ja alueet	0	-25 000	0	0
Menot	Puistot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Menot	Leikkikentät	-25 000	-20 000	-20 000	-20 000
Menot	Muut alueet	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Menot	Kunnostushankkeiden suunnittel	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Menot	Veneilyreitti ja satamat	-10 000	-10 000	0	0
Menot	Uimarannat talviuintipaikka	0	-10 000	-10 000	-10 000
Menot	Niemisjärven kunnostus	-50 000	-70 000	0	0
Menot	Kiurujärven kunnostus	-10 000	0	-10 000	-60 000
Menot	Kiuruveden yleiskaavat	-40 000	-25 000	0	-20 000

Menot	Paikkatietojärjestelmä	-10 000	0	0	-10 000
Menot	Asemakaavan saneeraus	-10 000	-10 000	-20 000	-20 000
Menot	Taajaman osayleiskaava	0	-15 000	-30 000	0
Tiet ja alueet yhteensä					
Menot		-890 000	-1 135 000	-1 010 000	-930 000
Tulot		0	0	0	0
Netto		-890 000	-1 135 000	-1 010 000	-930 000
Vesi- ja viemärlaitos					
Menot	Vesihuollon suunnittelu	-10 000	-15 000	-15 000	-15 000
Menot	Koivujärven vesihuolto	-35 000	0	0	0
Menot	Toukkamäen vesilinja	-10 000	-10 000	0	0
Menot	Sadevesiviemärit	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Menot	Taloliittymät	-70 000	-60 000	-60 000	-60 000
Menot	Vesiverkoston saneeraus vuosit	-20 000	-20 000	-25 000	-25 000
Menot	Vesimittareiden uusiminen	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Menot	Jätevesiviemärit	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Menot	Jätevedenpuhdistamon saneeraus	-25 000	-30 000	-30 000	-50 000
Menot	Vesihuoltoavustukset	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Menot	Vesihuollon koneet	0	0	0	-34 000
Vesi- ja viemärlaitos yhteensä					
Menot		-522 000	-487 000	-482 000	-536 000
Tulot		0	0	0	0
Netto		-522 000	-487 000	-482 000	-536 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
		-3 357 000	-4 390 154	-3 926 000	-3 464 000
		10 000	414 650	384 000	50 000
		-3 347 000	-3 975 504	-3 542 000	-3 414 000

4.7 POISTOSUUNNITELMA

	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto/
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3 – 5 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	3 vuotta Tasesuositus: kuluksi
Tutkimus- ja kehittämismenot	
ATK-ohjelmat	
- laaja ohjelmat	5 vuotta
- muut ohjelmat	3 vuotta
Muut menot	3 -20 vuotta
- esim. rahoitusosuudet muiden yhteisöjen pysyvien vast. hankintamenoihin meillä yksityistiet 20 v.)	
- tavanomaista suuremmat kaavoitusmenot (5 vuotta)	
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto/
Hallinto- ja laitosrakennukset	
- kiviset	50 vuotta
- puiset	40 vuotta
Tehtas- ja tuotantorakennukset	
- kiviset	30 vuotta
- puiset	20 vuotta
Talousrakennukset	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	
- kiviset	50 vuotta
- puiset	40 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Muut rakennukset	40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet	25 vuotta
Tori	30 vuotta
Puistot, urheilu- ja piha-alueet, sillat	20 vuotta
Laiturit	10 vuotta
Vedenjakelu- ja viemäriverkosto	40 vuotta
Vedenottamo	50 vuotta
Vesilaitoksen ja puhdistamon koneet	10 – 50 vuotta
Vesistöjen kunnostus	20 vuotta
Ulkovalaistus, sähköjohdot, muuntoasemat	20 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10 vuotta
Muut kaapeliverkot	15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet, hissit ja rakenteet	15 vuotta
Koneet ja kalusto	Tasapoisto/
Kuljetusvälineet	5 vuotta
Liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 – 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 – 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
Pienhankintojen aktivointiraja 10.000 euroa.	

Liitteet

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUOSILLE 2017 -2019				
<i>Henkilöstösuunnitelmassa siirryttiin 1.1.2015 lukien henkilötyövuosien laskemiseen aikaisemman henkilöiden lukumäärän laskemisen sijasta</i>				
	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
YLEISPALVELUKESKUS				
Yleishallinto				
Kaupunginjohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00
Kaupunginsihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00
Kaupunginkamreeri	1,00	1,00	1,00	1,00
Kaupunginjohtajan sihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00
Lähetti	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistos sihteeri	3,00	3,00	3,00	3,00
Arkistos sihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00
Pääkirjanpitäjä	1,00	1,00	1,00	1,00
Laskentasihteeri	2,00	2,00	2,00	2,00
Yleishallinto yhteensä	12,00	12,00	12,00	12,00
Ruokahuolto				
Ruokapalvelupäällikkö	1,00	1,00	1,00	1,00
Ravitsemistyönjohtaja	2,00	2,00	2,00	2,00
Ravitsemistyöntekijä	19,50	21,02	21,02	21,02
Dieettikeittäjä	1,00	1,00	1,00	1,00
Ruuanjakaja	0,86	0,00	0,00	0,00
Ruoanjakaja-siivooja	1,00	0,86	1,00	1,00
Vastaava ruuanjakaja	0,55	0,00	0,00	0,00
Vastaava ruoanjakaja-siivooja	1,40	1,49	1,49	1,49
Yhdistelmä työntekijä	2,78	3,47	3,47	3,47
Ruokahuolto yhteensä	30,09	30,84	30,98	30,98
Elinkeinojen kehittäminen				
Yritysneuvoja	1,00	1,00	1,00	1,00
Yhteyssihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00
Maaseutuasiamies (yhteistoiminta-alue)	1,00	1,00	1,00	1,00
Elinkeinojen kehittäminen yhteensä	3,00	3,00	3,00	3,00
Maaseutuhallinto (yhteistoiminta-alue)				
Maataloussihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00
Maaseutusihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00
Palvelusihteeri	2,00	2,00	2,00	2,00
Maaseutuhallinto yhteensä	4,00	4,00	4,00	4,00
Työllisyyden hoitaminen				
Työnsuunnittelija	1,00	0,00	0,00	0,00
Työllisyyden hoitaminen yhteensä	1,00	0,00	0,00	0,00
YLEISPALVELUKESKUS YHTEENSÄ	50,09	49,84	49,98	49,98

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
	Lv. 2015-2016	Lv. 2016-2017	Lv. 2017-2018	Lv. 2018-2019	Lv. 2019-2020
OPETUS- JA SIVISTYSPALV. KESKUS					
Varhaiskasvatus					
<i>Päivähoidon hallinto</i>					
Varhaiskasvatuksen johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Perhepäivähoidonohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistosihtööri	0,00	0,50	0,50	0,50	0,50
<i>Perhepäivähoito;</i>					
Perhepäivähoitaja	24,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Ryhmäperhepäivähoitaja	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
<i>Ryhmäperhepäivähoito</i>					
Ryhmäperhepäivähoitaja	2,00	2,63	2,63	2,63	2,63
<i>Erytispäivähoito</i>					
Erytislasterhanopettaja	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00
Erytisavustaja	6,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Ryhmäperhepäivähoitaja	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<i>Satumetsän päiväkotii</i>					
Päiväkodin johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lastentarhanopettaja	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00
Lastenhoitaja	10,00	10,50	10,50	10,50	10,50
Päiväkotiapulainen	3,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Ryhmäperhepäivähoitaja	0,00	0,50	0,50	0,50	0,50
<i>Päiväkoti Kimppa</i>					
Päiväkodin johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lasten hoitaja	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Ryhmäperhepäivähoitaja	1,00				
<i>Aamu- ja iltapäivätoiminta</i>					
Kerho-ohjaaja	5,32	4,89	4,89	4,89	4,89
<i>Esikoululaisten kerho</i>					
Kerho-ohjaaja	1,53				
<i>Rytlyn päiväkotii</i>					
Lastentarhanopettaja	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lastenhoitaja	0,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Varhaiskasvatus yhteensä	71,35	69,52	70,52	70,52	70,52
Perusopetus					
<i>Hallinto</i>					
Sivistysjohtaja	1,00	0,30	0,30	0,30	0,30
Toimistosihtööri	2,00	1,50	1,50	1,50	1,50
Rehtori	1,85	1,55	1,55	1,55	1,55
Koulusihtööri	1,85	1,85	1,85	1,85	1,85
<i>Esiopetus</i>					
Esiluokanopettaja	3,61	2,61	3,61	3,61	3,61
Koulunkäynninohjaaja	2,21	1,32	1,32	1,32	1,32
<i>Perusopetus</i>					
Luokanopettaja	29,00	29,00	29,00	28,00	28,00
Lehtori	19,38	18,38	18,38	18,38	18,38
Tuntiopettaja	4,00	4,66	4,16	3,16	2,16
Koulukuraattori	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Koulupsykologi	0,72	0,64	0,80	0,80	0,80

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
	Lv. 2015-2016	Lv. 2016-2017	Lv. 2017-2018	Lv. 2018-2019	Lv. 2019-2020
Koulunkäynninohjaaja	8,56	11,21	11,21	11,21	11,21
Tsemppari	0,95	0,95			
<i>Erityisopetus</i>					
Rehtori	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Erityisluokanopettaja	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Erityisopettaja	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Koulusihteeri	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Koulunkäynninohjaaja	7,64	7,27	7,27	7,27	7,27
<i>Ammatillinen koulutus</i>					
Koulukuraattori	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Koulupsykologi	0,11	0,08	0,10	0,10	0,10
Perusopetus yhteensä	92,08	90,52	90,25	88,25	87,25
Lukiokoulutus					
<i>Hallinto</i>					
Rehtori	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Koulusihteeri/opintosihteeri	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
<i>Lukio-opetus</i>					
Lehtori	10,57	10,51	10,51	10,51	10,51
Sivutoiminen tuntiopettaja	0	0,12	0,12	0,12	0,12
Koulukuraattori	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Koulupsykologi	0,08	0,08	0,10	0,10	0,10
Lukiokoulutus yhteensä	11,85	11,91	11,93	11,93	11,93
Sivistyspalvelut					
<i>Kansalaisopisto</i>					
Rehtori	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Suunnittelijaopettaja	1,00	0,50	0,50	0,50	0,50
Tekstiilityönopettaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Musiikinopettaja	0,12	0,06	0,06	0,06	0,06
Toimistosihteeri	1,00	0,80	0,80	0,80	0,80
Opintosihteeri	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35
<i>Kulttuuritoimi</i>					
Kulttuurisihteeri	1,00	0,70	0,70	0,70	0,70
Opintosihteeri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Tuotantosihteeri	0,00	0,20	0,20	0,20	0,20
<i>Kirjasto</i>					
Kirjastonjohtaja	1,00	0,30	0,30	0,30	0,30
Kirjastonhoitaja	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Kirjastosihteeri	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Kirjastoautovirkailija	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
Informaatikko	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Sivistyspalvelut yhteensä	12,02	10,46	9,46	9,46	9,46
Vapaa-aikapalvelut					
<i>Liikuntapalvelut</i>					
Liikuntasihiteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	
Kirvesmies	1,00	1,00	1,00	1,00	
Siivoustyönohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	
Laitoshuoltaja	10,00	10,00	10,00	10,00	
Kiinteistöt yhteensä	20,00	20,00	20,00	20,00	
Vesi- ja viemärlaitos					
Työmaamestari	1,00	1,00	1,00	1,00	
Ammattimies	4,00	4,00	4,00	4,00	
Putkiasentaja	2,00	2,00	2,00	2,00	
Vesi- ja viemärlaitos yhteensä	7,00	7,00	7,00	7,00	
TEKNINEN PALVELUKESKUS					
YHTEENSÄ	44,45	43,30	43,05	43,05	
KOKO KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ					
YHTEENSÄ	298,14	291,85	291,49	289,49	

KIINTEISTÖ OY KIURUVEDEN KIURUNKULMA

Toimintastrategia

Kiuruveden kaupungin kaupunkistrategian 2013 -2016 mukaan päästrategian yksi painopistealue on väestö ja asuminen. Tämän painopistealueen yhtenä tavoitteena on muuttotappiokehityksen loiventaminen.

Asumispalvelut kuuluvat kaupungin omiin palveluihin. Kaupunkistrategian mukaan omien palvelujen yhtenä tavoitteena on, että kaupungin kiinteistöt ovat kunnossa ja tehokkaassa käytössä. Strategian mukainen toimenpide tähän on, että kiinteistöt hoidetaan suunnitelmallisesti ja asukkaille tarjotaan turvallisia ja edullisia huoneistoja.

Toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018- 2019

1. Yhtiön kiinteistöjen käyttökustannukset pidetään alhaisina muun muassa kiinnittämällä huomiota veden ja energian käyttöön. Tätä kautta vuokrat pysyvät alhaisina ja asunnot vuokrattuina.
2. Vuosikorjaustoiminta pysyy vähintään entisellä tasolla. Entistä enemmän uusitaan keittiön kaappeja ja muita kalusteita.
3. Asuinympäristöistä ja asunnoista tehdään entistä viihtyisämpiä korjaamalla istutuksia, nurmikointa sekä uusimalla pihakalusteita. Kiinteistöjen sadevesi- ja salaojajärjestelmiä uusitaan ja korjataan.

Toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Vuokrasaatavien määrä pidetään edellisen vuoden alhaisella tasolla.
2. Yhtiön asuntojen käyttöaste pyritään pitämään alhaisen vuokratason ansiosta niin korkealla tasolla kuin se paikalliset olot ja asuntokanta huomioon ottaen on mahdollista.

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Vuokratut m2	35 592	35 592	34 197	34 197	34 197
Vuokratulot, euroa	3 365 334	3 365 000	3 310 000	3 320 000	3 330 000
Henkilöstömäärä	5+1 osap.	5+1 osap.	5+1 osap.	5+1 osap.	5+1 osap.
Henkilöstökustannukset euroa	-318 599	-298 000	-325 000	-300 000	-300 000

Taloudelliset tavoitteet vuodelle 2017 ja suunnitelmavuosille 2018 -2019

TUOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos%	TS 2018	TS 2019
(euroa)				2016-2017		
Liikevaihto	3 366 956	3 365 000	3 310 000	-1,6	3 320 000	3 330 000
Ostot						
Henkilöstökulut	-318 599	-298 000	-325 000	9,1	-300 000	-310 000
Poistot	-663 254	-599 000	-560 000	-6,5	-540 000	-530 000
Muut kulut/pakollinen varaus	-100 000					
Kiinteistön hoitokulut	-2 123 382	-2 063 100	-2 013 000	-2,4	-2 020 000	-2 030 000
Liikevoitto	161 721	404 900	412 000	1,8	460 000	460 000
Verot	-413					
Rahoitustuotot/kulut	-203 379	-225 737	-206 287	-8,6	-200 000	-180 000
Satunn.tuotot/kulut						
Asuintalovaraus	-58 342	-179 163	-205 713	14,8	-260 000	-280 000
Tulos	-100 413	0	0		0	0

RAHOITUSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos%	TS 2018	TS 2019
(euroa)				2016-2017		
<i>Rahanlähteet</i>						
Liikevaihto	3 366 956	3 365 000	3 310 000	-1,6	3 370 000	3 380 000
Muut tulot						
Korkotuotot	13 077	17 000	10 000	-41,2	17 000	17 000
Nostetut luotot	485 000	100 000				
Rahanlähteet yhteensä	3 865 033	3 482 000	3 320 000	-4,7	3 387 000	3 397 000
<i>Rahan käyttö</i>						
Kiint.hoito+henk.kulut	2 441 981	2 361 100	2 338 000	-1,0	2 348 000	2 360 000
Korko/rah.kulut	216 456	225 737	206 287	-8,6	211 000	191 000
Investoinnit	439 896	30 000	30 000	0,0	30 000	30 000
Lainojen lyhennykset	830 887	808 671	843 159	4,3	800 000	800 000
Satunn.kulut	413					0
Rahan käyttö yhteensä	3 929 633	3 425 508	3 417 446	-0,2	3 389 000	3 381 000
Toimintapääoman muutos	-64 600	56 492	-97 446		-2 000	16 000

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden perustelut 2017

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma on Kiuruveden kaupungin tytäryhtiö (omistus 100 %).

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulmalla on toimitusjohtaja, kokoaikainen ja osa-aikainen (0,5) toimistosihiteeri, kokoaikainen kirjanpitäjä ja kirvesmies sekä kokoaikainen sisustusalan koulutuksen saanut työntekijä. Talonmiestehtäviä hoitavat kiinteistöhoitoyhtiöt sekä osassa asukkaat itse.

Kiurunkulma isännöi As Oy Kiuruveden Ruodun ja Rinnekotiyhdistys ry:n asuntoja. Tästä toiminnasta yhtiö saa ylimääräisiä tuloja, jotka se voi käyttää huoneistokorjauksiin ja yhtiön kehittämiseen.

Yhtiö on panostanut ja panostaa piha-alueiden viihtyisyyteen uusimalla piha-aitoja, leikki- ja pihakalusteita sekä kunnostamalla pysäköinti- ja nurmikkoalueita. Myös uusia keittiökalusteita asennetaan entistä enemmän.

Lainojen hoitokulut vuonna 2017 (euroa)			
Lainat	Saldo 31.12.2016	Korot	Lyhennykset
Rahalaitoslainat	11 323 125	133 879	745 558
Eläkelainat	217 800	218	18 150
Kaupunki/valtiokontt.	61 373	853	6 000
Kaupungin lainat	861 064	17 737	73 451
Korkosuojaus		53 600	
Yhteensä	12 463 362	206 287	843 159
Lainojen korot ja lyhennykset yhteensä vuonna 2017			1 049 446

KIURUVEDEN YRITYSKIINTEISTÖT OY

Toimintastrategia

Kiuruveden kaupungin kaupunkistrategian 2013 -2016 mukaan päästrategian yksi painopistealue on elinkeinopohjan vahvistaminen. Tämän painopistealueen tavoitteena on muun muassa, että teollisuustilojen käyttöaste on korkea.

Teollisuustilojen vuokraaminen on osa kaupungin elinkeinopalveluja, jotka kuuluvat kaupungin omiin palveluihin. Kaupunkistrategian mukaan omien palvelujen yhtenä tavoitteena on, että kaupungin kiinteistöt ovat kunnossa ja tehokkaassa käytössä. Strategian mukaisena toimenpiteenä kiinteistöjä hoidetaan suunnitelmallisesti ja yritysten tilatarpeista huolehditaan.

Toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle 2018- 2019

1. Kaikkia yhtiön kiinteistöjä hoidetaan hyvin, alennetaan kiinteistöjen käyttökustannuksia ja huomiota kiinnitetään erityisesti energian säästämismahdollisuuksiin. Tavoitteena on kiinteistökustannusten 20 prosentin säästö suunnitelmakauden loppuun mennessä.
2. Tyhjiä teollisuustiloja markkinoidaan tehokkaasti. Käyttöastetavoitteena on vähintään 90 prosenttia.
3. Yhtiö huolehtii siitä, että kaupunkiin tuleville tai kaupungissa oleville yrityksille on tarjolla edullisia ja yritysten tarpeisiin sopivia teollisuustiloja. Yhtiöllä on tarvittaessa valmius rakentaa uusia teollisuustiloja nopealla aikataululla.

Toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2017

1. Muutos- ja korjaustyöt kilpailutetaan hankintalain mukaisesti vuosille 2017 -2019. Vuonna 2017 yrityksille tehdään muutos- ja korjaustöitä tarvittaessa. Ne rahoitetaan tulorahoituksella tai kaupungin takaamalla lainalla. Yrittäjän toivomuksesta toimitiloihin tehtävät lisä- ja muutostyöt sisällytetään vuokraan. Tältä osin vuokrankorotus voi olla määräaikainen.
2. Vuokrasaatavien määrä pienenee vuoteen 2016 verrattuna.
3. Silloin kun kiinteistö on yhden yrityksen hallinnassa, kiinteistöstä tehdään yrityksen kanssa mahdollisuuksien mukaan lunastussopimus. Näin varmistetaan yrityksen kiinnittyminen Kiuruvedelle ja helpotetaan Yrityskiinteistöt Oy:n kulu- ja velkataakkaa.

TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Vuokratut m2	15 650	15 650	15 650	15 650	15 650
Vuokratulot, euroa	910 000	917 000	925 000	930 000	930 000
Henkilöstömäärä	0	0	0	0	0
Valmistuneet/ostetut m2	0	0	220	0	0

Taloudelliset tavoitteet vuodelle 2017 ja suunnitelmavuosille 2018 -2019

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos%	TS 2018	TS 2019
(euroa)				2016-2017		
Liikevaihto	917 515	917 000	925 000	0,9	930 000	930 000
Muut kiinteistön tuotot	5 498					
Ostot						
Henkilöstökulut	-4 906	-5 000	-5 000	0,0	-5 000	-5 000
Poistot	-244 233	-235 000	-235 000	0,0	-235 000	-235 000
Muut kulut/						
Kiinteistön hoitokulut	-985 141	-905 000	-820 000	-9,4	-770 000	-730 000
Luottotappiot ja oikaisuserät	-177 783					
Liikevoitto	-489 050	-228 000	-135 000	-40,8	-80 000	-40 000
Rahoitustuotot/kulut	-43 137	-65 540	-39 000	-40,5	-65 000	-65 000
Satunn.tuotot/kulut						
Kaupungin avustus	880 000	76 000	152 000	100,0	800 000	800 000
Tilikauden voitto/tappio	347 813	-217 540	-22 000	-89,9	655 000	695 000

RAHOITUSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017	Muutos%	TS 2018	TS 2019
(euroa)				2016-2017		
<i>Rahanlähteet</i>						
Liikevaihto	923 013	917 000	925 000	0,9	930 000	930 000
Rahoitustuotot	6 027		0		0	0
Kaupungin avustus	880 000	76 000	152 000	100,0	800 000	800 000
Nostetut luotot	345 000	200 000	300 000	50,0		
Polaina/sij.vap.po:n rahasto			0		0	0
Käyttöom.myynti	36 391		0		0	0
Pitkäaik.saamisten/osakk.lis.	20 625		0		0	0
Rahanlähteet yhteensä	2 211 056	1 193 000	1 377 000	15,4	1 730 000	1 730 000
<i>Rahan käyttö</i>						
Kiint.hoito+henk.kulut	990 047	910 000	830 000	-8,8	775 000	730 000
Korko/rah.kulut, arvonn al.	49 164	52 317	39 000	-25,5	34 000	28 000
Investoinnit/keskener.	308 357		300 000		100 000	200 000
Lainojen lyhennykset	724 450	23 000	23 000	0,0	747 450	747 450
Luottotappiot ja oikaisuerät	177 783	0	0		0	0
Rahan käyttö yhteensä	2 249 801	985 317	1 192 000	21,0	1 656 450	1 705 450
Toimintapääoman muutos	-38 745	207 683	185 000	-10,9	73 550	24 550

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden perustelut 2017

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy on kaupungin omistama tytäryhtiö (omistus 99,8 %).

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:llä ei ole palkattua henkilökuntaa. Yhtiön toimitusjohtajapalvelut ostetaan Omni Yrityspalvelut Oy:ltä, vastuuhenkilönä Pirjo Manninen. Yhtiön teollisuustilojen isännöinnin ja yhtiön kirjanpidon sekä rahaliikenteen hoitaa Omni Yrityspalvelut Oy. Kiinteistöhoitoyhtiöt hoitavat talonmiestehtävät.

Yhtiöllä on tällä hetkellä suorassa omistuksessa Teollisuustalot I, II, III, IV ja V, Kehäkymppi, Puuyrityshautomo I, Puuyrityshautomo II, Kirjapainorakennus, Levytehdas, Puutavarakuivaamo, Lumola, Milletti – halli, Pajarinki -halli ja liiketiloja Kiuruportissa, Linja-autoasemalla, Toritalossa ja Kiinteistö Oy Mansikissa.

Lisäksi Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy vuokraa ja isännöi Metallihallia, joka on kaupungin omistuksessa.

Yritystilojen tarvitsemien muutos- ja korjaustöiden toteutuksesta päättää Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n hallitus.

Lainojen hoitokulut vuonna 2017

Lainat 1.1.2017		Lyhennykset	Korot
5 310 050		23 000	39 000
Lainojen korot ja lyhennykset yhteensä			62 000